

J E L E Ś N I A

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ
I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY
Tekst ujednolicony**

załącznik nr 4
do Uchwały Nr XLV/278/2014
Rady Gminy Jeleśnia
z dnia 28 lutego 2014 roku

OPRACOWANIE:

BIURO PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO SPÓŁKA Z O.O.
UL. WAPIENICKA 24 A
43-382 BIELSKO - BIAŁA

ZESPÓŁ AUTORSKI:

mgr IWONA GÓRSKA - projektant studium - członek POIU z/s w Katowicach (KT-185)
mgr inż. arch. JOANNA KACZMAREK - MIKUSZEWSKA - członek POIU z/s w Katowicach (KT-265)
mgr Jan Kohut - członek POIU z/s w Katowicach (KT-231)
DANUTA ROMAŃCZYK
EWA BABIŃSKA

SPIS TREŚCI:

1. WPROWADZENIE	3
2. PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE	4
3. ZAŁOŻENIA METODYCZNE	5
4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY	6
4.1. Uwarunkowania rozwoju gminy o charakterze ponadlokalnym wynikające z kierunków polityki przestrzennej państwa i województwa.	6
4.2. Uwarunkowania rozwoju wynikające z położenia gminy i powiązań z obszarami sąsiednimi	9
4.3. Uwarunkowania szczegółowe o charakterze „ochronnym” wynikające z obowiązku prawnego	11
4.3.1. Uwarunkowania związane z ochroną przyrody i krajobrazu	11
4.3.2. Uwarunkowania związane z ochroną zasobów wodnych i położeniem w strefie ochrony ujęcia wody	14
4.3.3. Uwarunkowania związane z ochroną powierzchni ziemi - w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej	15
4.3.4. Uwarunkowania związane z ochroną powietrza	15
4.3.5. Uwarunkowania związane z ochroną przed hałasem i wibracjami	15
4.3.6. Uwarunkowania związane z ochroną przed odpadami	16
4.3.7. Uwarunkowania wynikające z obowiązku ochrony dóbr kultury	16
4.4. Uwarunkowania społeczne	20
4.4.1. Uwarunkowania wynikające z analizy wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia terenów	20
4.5. Uwarunkowania wynikające z analizy materiałów planistycznych	26
4.5.1. Analiza dokumentów sporządzonych na podstawie przepisów odrębnych	26
4.5.2. Analiza zgodności obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego z polityką przestrzenną gminy określoną w Studium	28
5. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU	30
5.1. Uwagi wstępne	30
5.2. Określenie celów i głównych kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego gminy	31
6. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU FUNKCJI GOSPODARCZYCH	31
6.1. Zasady ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków	32
6.1.1. Obszary oraz zasady ochrony przyrody i zasobów środowiska	32
6.1.2. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesne	36
6.2. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej	40
6.3. Kierunki i zasady rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej	43
6.4. Kierunki i zasady rozwoju funkcji produkcji pozarolniczej	48
7. KIERUNKI I WSKAŹNIKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ	49
7.1. Zasoby mieszkaniowe	49
7.2. Infrastruktura usługowa	50
7.3. Infrastruktura produkcyjna	50
8. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	51
8.1. Kierunki rozwoju układów komunikacyjnych i transportu	51
8.2. Zaopatrzenie w wodę.	52
8.3. Odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków, usuwanie odpadów	53
8.4. Regulacja stosunków wodnych - problemy ochrony zasobów i ochrony przeciwpowodziowej	54
8.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną	54
8.6. Zaopatrzenie w gaz i ciepło	55
8.7. Usługi i sieci telekomunikacyjne	55
9. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU I KOMPOZYCJI UKŁADU PRZESTRZENNEGO, POLITYKA PRZESTRZENNA	55
9.1. Inwestycje o znaczeniu strategicznym	58
9.2. Ocena obowiązku i rzeczywistych potrzeb opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.	59
9.3. Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów	60
9.4. Monitoring jakości środowiska	63
9.5. Synteza rozwiązań ¹	64
10. ZAŁĄCZNIKI	67

¹ W brzmieniu jak w zał. nr 1 do Uchwały Rady Gminy Jeleśnia Nr z dnia

1. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 89 poz. 415) zobowiązuje rady gmin do opracowania i uchwalenia najpóźniej w 1999 r. „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy”. Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2012r., poz. 647 z późn. zm.) utrzymała konieczność sporządzenia dokumentu nadal. Opracowanie wykonane zostało zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 27 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy².

Celem „studium” jest kompleksowe określenie długoterminowej strategii rozwoju i polityki przestrzennej gminy oraz utworzenie podstaw do dalszych działań, pozwalających na kształtowanie zagospodarowania przestrzennego gminy w sposób stwarzający warunki dla poprawy jakości życia mieszkańców przy zachowaniu zasad rozwoju zrównoważonego (ekorozwoju) i utrzymania ładu przestrzennego.

Studium uwzględnia kierunki polityki przestrzennej państwa i regionu, określone wstępnie w materiałach do koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju „Polska 2000 +”, Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego oraz Strategii Rozwoju Gminy, Programu Ochrony Środowiska i Planu Gospodarki Odpadami dla gminy Jeleśnia do 2015 roku³.

W opracowaniu uwzględniono uwarunkowania wynikające z:

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu,
- występowania obiektów i terenów chronionych oraz przewidzianych do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych,
- stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej,
- prawa własności gruntów,
- jakości życia mieszkańców,
- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych,
- powiązań z obszarami sąsiadującymi,
- ochrony zasobów wodnych dorzecza kaskady Soły.

„Studium” nie daje bezpośredniej podstawy do wydawania decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, stanowi natomiast niezbędną merytoryczną podbudowę dla opracowania planów miejscowych lub opracowań, w których będą określone warunki zabudowy i zagospodarowania terenu w obrębie obszarów, które nie będą objęte planami miejscowymi.

Po uchwaleniu **jest to dokument, określający program działań, a równocześnie własne zobowiązanie Samorządu w zakresie rozwoju gminy.**

Stan opracowań planistycznych dla obszaru gminy (stan lipiec 2012 rok)

- Na obszarze gminy Jeleśnia obowiązują następujące **dokumenty planistyczne**:
 - „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy” - przyjęte Uchwałą Nr X/133/2000 Rady Gminy z dnia 31 marca 2000 roku, uzupełnione w związku z powiększeniem obszaru gminy o sołectwo Przyborów (Uchwała Nr IV/24/02 z dnia 27 grudnia 2002 roku),
 - „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectw: Jeleśnia, Krzyżowa, Korbiewów, Sopotnia Wielka, Sopotnia Mała, Przyborów, Krzyżówki, Mutne i Pewel Wielka w granicach administracyjnych gminy Jeleśnia” - zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy Jeleśnia Nr XXVII/241/05 z dnia 19 lipca 2005 roku.

Studium sporządzone zostało w oparciu o przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r., Nr 15 poz. 139 ze zm.), uzupełnienie studium oraz plan miejscowy wykonano w oparciu o przepisy obecnie obowiązującej ustawy o plano-

² W brzmieniu jak w przypisie 1

³ W brzmieniu jak w przypisie 1

waniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. z 2012r., poz. 647 ze zm.). Wszystkie dokumenty są pod względem formalnym aktualne i obowiązujące, a swoim zasięgiem pokrywają obszar gminy w granicach administracyjnych.

- Po sporządzeniu i przyjęciu podstawowego dokumentu studium zostały opracowane inne **materiały planistyczne** sporządzone na podstawie przepisów odrębnych przydatne do wykorzystania przy sporządzaniu dokumentów planistycznych:
 - Strategia rozwoju gminy Jeleśnia do 2015 roku sporządzona w 2000 roku,
 - Program ochrony środowiska dla gminy Jeleśnia sporządzony w 2004 roku,
 - Plan gospodarki odpadami dla gminy Jeleśnia do roku 2015 sporządzony w 2004 roku,
 - Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni rzeki Soły - gmina Jeleśnia sporządzone w 2005 roku,
 - Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Jeleśnia sporządzone w 2007 roku w zakresie ustalonym Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155 z 2002r., poz. 1298),
 - Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 - Rejestr Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000 Ministerstwa Środowiska.
- Uchwałą Nr XVI/119/08 z dnia 12 lutego 2008 roku Rady Gminy Jeleśnia zadecydowała o przystąpieniu do sporządzenia **zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jeleśnia** obejmujący obszar całej gminy, w zakresie:
 - korekty granic terenów przeznaczonych pod zainwestowanie,
 - wyznaczenia obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych,
 - wyznaczenia terenów wskazanych pod zalesienia,
 - aktualizacji kierunków rozwoju komunikacji i infrastruktury technicznej.
- Przedmiotem uchwały Rady Gminy jest dokument obejmujący uchwałę wprowadzającą zmiany wraz z załącznikami:
 - **załącznik nr 1:** Wykaz zmian w Tekście studium: Gmina Jeleśnia - Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy - UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU - tekst uzupełniony i skorygowany o zmiany studium, w którym propozycje zmian zostały wyróżnione kolorem tła (nowy tekst) lub kolorem tła z przekreśleniem tekstu (rezygnacja z tekstu obowiązującego);
 - **załącznik nr 2:** Kierunki zagospodarowania przestrzennego, w skali 1 : 10 000 - ujednolicony rysunek zawierający wprowadzone zmiany;
 - **załącznik nr 3:** Uwarunkowania formalno - prawne, środowiskowe i kulturowe - rysunek w skali 1 : 10 000;
 - **załącznik nr 4:** Tekst ujednolicony Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jeleśnia.

Integralną częścią Studium, nie stanowiącą załącznika jest także „Dokumentacja formalno - prawna”, zawierająca zbiór opinii dotyczących studium wraz z uwagami wniesionymi przez instytucje opiniujące i odpowiednim komentarzem.⁴

2. PODSTAWY FORMALNO - PRAWNE

„Studium opracowano w oparciu o przepisy art. 6 ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 1994r. (Dz. U. z 1999r., Nr 15, poz. 139) oraz art. 10 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 7 lipca 2003r. (Dz. U. z 2012r., poz. 647 z późn. zm.) i⁵ inne aktualnie obowiązujące ustawy i przepisy odrębne, związane pośrednio z planowaniem przestrzennym.

W studium uwzględniono założenia polityki przestrzennej kraju i regionu przyjmując jako wykładnię:

⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

- opracowanie pt. „Koncepcja polityki przestrzennej zagospodarowania kraju” (Monitor Polski nr 26/2001)⁶
- Strategię rozwoju województwa śląskiego na lata 2000 - 2020,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego,
- zalecenia organów właściwych dla uzgodnienia opracowań planistycznych,
- ustawy szczególne, związane z gospodarowaniem przestrzenią, w tym m.in.:
 - ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. - prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008r. nr 25, poz. 150 ze zm.),
 - ustawa z dnia 3 lutego 1995r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2004r., Nr 121, poz. 1266 ze zm.),
 - ustawa z dnia 16 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009r., Nr 151, poz. 1220 ze zm.),
 - ustawa z dnia 28 września 1991r. o lasach (Dz. U. z 2005r. nr 45 poz. 435 ze zm.),
 - ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. nr 162, poz. 1568 ze zm.),
 - ustawa z dnia 18 lipca 2001r. - prawo wodne (Dz. U. z 2012r., poz. 145),
 - ustawa z dnia 21 marca 1985r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2013r., poz. 260),
 - ustawa z 14 grudnia 2012r. o odpadach (Dz. U. z 2013r., poz. 21),
 - ustawa z 13 września 1996r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012r., poz. 391 ze zm.),
 - ustawa z 7 lipca 1994r. - prawo budowlane (Dz. U. z 2010r. nr 243, poz. 1623 ze zm.),
 - zarządzenie Ministra Infrastruktury z 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118, poz. 1233),⁷

3. ZAŁOŻENIA METODYCZNE

(tryb opracowania, materiały wejściowe).

- Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym określa ramowy zakres problematyki studium. Zobowiązuje jedynie radę gminy do podjęcia uchwały o przystąpieniu do sporządzania studium, uzyskania opinii właściwych organów i sąsiednich gmin oraz uchwalenia studium.
- Zakres projektu studium określa Zarządzenie Ministra Infrastruktury z 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. nr 118, poz. 1233).⁸
- Rozpoczynając opracowanie uznano za niezbędny możliwie szeroki udział społeczności lokalnej w całym toku prac. W związku z tym powołano Komisję Planu, z udziałem, której sprecyzowano podstawowe założenia rozwoju gospodarczego, a w dalszej fazie kierunki rozwoju przestrzennego gminy. Propozycje rozwiązań omówiono następnie z przedstawicielami poszczególnych sołectw, wykorzystując liczne uwagi w trakcie konkretyzowania zapisów.
- Gmina dysponuje opracowaniem, określającym strategiczne kierunki rozwoju gospodarczego do 2015 roku.⁹
- Formułując wnioski do programu uznano na wstępie, że należy utrzymać główne funkcje gminy, określone we wcześniejszych opracowaniach planistycznych. Pozwoliło to na wykorzystanie w znacznej części materiałów analitycznych, wykonanych dla potrzeb planów

⁶ W brzmieniu wprowadzonym Uchwałą Rady Gminy Nr IV/24/02 z dnia 27 grudnia 2002 roku

⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

miejscowych w ubiegłych latach. Dotyczy to w szczególności diagnozy stanu środowiska przyrodniczego i waloryzacji fizjograficznej obszaru gminy.

- Uznając, że przemiany ustrojowe i społeczno - gospodarcze jakie nastąpiły w ostatnich latach mają decydujące znaczenie dla diagnozy stanu zagospodarowania i oceny przebiegu procesów rozwojowych opracowano uzupełniające materiały z szczególnym uwzględnieniem okresu 1989 - 1996 i 2002 - 2011.¹⁰
- Przyjęto, że materiał diagnostyczny powinien obejmować wszystkie elementy, określone w ustawie, niemniej w opracowaniu należy uwypuklić problemy szczególnie charakterystyczne i decydujące dla rozwoju gminy - w tym m.in.:
 - określenia zasad „ekorozwoju”,
 - wyboru preferencji rozwojowych,
 - określenia sposobów likwidacji barier rozwojowych i minimalizacji konfliktów między rozwojem gospodarczym a obowiązkiem ochrony szczególnych walorów przyrodniczych.
- *Od 2005 roku na terenie całej gminy obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego.*
- *Do dokumentu wprowadzono zmiany i uzupełnienia wynikające z uwzględnienia części wniosków zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko wraz z uzupełnieniami oraz stanowisku Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach.*

W związku z zawieszeniem procesu planistycznego dokument poprawiono wg stanu na wrzesień 2013 roku wykorzystując aktualne opracowania oraz wnioski osób fizycznych i prawnych złożonych do opracowań planistycznych w latach 2011 - 2012.¹¹

4. UWARUNKOWANIA ROZWOJU GMINY

4.1. Uwarunkowania rozwoju gminy o charakterze ponadlokalnym wynikające z kierunków polityki przestrzennej państwa i województwa.

*Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*¹² nakłada na samorządy gmin obowiązek uwzględniania w ich strategii rozwoju uwarunkowań, celów i kierunków polityki przestrzennej państwa na obszarze województwa.

Zgodnie z *ustawą*¹³ podstawą działań, związanych z zagospodarowaniem przestrzeni winna być zasada ekorozwoju (rozwoju ekologicznie zrównoważonego), w tym zwłaszcza uwzględnianie wymogów ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, walorów krajobrazu i ładu przestrzennego, zdrowia i bezpieczeństwa ludzi i mienia - a równocześnie warunków ekonomicznych i prawa własności.

*Podstawy i kierunki polityki przestrzennej państwa i województwa określają odpowiednie koncepcje, studia i programy oraz rejestry zadań rządowych*¹⁴.

Identyfikacja „zewnętrznych” uwarunkowań rozwoju została dokonana w oparciu o „Koncepcję zagospodarowania przestrzennego kraju Polska 2000+”, *Studium zagospodarowania województwa, oraz zalecenia organów, właściwych do uzgadniania opracowań planistycznych.* Opracowania pozwalają na ogólne określenie roli gminy i jej pożądaných funkcji w strukturze funkcjonalno-przestrzennej kraju i regionu. Południowo-wschodnia, górską część województwa śląskiego, w obrębie której leży gmina Jeleśnia, traktowana jest jako strefa o dominacji funkcji ekologicznej (ochronnej i środowisko-twórczej) oraz turystycznej.¹⁵

¹⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹² W brzmieniu jak w przypisie 1

¹³ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

Obszar gminy odgrywa szczególnie ważną rolę w projektowanym „krajowym systemie obszarów chronionych”, określonym między innymi w materiałach do planu regionalnego. Na jej terenie występują obszary i elementy podlegające szczególnym formom ochrony *na podstawie ustawy o ochronie przyrody*¹⁶, jak i przewidziane do wprowadzenia w oparciu o tę ustawę. Około 46% powierzchni gminy leży w obrębie Żywieckiego Parku Krajobrazowego (w tym 141 ha stanowią rezerwy przyrody, a ponad 7 ha użytki ekologiczne), natomiast pozostały teren objęty jest „strefą ochronną” Ż.P.K. lub stanowić ma „obszar chronionego krajobrazu”. Podstawę dla wprowadzenia tak wysokiego stopnia ochrony stanowią najwyższe w skali województwa, fragmentarycznie unikalne, walory górskiego środowiska przyrodniczego, a także stosunkowo dobrze zachowane elementy krajobrazu kulturowego. *Istotne znaczenie ma tutaj sąsiedztwo Babogórskiego Parku Narodowego.*¹⁷

Koncepcja polityki przestrzennego zagospodarowania kraju przewiduje równocześnie utworzenie krajowego systemu obszarów chronionych i powiązanie go z systemem europejskim „ECONET” oraz NATURA¹⁸ w formie spójnej struktury, tworzącej sieć wiążącą obszary najmniej przekształcone przyrodniczo w skali Europy. Sieć ta - zgodnie z przyjętymi międzynarodowymi kryteriami i standardami - zapewnić ma m.in. lepszą ochronę gatunków i siedlisk o szczególnym znaczeniu oraz ułatwienie rozprzestrzeniania się migracji gatunków na naszym kontynencie przez zachowanie obszarów, stanowiących drogi migracji:

- Europejska sieć ekologiczna składa się z obszarów węzłowych (w tym biocentrów i stref buforowych), korytarzy ekologicznych i obszarów wymagających unaturalnienia. Ma strukturę hierarchiczną, to znaczy elementy j.w. mogą być wyróżniane na różnych poziomach: lokalnym, regionalnym, krajowym i międzynarodowym. W sieci wykorzystuje się istniejące obszary chronione, przewidując w razie potrzeby ich rozszerzenie. Projekt Krajowej Sieci Ekologicznej „ECONET-PL.” opracowano w uzgodnieniu z Czechami, Słowacją i Węgrami. Według opracowania jw. gmina Jeleśnia leży w „obszarze węzłowym” o znaczeniu międzynarodowym, w tym przeważająca powierzchnia ma charakter „biocentrum”. *Szczególne znaczenie ma „równoleżnikowy” korytarz ekologiczny łączący chronione obszary ŻPK i BPN, stanowiące „biocentra”.*¹⁹
- Europejska Sieć Ekologiczna Natura 2000 jest systemem ochrony zagrożonych składników różnorodności biologicznej kontynentu europejskiego, występującym w sposób spójny pod względem metodycznym i organizacyjnym na terytorium wszystkich państw członkowskich Unii Europejskiej. Celem utworzenia sieci Natura 2000 jest zachowanie zarówno zagrożonych wyginięciem siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt w skali Europy, ale też typowych, wciąż jeszcze powszechnie występujących siedlisk przyrodniczych. Podstawą prawną tworzenia sieci Natura 2000 jest dyrektywa Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 roku w sprawie ochrony dzikich ptaków i dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, które zostały wprowadzone do polskiego prawa, głównie do ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.

Sieć Natura 2000 tworzą dwa typy obszarów:

- obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO),
- specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO).

W rejestrze Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000 Ministerstwa Środowiska wśród obszarów z terenu województwa śląskiego na terenie gminy występują obszary „Beskid Żywiecki PLH240006” i „Beskid Żywiecki PLB240002”.²⁰

Położenie gminy w obszarze źródłiskowym, dostarczającym znaczną część wody pitnej dla województwa śląskiego, wyznacza jej istotną rolę w gospodarce wodnej makroregionu:

- Gmina (z wyłączeniem Pewli Wielkiej) leży w zasięgu udokumentowanych zbiorników wód podziemnych - w tym trzeciorzędowego GZWP-Trz 1 (Nr 445 - Zbiornik Warstw Magura),

¹⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁷ W brzmieniu jak w przypisie 6

¹⁸ W brzmieniu jak w przypisie 6

¹⁹ W brzmieniu jak w przypisie 6

²⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

zaliczonego do grupy Głównych Zbiorników Wód Podziemnych w skali kraju oraz czwartorzędowego QIII (Nr 446 - „Dolina rzeki Soły”), to jest w „Obszarze Wysokiej Ochrony”.

- Równocześnie cała gmina znajduje się w „strefie ochrony pośredniej” dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy dla aglomeracji żywieckiej ustanowionej Rozporządzeniem Nr 27/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 27 grudnia 2012 roku, które weszło w życie 1 stycznia 2013 roku i dla całej jednostki obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy jak dla strefy.²¹
- I...²²

Omówione wyżej walory i zasoby środowiska naturalnego, kierunki polityki przestrzennej państwa oraz „strefowe” zasady zagospodarowania regionu zobowiązują do szczególnego przestrzegania uwarunkowań, wynikających z ustawowego obowiązku stosowania w planowaniu zasady „rozwoju zrównoważonego” i wymagań w zakresie ochrony środowiska, ładu przestrzennego i krajobrazu./.../²³

Walory przyrodnicze i turystyczne obszaru powinny być tu traktowane jako chronione dobro narodowe i decydować o specjalizacji gminy w skali regionu.

Pozostałe funkcje gospodarcze (o skali lokalnej) muszą być ograniczone w stopniu zapewniającym nienaruszalność walorów środowiska naturalnego i wartości kulturowych.

W warunkach gminy oznacza to w szczególności:

- obowiązek ścisłego przestrzegania przepisów określonych w ogólnie obowiązujących ustawach i normatywach, związanych z ochroną środowiska,
- obowiązek uwzględnienia w studium „stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego”, wynikający z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym²⁴, oznacza m. innymi dostosowanie rozwoju gminy do przyjętych zasad polityki przestrzennej państwa i regionu w zakresie określonym w koncepcji „ECONET-PL.” i „NATURA” oraz ustawie o ochronie przyrody. W przypadku gminy Jeleśnia szczególnie ważne jest utrzymanie walorów „obszaru węzłowego” - w tym „biocentrum” o znaczeniu międzynarodowym oraz „korytarzy ekologicznych”, a zwłaszcza korytarza łączącego ŻPK i BPN. Oznacza to w praktyce konieczność powstrzymania procesu dalszego rozpraszania sieci osadniczej, a zwłaszcza niedopuszczenie do tworzenia „barier” przecinających korytarze ekologiczne. Zasady te w znacznej mierze spójne są z ustaleniami dotyczącymi ochrony Ż.P.K.,
- bezwzględny obowiązek wprowadzenia do „studium” i planów miejscowych zasad ochrony, obowiązujących na obszarach: rezerwatów przyrody, użytków ekologicznych, Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny (strefy ochronnej), z systemu Natura 2000: specjalnego obszaru ochrony siedlisk - SOO „Beskid Żywiecki PLH240006” i obszaru specjalnej ochrony ptaków „Beskid Żywiecki PLB240002” oraz korytarza ekologicznego o znaczeniu międzynarodowym, łączącego obszary ŻPK, BPN i obszary chronione po stronie słowackiej.
- w obrębie „korytarza ekologicznego” należy wprowadzić zasady obowiązujące dla „obszarów chronionego krajobrazu”,²⁵
- obowiązek szczególnej ochrony zasobów wodnych, co powoduje, że dalszy rozwój mieszkalnictwa i funkcji gospodarczych uwarunkowany jest od rozwiązania problemu odprowadzania i neutralizacji ścieków.

(Uwaga: przy opracowaniu niniejszego studium uwzględniono uszczegółowione ustalenia regulacyjne, zawarte w projekcie „Planu ochrony Ż.P.K.”, zróżnicowane dla poszczególnych stref i kategorii ochronnych w Parku - co pozwoliło m.in. wprowadzić w jego granicach tereny dla bazy noclegowej poza strefą A - ochrony walorów przyrodniczych oraz w obowiązującym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy Jeleśnia w granicach administracyjnych).²⁶

²¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

²² Uchylony jak w zał. nr 1 do Uchwały przywołanej w przypisie 1

²³ W brzmieniu jak w przypisie 22

²⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

²⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

²⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

4.2. Uwarunkowania rozwoju wynikające z położenia gminy i powiązań z obszarami sąsiednimi

- Gmina Jeleśnia leży w *południowo - wschodniej części województwa śląskiego* - w rejonie oddziaływania miasta Żywiec (*siedziba Starostwa*).
 - Geograficznie - przeważająca część obszaru gminy położona jest w Beskidzie Żywieckim, pozostała w Beskidzie Średnim (część północna, oddzielona rzeką Koszarawa).
 - Gmina graniczy:
 - * od północy z gminami Świnna i Stryszawa,
 - * od wschodu - z gminą Koszarawa i Zawoja,
 - * od południa - z Republiką Słowacką i gminą Ujszoły,
 - * od zachodu - z gminami Węgierska Górka i Radziechowy Wieprz.
 - Powiązania komunikacyjne gminy z obszarami sąsiadującymi zapewniają:
 - * linia kolejowa Sucha Beskidzka - Żywiec, z stacją PKP w Jeleśni i 2 przystankami w Pewli Wielkiej,
 - * droga wojewódzka nr 945 - Żywiec - Granica Państwa *kl. G*²⁷ z przejściem granicznym w Korbielowie na przełęczy Glinne (przejście dla pieszych, samochodów osobowych i ciężarowych do 3,5 t.),
 - * drogi powiatowe:
 - S1416 *kl. L* Jeleśnia - Mutne,
 - S1417 *kl. G* Jeleśnia - Pewel Wielka - Hucisko - Kurów,
 - S1418 *kl. L* przez wieś Pewel Wielka do świętych,
 - S1419 *kl. G* Jeleśnia - Koszarawa - Zawoja,
 - S1420 *kl. L* Przyborów - Przybyłki,
 - S1421 *kl. L* Krzyżowa - Krzyżówki,
 - S1422 *kl. L* Korbielów Górny - Kamienna,
 - S1423 *kl. L* Korbielów - Pilsko,
 - S1424 *kl. Z* Sopotnia Wielka - Sopotnia Mała,
 - S1479 *kl. Z* Jeleśnia - Gajka - Sopotnia Mała,
 - S1426 *kl. L* Sopotnia Mała - Juszczyzna,
 - S1425 *kl. Z* Wieprz - Juszczyzna - Jeleśnia.²⁸
- Odległość od wybranych miejscowości do centrum gminy wynosi:
 Żywiec - 12 km, Bielsko-Biała - 25 km, Katowice - 88 km, Kraków - 117 km.
- Wszystkie gminy sąsiadujące położone są w terenach górskich, o zbliżonych warunkach fizjograficznych. Gminy Jeleśnia, Koszarawa i Świnna leżą w zlewni rzeki Koszarawa, a wraz z pozostałymi (z wyjątkiem Stryszawy) w obrębie zlewni rzeki Soły. Warunki naturalne tych gmin, ich walory przyrodnicze i turystyczne powodują występowanie zbliżonych problemów i możliwości rozwojowych, a w konsekwencji zasadność tworzenia związków, mających na celu wspólne rozwiązywanie problemów. Dotyczy to zwłaszcza problematyki ochrony środowiska, komunikacji, infrastruktury technicznej, rozwoju turystyki i promocji walorów. Szczególne powiązania i wspólnota interesów wiąże gminy położone w zlewni Koszarawy, wzdłuż drogi wojewódzkiej Żywiec - granica Państwa.
 - W skali regionu o czytelnym strefowo-równoleżnikowym układzie struktury funkcjonalno-przestrzennej gmina zajmuje znaczące miejsce w strefie południowej, która obejmuje obszary o uznanych walorach przyrodniczych i dominującej funkcji rekreacyjnej oraz ochronnej. Uwarunkowania rozwoju, wynikające z wielkoobszarowych systemów ochrony przyrody (ECONET, ESOCh, NATURA) oraz położenia w znacznej części w granicach Żywieckiego Parku Krajobrazowego, obejmującego 7 gmin oraz sąsiedztwa BPN,²⁹ omówiono szerzej w rozdziale 4.1 i 4.3. Uwarunkowania te ogólnie odpowiadają zasadom przyjętym dla południowej strefy województwa w opracowaniach planistycznych na poziomie regionu, tj.:
 - * uznanie nadrzędności funkcji ekologicznych,
 - * dominująca funkcja turystyczno-rekreacyjna i uzdrowiskowa,
 - * ograniczenie rozwoju funkcji kolidujących.

²⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

²⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

²⁹ W brzmieniu jak w przypisie 6

- Szczególne znaczenie dla rozwoju ma położenie przygraniczne, w tym przebiegająca przez gminę droga do przejścia granicznego w Korbielowie.
Tereny przyległe po stronie słowackiej mają podobne walory przyrodnicze i turystyczne i na całej długości pasa granicznego stanowią obszar chroniony „CHKO Horna Orava”, na którym obowiązują zasady ochrony zbliżone do Żywieckiego Parku Krajobrazowego. Pasma Pilska po obu stronach granicy stanowi „obszar węzłowy” w systemie ECONET. Obecność drogi tranzytowej i drogowego przejścia granicznego (głównie o charakterze turystycznym) oraz *przejścia turystycznego na Głuchaczkach* należy traktować jako istotną szansę rozwoju gminy i ważny element dla jej promocji.
/.../³⁰
- W związku z wyraźnie wzrastającym zainteresowaniem turystów nowym przejściem zwiększa się ruch samochodów na drodze krajowej, przebiegającej na całej długości przez gęsto zabudowane tereny.
Związane z tym uciążliwości i zagrożenia bezpieczeństwa potwierdzają potrzebę realizacji obwodnicy i rozbudowy infrastruktury usługowej - w tym uwzględnienia możliwości rozwoju handlu przygranicznego.
- Przewidywane zwiększenie ruchu tranzytowego na drodze stanowiącej barierę przecinającą korytarz ekologiczny o znaczeniu europejskim zobowiązuje do wprowadzenia odpowiednich zabezpieczeń - w tym m.in. ograniczenia prędkości na odcinku przebiegającym przez kompleks leśny w granicach Ż.P.K.
- Gmina położona jest w obszarze tradycyjnego zasięgu zainteresowania, „penetracji” turystycznej i wypoczynku świątecznego z kierunków Bielska, aglomeracji śląskiej, a w nieco mniejszym stopniu krakowskiej.
Otwarcie graniczne i modernizacja oraz promocja „drogi karpackiej” zwiększy zainteresowanie formą turystyki samochodowej (możliwość okrężnych tras transgranicznych).
- Dogodne połączenia autobusowe i kolejowe oraz wieloletnie tradycje powodują, że miasto Żywiec będące siedzibą *Starostwa*³¹ oddziałuje bezpośrednio na gminę nie tylko w zakresie obsługi, przewidzianym dla rejonu - ale stanowi również miejsce pracy dla części mieszkańców gminy. Sąsiedztwo Żywca stanowić może przesłankę dla rozwoju budownictwa mieszkalnego w północnej części gminy (funkcja „sypialni”).
- Silne powiązania gospodarcze występują między Jeleśnią a gminą Koszarawa, która ze względu na małą powierzchnię i liczbę ludności nie wykształciła kompleksowego ośrodka usługowego i przy korzystnym połączeniu komunikacyjnym korzysta z takiego zespołu w Jeleśni, jak również z stacji PKP.
- Ponadto Jeleśnia jest siedzibą nadleśnictwa, nadzorującego lasy państwowe gmin Koszarawa i Łękawica oraz częściowo Świnnej, Gilowic i Stryszawy.
- *Powiązania drogowe z gminą Stryszawa w województwie małopolskim (droga powiatowa nr S1417) mają głównie charakter turystyczny, umożliwiając m.in. skrócenie trasy do przejścia granicznego w Korbielowie oraz w Zwardoniu (przez Węgierską Górkę i projektowaną drogę ekspresową). Znaczenie turystyczne mieć będzie również odcinek drogi nr S1419 przez Koszarawę do Zawoi (po jej modernizacji).*³²
- Powiązania funkcjonalne i gospodarcze z sąsiadującymi gminami Radziechowy-Wieprz, Węgierska Górka i Ujsoty (zlewnia Soły) oraz Gilowice są ograniczone ze względu na oddzielenie pasmami górskimi i brak bezpośrednich połączeń komunikacyjnych.

³⁰ W brzmieniu jak w przypisie 22³¹ W brzmieniu jak w przypisie 6³² W brzmieniu jak w przypisie 1

4.3. Uwarunkowania szczegółowe o charakterze „ochronnym” wynikające z obowiązku prawnego

*Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*³³ nakłada na Zarząd Gminy obowiązek uwzględniania w „studium” uwarunkowań, wynikających m.in. z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów szczególnych, stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz ochrony zasobów naturalnych.

/.../³⁴

*Ustawa Prawo ochrony środowiska*³⁵ zobowiązuje do uwzględniania w opracowaniach planistycznych - w tym „studiach” i planach miejscowych - warunków i potrzeb ochrony środowiska, określonych w samej ustawie i przepisach pochodnych. Uwarunkowania, szczególnie istotne w przypadku gminy Jeleśnia przedstawiono w rozdz. 4.3.1 - 4.3.6 i uwzględniono w części dot. kierunków rozwoju, tj. rozdziałach 6 - 9.

4.3.1. Uwarunkowania związane z ochroną przyrody i krajobrazu.

Ustawa o ochronie przyrody określa m.in. cele, podstawowe zasady ochrony i warunki użytkowania terenu na obszarach chronionych - w tym: w parkach krajobrazowych, *obszarach Natura 2000, rezerwatach przyrody, użytkach ekologicznych i w otoczeniu pomników przyrody*.³⁶

Gmina Jeleśnia w przeważającej części leży w granicach Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, utworzonych na podstawie Uchwały W.R.N. z dnia 13.06.1986r. i Rozporządzenia Nr 7/98 Wojewody Bielskiego z dnia 20.05.1998r. (Dz. U. Woj. bielskiego nr 8/98).

- Park jest obszarem prawnie chronionym, w obrębie, którego można jednak prowadzić racjonalną działalność gospodarczą uwzględniając dotychczasowy stan zagospodarowania i użytkowania terenów. W przypadku Ż.P.K. uchwała w sprawie utworzenia parku uznaje „potrzeby racjonalnie pojętej turystyki, sportu i rekreacji”, jako jeden z celów jego istnienia. Strefa ochronna (otulina) ma zabezpieczać park przed szkodliwym oddziaływaniem czynników zewnętrznych, spełniając równocześnie rolę zaplecza przestrzennego i turystyczno - usługowego.
- Stopień ochrony musi być proporcjonalny do zróżnicowanych walorów poszczególnych ekosystemów i obszarów, zatem rozwój oraz rozmieszczenie poszczególnych funkcji i elementów struktury przestrzennej należy dostosować do lokalnych uwarunkowań. Uznaje się, więc za słuszne utrzymanie ciągłości strategii ochrony i kształtowania środowiska przyjętej w poprzednich opracowaniach planistycznych w skali gminy i opartych na zasadach „strefowych”.
- Oznacza to, że południowa i wschodnia część gminy obejmująca wyższe partie górskie, pokryte w większości lasem zwartym stanowi strefę o najwyższym stopniu ochrony, natomiast w części północnej przeważają tereny o niższych walorach i mniejszym zakresie ograniczeń, co umożliwia dopuszczenie form działalności o większym stopniu uciążliwości dla środowiska.
- W opracowanym wcześniej „*Planie ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego*” w miejsce dotychczasowych jednolitych ustaleń obowiązujących na terenie całego parku wprowadzono podział na strefy:³⁷

A - strefa ochrony walorów przyrodniczych, której podstawową funkcją jest zachowawcza lub czynna ochrona zasobów naturalnych.

W strefie tej dopuszcza się ściśle określone formy użytkowania gospodarczego, jak gospodarka leśna, rolna i turystyka z ograniczonymi urządzeniami. Obowiązują tu m.in. zakazy budowy obiektów kubaturowych za wyjątkiem schronisk turystycznych i budynków związa-

³³ W brzmieniu jak w przypisie 1

³⁴ W brzmieniu jak w przypisie 22

³⁵ W brzmieniu jak w przypisie 6

³⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

³⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

nych z obsługą parku oraz przejścia granicznego, budowy nowych dróg kołowych, kolei linowych, nowych wyciągów narciarskich i tras zjazdowych na terenach pokrytych zwartym lasem lub w przypadkach wymagających wycięcia znacznej ilości drzew bądź mogących uszkodzić chronione ekosystemy.

W obrębie strefy wyodrębniono szczególnie chroniony obszar „Ar”, na którym koncentrują się tereny i elementy o najwyższych walorach przyrodniczych - w tym rezerwat przyrody.

/.../³⁸

B - Strefa ochrony walorów krajobrazowych, której funkcją jest zachowanie walorów widokowych i kulturowych, szczególnie charakterystycznych dla krajobrazu wiejskiego Żywiec-
czyzny.

W strefie tej utrzymuje się tradycyjne funkcje gospodarcze, ograniczając możliwość rozwoju form działalności kolidujących z zasadami ochrony - m.in. wyznaczania w planach miejscowych nowych terenów, nie związanych kompozycyjnie z strukturą istniejącą. Projekt „planu ochrony” wprowadza zmianę do obowiązujących zasad ochronnych parku, *dopuszczając lokalizację bazy noclegowej turystyki*³⁹ - w tym pensjonatów do 30 miejsc. Jest to szczególnie ważne w przypadku osiedli położonych w granicach parku, a zwłaszcza dla Sopotni Wielkiej.

C - Strefa ochrony walorów kulturowych obejmuje *wydzielone enklawy*⁴⁰, obejmujące zespoły zabudowy wiejskiej z dobrze zachowanym układem przestrzennym, dużą ilością obiektów zabytkowych oraz tradycyjnym rozłogiem pól. W strefie tej obowiązuje m.in. opracowanie miejscowych planów w pierwszej kolejności i uzgadnianie projektów architektonicznych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

D - Strefa (pasma) powiązań ekologicznych - obejmuje głównie doliny rzek i potoków w obrębie niezabudowanej terasy łęgowej - w tym koryto rzeki, kamieńce, nieużytki, lasy łęgowe, zakrzewienia, łąki i pastwiska. Jej funkcją jest stworzenie warunków swobodnej migracji gatunków pomiędzy poszczególnymi częściami Parku i obszarami sąsiadującymi. Obowiązuje zakaz działań powodujących przegradzanie lub zawężanie strefy.

- Otulina Parku obejmuje cały obszar, określony w uchwale W.R.N. jako „strefa ochronna parku”. Funkcją otuliny jest ochrona Parku przed szkodliwym wpływem czynników zewnętrznych - w tym m.in. zanieczyszczeniami powietrza, wód, gleb oraz zmianą stosunków wodnych - a także zachowanie walorów widokowych i ekspozycji Parku z terenów otaczających.

Ponadto otulina stanowi teren powiązań ekologicznych i krajobrazowych z sąsiednimi obszarami (w tym powiązań przewidzianych w systemie ECONET i NATURA⁴¹ - na różnych poziomach).

- ***Ustalenia „Planu ochrony Ż.P.K.” są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów w jego granicach. Plan ochrony zobowiązuje m.in. do opracowania planów j.w. dla całego obszaru Parku i otuliny do końca 2001r. Plany miejscowe wymagają uzgodnienia z Dyrektorem Zespołu Śląskich Parków Krajobrazowych.***
- ***W przygotowaniu nowy „Plan ochrony” sporządzany zgodnie z obowiązującymi przepisami.***
- *Na terenie gminy znajdują się rezerwat przyrody objęte ochroną prawną: Pilsko (Rozporządzenie Nr 2/05 Wojewody Śląskiego z 5.01.2005r.), Romanka (Rozporządzenie Nr 9/05 Wojewody Śląskiego z 30.05.2005r.), Pod Rysianką (Zarządzenie MLiPD z 31.03.1970r.), ponadto planuje się utworzenie nowych rezerwatów: Gajka w Sopotni Małej (w widłach potoków Sopotnia Wielka i Sopotnia Mała - tworzony w celu ochrony lasów łęgowych z licznie występującym pióropusznikiem strusim) i Janikowa Grapa w Jeleśni (zlokalizowany na południowych stokach opadających stromo w kierunku rzeki Koszarawy, tworzony w celu ochrony żyznej buczyny karpackiej, kwaśnej buczyny górskiej, grądu subkontynentalnego oraz nadrzecznej olszyny górskiej).*

³⁸ W brzmieniu jak w przypisie 22

³⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁴⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁴¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

- *Użytki ekologiczne: Hala Cebulowa - eutroficzna młaka górską (utworzony Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 46/07 z 16.12.2007), Hala Miziowa - ekosystem torfowiska ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin (utworzony Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 73/08 z dnia 5.11.2008r.), Hala Kamieniańska - ekosystem torfowiska ze stanowiskami rzadkich i ustępujących gatunków roślin (utworzony Rozporządzeniem Wojewody Śląskiego Nr 3/09 z 24.02.2009r.).*
- *Pomniki przyrody zarejestrowane: grupa 10 drzew (sosna pospolita - 9, modrzew europejski - 1) - nr rej. 314, jaskinia Wickowa - nr rej. 341, jaskinia Pod Rozdrożem - nr rej. 342, grupa 5 drzew (jesion wyniosły - 4, lipa drobnolistna - 1) - nr rej. 471, klon jawor (o obw. 335 cm) - nr rej. 373, sosna wejmutka (o obw. 375 cm) - nr rej. 287, wodospad na potoku Sopotnia Wielka - nr rej. 159; proponowane pomniki przyrody: Dolina potoku Cebula, Grzbiet Skalka, Mutne, Czarny Groń, Potok Glinne, Grzbiet Westka.*

Wszystkie obszary i obiekty, prawnie chronione należy uwzględnić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

- *Przyjmuje się, w świetle istniejących dokumentów, że cały obszar gminy poza granicami Ż.P.K. (w tym również otulina) ma charakter „obszaru chronionego krajobrazu”, na którym zgodnie z ustawą o ochronie przyrody powinno się zapewnić stan względnej równowagi ekologicznej.
Szczególne znaczenie ma utrzymanie „korytarzy ekologicznych” również poza granicami Parku i otuliny, a zwłaszcza przebiegającego wzdłuż południowej granicy korytarza o znaczeniu międzynarodowym, łączącego ŻPK i BPN.⁴²*
- **W przypadku gminy Jeleśnia ochronę wartości przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych należy traktować spójnie z ochroną walorów turystycznych, jako działanie warunkujące racjonalny rozwój podstawowych funkcji gospodarczych - w tym turystyki i gospodarki leśnej, a także rolnictwa „ekologicznego” powiązanego z agroturystyką.**
- *Rozwój funkcji turystycznej musi być jednak kontrolowany i wymaga wprowadzenia ograniczeń, pozwalających na zachowanie względnej równowagi przyrodniczej. Dotyczy to zarówno określenia liczby turystów (chłonność turystyczna), jak i rozmieszczenia bazy noclegowej i urządzeń w sposób uwzględniający uwarunkowania przyrodnicze. Problem ten omówiono szczegółowo w rozdz. 6.3.*
- **Ochrona bioróżnorodności - w Rejestrze Europejskiej Sieci Obszarów Chronionych NATURA 2000 w granicach gminy Jeleśnia występują:**
 - * *obszar specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB 240002 powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. nr 198, poz. 1226), który w obszarze gminy Jeleśnia zasadniczo pokrywa się z potencjalnym obszarem ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006,*
 - * *potencjalny specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006 jest większy powierzchniowo o teren obejmujący m.in. projektowany rezerwat przyrody „Janikowa Grapa”, usytuowany w północno-zachodniej części gminy.*

Granice obszaru Natura 2000 PLB 240002 i PLH 240006 pokrywają się częściowo z granicami Żywieckiego Parku Krajobrazowego.

Inne obszary z listy NATURA 2000 występujące w sąsiedztwie to:

- * *w kierunku zachodnim SOO „Beskid Śląski PLH240005 (na terenie gmin: Milówka, Lipowa, Wilkowice i.in.) - obszar niemal w całości położony na terenie Parku Krajobrazowego Beskidu Śląskiego (38 620 ha) z 8 rezerwatami przyrody: Barania Góra (383,04 ha), Czantoria (97,71 ha), Kuźnie (7,22 ha), Stok Szyndzielni (57,92 ha), Wiśla (17,61 ha), Zadni Gaj (5,77 ha), Dolina Łańskiego Potoku (46,89 ha), Jaworzyna (40,03 ha) oraz 2 zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi: Cygański Las (925,53 ha), Park Ekologiczny Dolina Wapienicy (1519,02 ha; 2001), częściowo położony na terenie Leśnego Kompleksu Promocyjnego Lasy Beskidu Śląskiego (50 052,1 ha),*

⁴² W brzmieniu jak w przypisie 1

- * w kierunku północnym SOO „Beskid Mały PLH 240023” (na terenie gmin: Łodygowice, Łękawica, Stryszawa, Slemień i in.) - fragment obszaru Parku Krajobrazowego Beskidu Małego (25 770 ha z rezerwatami przyrody: Madohora (71,81 ha), Szeroka (49,51 ha) i Zasolnica (16,65 ha) oraz 5-ma pomnikami przyrody (głównie przyrody nieożywionej - jaskinie),
- * w kierunku wschodnim: OSO „Babia Góra PLB 20011” (na terenie gmin Zawoja, Jabłonka) - występują następujące formy ochrony: Park Narodowy: Babiogórski (3.392,0 ha), Rezerwat Biosfery: Babia Góra (3392,0 ha) i SOO „Babia Góra PLH 120001” - obejmuje niemal całą powierzchnię Babiogórskiego Parku Narodowego, z wyłączeniem niewielkich enklaw, znajdujących się poza głównym masywem Babiej Góry; część obszaru stanowi Rezerwat Biosfery (1 734 ha).

Pomiędzy obszarami przebiegają łączące je korytarze ekologiczne:

- * Południowy Korytarz Ekologiczny oraz regionalny korytarz migracyjny ssaków drapieżnych i kopytnych przebiegający na wschodzie od przełomowej doliny Skawy w Osielcu na południowy- zachód zalesionymi stokami pasma Polic, Jałowieckiego, Solniska, Mędralowej do przełęczy Glinne pod Pilskiem oraz na zachodzie łączący „Beskid Żywiecki” z „Beskidem Śląskim” poprzez Bramę Koniakowską.

Proponowane formy ochrony bioróżnorodności w postaci obszarów ochronnych uzupełnionych siecią korytarzy wprowadzić zachowują na terenie gminy ciągłość układu nie mniej znajdują się pod stałą presją inwestycyjną. Poddane presji są szczególnie doliny cieków powierzchniowych wraz z otaczającą zielenią nadrzeczną, zalesione stoki głównych pasm górskich oraz obszary ekstensywnie użytkowanych krajobrazów łąkowo-leśnych na stokach i wierzchołkach⁴³.

4.3.2. Uwarunkowania związane z ochroną zasobów wodnych i położeniem w strefie ochrony ujęcia wody

Omówione w rozdz. 4.1 położenie gminy w strefie wymagającej szczególnej ochrony zasobów wód powierzchniowych, określonej, jako „Obszar zlewni chronionych”, a równocześnie w zasięgu „Obszaru wysokiej ochrony” udokumentowanych zbiorników wód podziemnych stwarza obowiązek pełnego uwzględnienia tych problemów w studium - w tym:

- /.../⁴⁴
- Rozporządzenia Nr 27/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 27 grudnia 2012 roku ustanawiającego strefę ochronną dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy dla aglomeracji żywieckiej na potrzeby MPWiK Sp. z o.o. w Żywcu, które weszło w życie 1 stycznia 2013 roku - cała gmina położona jest w terenie ochrony pośredniej ww. ujęcia wody i dla całej jednostki obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy jak dla strefy. Ustalenia te w znacznym stopniu są spójne z ogólnymi zasadami ochrony „zlewni chronionych” oraz obszaru Ż.P.K.
- ochrony zasobów wodnych występujących w zbiornikach wód podziemnych: trzeciorzędowym, szczelinowo porowym GZWP Nr 445 „Zbiornik Warstw Magura” i czwartorzędowym użytkowym poziomie wód podziemnych UPWP Nr 446 „Dolina rzeki Soły”.⁴⁵
- ochronie zasobów wodnych służy również uznanie wszystkich lasów państwowych w gminie za „lasy ochronne - wodochronne i glebochronne” (Zarządzenie nr 271 Ministra Ochrony Środowiska Z.N. i L. z dnia 28.12.1995r.). Wskazane wprowadzenie podobnej formy ochrony w lasach prywatnych.
Do zwiększenia retencyjności lasów przyczynią się zalesienia prowadzone na dużą skalę w oparciu o „projekt granicy rolno-leśnej” opracowany w 1992r. i wprowadzony do ustaleń studium (z ograniczeniami - p. rozdz. 6.2.).

⁴³ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁴⁴ W brzmieniu jak w przypisie 22

⁴⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

Należy uznać za niewskazaną realizację nowych lokalnych bądź indywidualnych ujęć wody bezpośrednio ze źródeł lub na terenach leśnych. Ustalenia w tym zakresie zawarto w projekcie „Planu ochrony Ż.P.K.”

4.3.3. Uwarunkowania związane z ochroną powierzchni ziemi - w tym rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych zobowiązuje do ograniczania przeznaczenia ich na cele nierolnicze lub nieleśne oraz zapobiegania procesom degradacji.

W warunkach gminy Jeleśnia, gdzie grunty klasy III i IV zajmują zaledwie 19% ogólnej powierzchni użytków rolnych, obszary gruntów o wyróżniającej wartości dla rolnictwa oraz tereny zmeliorowane powinny być szczególnie chronione i mogą być zajmowane na inne cele wyłącznie w niezbędnych, uzasadnionych przypadkach.⁴⁶

...⁴⁷

W planach miejscowych należy ograniczyć wyznaczanie nowych terenów zabudowy na stokach o nachyleniu przekraczającym 10%. W przypadku terenów j.w. należy zakładać niską intensywność zabudowy (większe działki). Lokalizacja budynków na terenach potencjalnie zagrożonych osuwiskami niedopuszczalna (*niezbędne szczegółowe analizy na etapie planów miejscowych*)⁴⁸.

Rzeźba terenu podlega ochronie. Przekształcenia dopuszczalne są tylko w przypadkach niezbędnych, po rozpoznaniu skutków dla środowiska.

4.3.4. Uwarunkowania związane z ochroną powietrza

W warunkach gminy, w której w słabo przewietrzanych kotlinach górskich występuje inwersja termiczna i związane z nią niekorzystne warunki aerosanitarne prawidłowy rozwój gospodarczy i przestrzenny uwarunkowany jest m.in. od przestrzegania zasad decydujących o stanie zanieczyszczenia powietrza, a w szczególności:

- wprowadzenia zakazu lokalizacji zakładów uciążliwych dla środowiska, o wysokoemisyjnych technologiach,
- doprowadzenia istniejących źródeł emisji z procesów spalania do poziomu określonego ustawowo (dot. zwłaszcza zakładów produkcyjnych, obiektów usługowych i komunalnych),
- podjęcia działań ograniczających emisję niską i niezorganizowaną - zwłaszcza poprzez gazyfikację gminy, promocję niskoemisyjnych źródeł ciepła, stopniową likwidację kotłowni opalanych węglem i miałem,

4.3.5. Uwarunkowania związane z ochroną przed hałasem i wibracjami

W gminie Jeleśnia główne źródła zagrożeń bądź uciążliwości wibroakustycznej stanowią:

- droga kategorii „wojewódzkiej”⁴⁹ nr 945 Żywiec - Korbiewów (granica Państwa), przebiegająca przez tereny zabudowy mieszkalnej,
- zakłady produkcyjne i usługowe (głównie związane z przerobem drewna), położone w obrębie terenów zabudowy mieszkalnej i pensjonatowej lub sąsiadujące z tymi terenami,
- linia kolejowa Żywiec - Sucha Beskidzka i stacja PKP.

W założeniu rozwoju struktury przestrzennej należy uwzględniać uwarunkowania, wynikające z obowiązku ochrony przed hałasem i zasad określonych w przepisach szczególnych. Zasady te winny być bezwzględnie przestrzegane przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, zwłaszcza dla nowowprowadzanych zespołów zabudowy, dla których w studium określono możliwie jednorodną funkcję - a zatem i klimat akustyczny. W przypadku zespołów zabudowy istniejącej, w których często występuje przemieszanie obiektów o różnym charakterze - należy dążyć do stopniowej eliminacji lub wyciszenia źródeł hałasu, zwłaszcza położonych w obrębie terenów z przewagą zabudowy mieszkalnej i rekreacyjnej.

⁴⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁴⁷ W brzmieniu jak w przypisie 22

⁴⁸ W brzmieniu jak w przypisie 6

⁴⁹ W brzmieniu jak w przypisie 6

Ze względu na sąsiedztwo przyrodniczych obszarów chronionych i turystyczną funkcję gminy nie przewiduje się lokalizacji zakładów, mogących spowodować istotne zagrożenia wibroakustyczne. Zakaz dotyczy lokalizacji w gminie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem niezbędnych obiektów komunikacji i infrastruktury technicznej, w tym infrastruktury telekomunikacyjnej⁵⁰. W przypadku sąsiedztwa terenów „chronionych” i uciążliwych należy w planach miejscowych zachować odpowiednie odległości lub zastosować odpowiednie przegrody - np. pasy zieleni.

/.../⁵¹

4.3.6. Uwarunkowania związane z ochroną przed odpadami

Polityka dot. ochrony przed odpadami określona w „Planie gospodarki odpadami dla gminy Jeleśnia do 2015r.”, który w nawiązaniu do ustaleń Wojewódzkiego i Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dokonuje wyboru docelowego modelu gospodarki odpadami z sektora komunalnego i przyjmuje, że:

- nakaz odbioru i gromadzenia odpadów w systemie zorganizowanym, przy stosowaniu na całym obszarze jednolitych zasad - zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz z wymaganiami określonymi w regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie gminy,
- całość zbieranych odpadów tej grupy trafi poza teren gminy do kompleksu gospodarki odpadowej Spółki „Beskid” w Żywcu,
- przyjęto takie rozwiązania techniczne i organizacyjne, które promują odzysk i gospodarcze wykorzystanie jako podstawowy sposób postępowania z odpadami, a dopiero w przypadku braku możliwości zagospodarowania lub innego unieszkodliwiania poza składowaniem, odpady będą kierowane na składowiska,
- realizacja ustaleń Planu będzie oznaczała dla gminy zasadniczą redukcję zagrożeń środowiskowych związanych z wytwarzaniem, zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów oraz prowadzi do wyeliminowania przyczyn powstawania nielegalnych składowisk (w tym również osadów ściekowych)⁵².

Działania w gminie powinny być ukierunkowane na prowadzenie wstępnej segregacji odpadów w źródłach powstawania i zorganizowanie ich systematycznego odwozu, a równocześnie na likwidację dzikich wysypiska i rekultywację terenu (dotyczy zwłaszcza dawnego gminnego wysypiska nad potokiem Sopotnia).

Lokalne wysypiska niedopuszczalne ze względu na położenie w strefie ochrony ujęcia wody dla Żywca.

4.3.7. Uwarunkowania wynikające z obowiązku ochrony dóbr kultury

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym zobowiązuje do uwzględniania „wymagań ochrony dziedzictwa kulturowego i dóbr kultury” a także wymagań ładu przestrzennego, urbanistyki i architektury oraz walorów architektonicznych i krajobrazowych. Nakaże uwzględnienie i określenie w studium obszarów i obiektów chronionych, jak również wskazanych do objęcia ochroną na podstawie przepisów szczególnych.

W oparciu o ustawę „o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami” ochronie prawnej podlegają obiekty wpisane do rejestru zabytków, jak również „inne, jeśli ich charakter zabytkowy jest oczywisty”. Ustawa przewiduje następujące formy ochrony zabytków: wpis do rejestru zabytków, uznanie za pomnik historii, utworzenie parku kulturowego, ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Zgodnie z art. 19 ww. ustawy, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać ochronę: zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia, parków kulturowych oraz innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków. Do zabytków nieruchomych zalicza się nie tylko pojedyncze dzieła architektury i budownictwa, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody czy miejsca upa-

⁵⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁵¹ W brzmieniu jak w przypisie 22

⁵² W brzmieniu jak w przypisie 1

miętniające historyczne wydarzenia, ale również układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane i krajobrazy kulturowe.⁵³

Ustawa zakazuje prowadzenia robót, mogących przyczynić się do zeszpecenia otoczenia zabytku nieruchomego lub widoku na ten zabytek. Ochronie podlegają również stanowiska archeologiczne.

Zasady ochrony zabytków nieruchomych.

- Aktualnie w gminie Jeleśnia występują następujące zabytki chronione w formie wpisu do rejestru zabytków:⁵⁴

Karczma	- Jeleśnia	- nr rejestru A-427/86
Kościół św. Wojciecha	- Jeleśnia	- nr rejestru A-455/86
Plebania	- Jeleśnia	- nr rejestru A-456/86
Nadleśnictwo Dóbr Habsburgów - Przyborów	- Jeleśnia	- nr rejestru A-610/88 ⁵⁵

- Jako obiekty o lokalnej wartości kulturowej objęte ochroną konserwatorską należy traktować również wszystkie wymienione w „Gminnej Ewidencji Zabytków” dla gminy Jeleśnia (w załączeniu – 595 obiektów). Spis jest aktualny i poza obiektami o wartościach lokalnych obejmuje również obiekty wpisane do rejestru zabytków WKZ (4 obiekty), cmentarze (4) oraz stanowiska archeologiczne (32 obiekty). Ponieważ zmieniła się częściowo numeracja budynków, a mapa Studium nie zawiera numerów działek ewidencyjnych identyfikacja miejsc lokalizacji jest niemożliwa. Spis nie obejmuje zespołów i obiektów związanych z gospodarką pastersko-polaniarską.
- W gminie, poza obiektami wcześniej wymienionymi, nie występują zabytkowe układy ruralistyczne wpisane do rejestru zabytków. W materiałach planistycznych wskazano jednak zespoły zabudowy o wartościach kulturowych, a zasady ich ochrony i zasięg zostały określone w planie miejscowym uzgodnionym z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. W nowych planach zagospodarowania przestrzennego powinny być uwzględnione uwarunkowania konserwatorskie określone w piśmie Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Katowicach - Delegatura w Bielsku - Białej, z dnia 3 lipca 2008 roku nr B-NR/ED/4163/716/61/08 w sprawie wniosków konserwatorskich do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jeleśnia.
- Obowiązek ochrony obiektów i zespołów zabytkowych wynika również z ustaleń dotyczących ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego Strefy Ochronnej (otuliny).

W planie miejscowym dla całego obszaru gminy obowiązują ustalenia odpowiadające stosowanemu dla „stref pośredniej ochrony konserwatorskiej” i „stref ochrony krajobrazowej”.⁵⁶

Dotyczy to zwłaszcza:

- utrzymania historycznie ukształtowanego pasmowego układu struktury osadniczej, rozwijającego się wzdłuż dróg, przebiegających dolinami rzek i potoków, co oznacza m.in. zakaz projektowania nowych elementów struktury osadniczej w sposób rażąco odbiegający od historycznej kompozycji układu - w tym np. w poprzek doliny./.../⁵⁷
- ograniczenia gabarytów projektowanych obiektów i wprowadzenia wymogów, dotyczących ich formy architektonicznej (budynki o wysokości 1 1/2 kondygnacji, z poddaszem użytkowym w dachu 2-spadowym o jednakowym nachyleniu połaci około 40-45°, forma architektoniczna nawiązująca do tradycji budownictwa Beskidu Żywieckiego),
- obowiązku utrzymania istniejących zadrzewień (w granicach terenów budowlanych), uzupełnienia zadrzewień jarów i potoków.

/.../⁵⁸

W załączniku graficznym do zmiany Studium - Uwarunkowania formalno-prawne, środowiskowe i kulturowe, w części dotyczącej obszarów i zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków wskazano następujące elementy uwarunkowań kulturowych: obszary i obiekty wpi-

⁵³ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁵⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁵⁵ W brzmieniu jak w przypisie 6

⁵⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁵⁷ W brzmieniu jak w przypisie 22

⁵⁸ W brzmieniu jak w przypisie 22

sane do rejestru zabytków (4 obiekty), stanowiska archeologiczne ze strefami ochronnymi (32 szt.) i strefy o wysokich wartościach kulturowych (5 obszarów: zespół Jeleśni - Krzyżowej, zespół Jeleśnia Janiki - Jeleśnia Pyrgesi, Przyborów, Pewel Wielka i Pewel Wielka Dola - wskazane w obowiązującym planie zagospodarowania przestrzennego dla gminy jako obszary położone w strefie ochrony konserwatorskiej „A”). Pozostałych elementów nie oznaczono ze względu na brak jednoznacznego ich zasięgu i umocowań prawnych. Jedynie wyłączono, z terenów wskazanych do zalesień, polany szczególnie zasługujące na ochronę ze względów przyrodniczych (korytarze ekologiczne), kulturowych i dla zachowania walorów widokowych z tras turystycznych. W obrębie tych polan powinna być niedopuszczalna realizacja nowych obiektów (za wyjątkiem określonych w planie urządzeń turystycznych i związanych z gospodarką wypasową).⁵⁹

Zasady ochrony luźnej zabudowy historycznej

Wszystkie obiekty objęte spisem „Gminnej Ewidencji Zabytków”⁶⁰ powinny podlegać ochronie. Zamierzenia budowlane i remontowe związane z naruszeniem elementów konstrukcyjnych lub powodujące zmiany wyglądu zewnętrznego obiektów mogą być realizowane po uzyskaniu zgody i określeniu warunków przez Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Należy przyjąć zasady, że rozbiórka obiektów może być przeprowadzona w wypadkach uzasadnionych po uzyskaniu zgody Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków i wykonaniu na koszt inwestora dokumentacji inwentaryzacyjno-pomiarowej oraz fotograficznej.⁶¹ Dotyczy to również przypadków związanych z „wymianą substancji”. Działalność budowlana prowadzona w sąsiedztwie obiektów zabytkowych nie może wprowadzać elementów dysharmonizujących w stosunku do układu urbanistycznego.

W celu ochrony zespołów charakterystycznych dla gospodarki pasterskiej Beskidu Żywieckiego wskazane objęcie ochroną w formie ochrony luźnej zabudowy historycznej również polan i hal z szałasami i letnimi zagrodami.

Obszary występowania polan i hal ze znaczną ilością szałasów lub letnich zagród:

- w Sopotni Wielkiej - rejon polan: Witasówka, Jaworzyna, Kordasówka, Sietkowa, Gaworzyna, Łobozia, Gawlaski i Kotarne,
- na pograniczu Sopotni Wielkiej i Korbielowa - rejon polan: Kosobońce, Mierchówka, Uszczawne, Łobysówka, Przysłopy Piekło i Czarny Groń,
- w Korbielowie – rejon polan: Gawlasie, Złodziejki, Sucharzówka, na Cerli i do Czarnej,
- w Krzyżówkach – rejon polan: Beskid, Dolinka, Niżne, Płoniawka, Kopiska, Cerlice i Dendyska,
- na pograniczu Korbielowa i Krzyżówek – rejon polan: Krzyżówki i Gacków,
- w Sopotni Małej - rejon polany Stanicówka – Stara i Nowa Polana,
- w Przyborowie - rejon polany Cerla.

Do czasu zakończenia przedmiotowego opracowania należy stosować zasady gospodarki leśnej i wypasowej przyjęte dla Żywieckiego Parku Krajobrazowego i lasów ochronnych. Preferuje się wprowadzenie formy „wypasu kulturowego” w powiązaniu z turystyką krajoznawczą i ścieżkami przyrodniczymi.⁶²

Zasady ochrony stanowisk archeologicznych

Ochronie podlegają udokumentowane stanowiska archeologiczne, wymienione w wykazie stanowiącym załącznik do studium i wskazane na mapach - w tym: 13 w Jeleśni, 2 w Krzyżowej, 5 w Pewli Wielkiej, 11 w Sopotni Małej, oraz 1 w Przyborowie.

Nieruchome zabytki archeologiczne skupiają się głównie w dolinach potoków Sopotnia, Pewlica i Glinny. W większości przypadków datowane są na okres nowożytny, w pojedynczych przypadkach mają metrykę późnośredniowieczną bądź pradziejową.

Najcenniejszym zabytkiem archeologicznym jest stanowisko 1 w Pewli Wielkiej - huta szkła z XVII-XVIII wieku, gdzie wszelka działalność inwestycyjna musi być poprzedzona wyprzedza-

⁵⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁶⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁶¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁶² W brzmieniu jak w przypisie 1

jącymi badaniami archeologicznymi. Wartość poznawcza pozostałych oceniona głównie, jako mała.

Dla wymienionych stanowisk strefę ochrony konserwatorskiej określa się obszarem mieszczącym się w okręgu o promieniu ok. 40 m (licząc od centrum stanowiska - zabytku). W obszarach strefy ochrony konserwatorskiej nieruchomego zabytku archeologicznego powinny obowiązywać następujące wymogi konserwatorskie:

- zamierzenia inwestycyjne, w szczególności inwestycje liniowe (melioracje, gazyfikacja, prace wodno-kanalizacyjne) oraz budowlane, mogą być dopuszczone po uzgodnieniu z właściwym Wojewódzkim Urzędem Ochrony Zabytków, na określonych indywidualnie warunkach,
- wszelkie prace ziemne muszą być prowadzone pod specjalistycznym nadzorem archeologicznym zleconym przez Inwestora osobie uprawnionej, w porozumieniu ze służbami konserwatorskimi i na podstawie odrębnego pozwolenia WKZ,
- bez uzgodnienia z właściwym organem dopuszcza się jedynie prowadzenie prac porządkowych nie ingerujących w głąb gruntu oraz prac rolniczych (z wyłączeniem głębokiej orki).

Realizacja na terenie gminy inwestycji liniowych tj.; gazowych, wodociągowych, elektryfikacyjnych i drogowych, które ze względu na rozległość prac stwarzają możliwość odkrycia nie zewidencjonowanych wcześniej reliktywów archeologicznych wymaga prowadzenia inwestycyjnych prac ziemnych pod specjalistycznym nadzorem archeologicznym.

Wnioski

Analiza zasobów środowiska kulturowego pozwala na określenie głównych uwarunkowań, które będą miały wpływ na zagospodarowanie przestrzenne gminy:

- Gmina posiada stosunkowo duży zasób obiektów zabytkowych. Zachowała się przede wszystkim tradycyjna zabudowa drewniana występująca w historycznych częściach poszczególnych wsi oraz na polanach i halach z zachowanymi szafasami i letnimi zagrodami, a także w postaci licznych kapliczek i figur przydrożnych.
- Prawną ochroną konserwatorską objętych jest: w formie wpisu do „Rejestru zabytków” - 4 obiekty (3 w centrum wsi Jeleśnia i 1 w centrum wsi Przyborów), w formie wpisu do „Gminnej Ewidencji Zabytków” - 595 obiektów (budynki mieszkalne i towarzyszące im zabudowania gospodarcze, obiekty sakralne, kapliczki i krzyże przydrożne, cmentarze, obiekty usługowe o różnym charakterze i przeznaczeniu występujące na terenie całej gminy) i 32 stanowiska archeologiczne.
- Zachowały się czytelne historyczne układy przestrzenne wsi w postaci układów siedliskowych o tradycyjnej i historycznej formie osiedleńczej lub zespołów gospodarki pastersko-polaniarskiej.
- W zabudowie widoczna jest różnorodność form architektonicznych (zabudowa tradycyjna drewniana, zabudowa murowana nawiązująca do tradycyjnych form i współczesna zabudowa nie kontynuująca cech tradycyjnych). Występuje znaczne zróżnicowanie gabarytów i układu domów na działce.
- Krajobraz kulturowy, na który składają się pasma zabudowy w dolinach rzecznych z prostopadle rozchodzącymi się łanami pól uprawnych oraz zespoły gospodarki pastersko-polaniarskiej w postaci polan i hal z zachowanymi szafasami i letnimi zagrodami, zachowały tu wiele pierwotnych cech.
- Niekorzystnym kierunkiem w kształtowaniu układów zabudowy jest coraz silniej pojawiająca się tendencja do zabudowy najbardziej eksponowanych terenów o wybitnych wartościach krajobrazowych i zacierania tradycyjnych układów przestrzennych zabudowy i rozłogu pól oraz niekontrolowany rozwój infrastruktury turystycznej, szczególnie terenów narciarskich.
- Przestrzenie publiczne, szczególnie centra wsi, w których skupia się życie i których wygląd wpływa na poszczególną wsi, są często mało atrakcyjne.

Na terenie gminy znajduje się główna część Parku Krajobrazowego Beskidu Żywieckiego i jego otuliny, a masyw Pilska objęty jest ochroną w ramach systemu Natura 2000 - powołany obszar

specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB 240002 i potencjalny specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006. W tych obszarach obowiązywać będą zasady i kierunki działania, które znajdują się w przyszłym planie ochrony parku, a do czasu sporządzenia planów ochrony obszarów Natura 2000 obowiązuje zakaz podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których wyznaczono obszary ochrony oraz stanowić bariery na ciągach ekologicznych.⁶³

4.4. Uwarunkowania społeczne

- Gmina Jeleśnia, licząca w roku 2000 - 13 850 mieszkańców, w skali południowej części województwa śląskiego sytuuje się w grupie gmin wiejskich o najwyższej liczbie ludności. Gęstość zaludnienia wynosi 81 osób/km², przy czym na 100 ha użytków rolnych przypada około 200 osób.⁶⁴
- Analiza rozwoju demograficznego i zmian źródeł utrzymania ludności w okresie ostatnich 8 lat wykazuje:
 - * niewielki, ale stały wzrost liczby mieszkańców (mimo niskiego przyrostu naturalnego i ujemnego salda migracji)
 - * w ogólnej populacji wysoki udział starszych grup wiekowych
 - * około 80% mieszkańców jest w różnym stopniu związanych z rolnictwem - ale tylko 1% stanowią osoby utrzymujące się wyłącznie z rolnictwa
 - * ilość pozarolniczych miejsc pracy jest stosunkowo wysoka, ale utrzymuje się nadal wysoka stopa bezrobocia (1 996 r. - 756 osób), przy czym grupą najbardziej dotkniętą przez bezrobocie są kobiety w wieku 18 - 24 lat.
- Zmiany, zachodzące na terenie gminy nie odbiegają w istotnym stopniu od ogólnych tendencji występujących w gminach o podobnych warunkach wynikających z procesu transformacji gospodarki.
*Przy ograniczonych warunkami naturalnymi możliwościach utrzymania się z rolnictwa istotne znaczenie ma rozwój działalności gospodarczej. Dotychczasowy rozwój lokalnej przedsiębiorczości nie równoważy ubytku miejsc pracy w gospodarce narodowej.*⁶⁵
- Zakładając utrzymanie obecnych tendencji demograficznych należy spodziewać się do roku 2010 znacznego przyrostu liczby osób w wieku poprodukcyjnym.
 Przejściowo, do 2005 r. nastąpi relatywnie wysoki przyrost ludności w wieku zdolności do pracy (na populację roczników z wyżu demograficznego lat 50-tych nałoży się wejście w wiek produkcyjnych roczników z wyżu lat 1982 - 83).
- Przy założeniu dalszego ograniczania zatrudnienia w rolnictwie możliwości zmniejszenia bezrobocia należy szukać w rozwoju alternatywnych źródeł utrzymania, dostosowanych do lokalnych warunków. W przypadku gminy Jeleśnia procesy adaptacyjne może ułatwić powszechnie występująca wielofunkcyjność gospodarstw domowych i rozwój form działalności pozarolniczej, opartych na miejscowych tradycjach.

4.4.1. Uwarunkowania wynikające z analizy wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia terenów

Analizą objęto wnioski złożone w Urzędzie Gminy Jeleśnia w okresie od 04.2005 do 08.2008 oraz wnioski złożone po ogłoszeniu o przystąpieniu do sporządzenia zmiany studium tj. w okresie 05 - 08.2008 roku i na zawiadomienie organów i instytucji. Wnioski pochodzące od indywidualnych wnioskodawców zostały zestawione w tabelach dla poszczególnych miejscowości i oznaczone na wydruku rysunku Studium w skali 1 :10 000.

- Wnioski złożone w okresie poprzedzającym ogłoszenie o przystąpieniu do zmiany Studium... dotyczą zarówno studium jak i planu, a w szczególności przedstawiają się następująco:

⁶³ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁶⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁶⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

Sołectwo Jeleśnia:

- ⇒ 80 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ponad 200 działek ewidencyjnych), w tym:
- 66 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej, wielorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 8 wniosków - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 6 wniosków - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.
- ⇒ 2 wnioski złożone przez inne jednostki, w tym:
- 1 wniosek (40 dz. ewid.) - dot. zmiany przeznaczenia na teren zabudowy mieszkaniowej i usługowej zakładu produkcyjnego APENA
 - 1 wniosek (15 dz. ewid.) - dot. przeprowadzenia drogi gminnej.

Sołectwo Korbielów:

- ⇒ 42 wnioski złożone przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ok. 150 działek ewidencyjnych), w tym:
- 33 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej, wielorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 7 wniosków - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej, rekreacyjnej i usług turystycznych,
 - 1 wniosek - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych,
 - 1 wniosek - dot. przywrócenia funkcji rolnej na gruntach przewidzianych do zabudowy.
- ⇒ 2 wnioski złożone przez inne jednostki - dot. przeznaczenia terenów dla usług i produkcji.

Sołectwo Krzyżowa:

- ⇒ 18 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ok. 55 działek ewidencyjnych), w tym:
- 15 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 2 wnioski - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 1 wniosek - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.

Sołectwo Krzyżówki:

- ⇒ 25 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ok. 50 działek ewidencyjnych), w tym:
- 21 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 2 wnioski - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 2 wnioski - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.

Sołectwo Mutne:

- ⇒ 7 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ok. 30 działek ewidencyjnych), w tym:
- 5 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 1 wniosek - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 1 wniosek - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.

Sołectwo Pewel Wielka:

- ⇒ 69 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ok. 180 działek ewidencyjnych), w tym:
- 61 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 3 wnioski - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 2 wnioski - dot. zabudowy usługowej, w tym zagospodarowania narciarskiego,
 - 3 wnioski - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.

Sołectwo Przyborów:

- ⇒ 47 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ok. 90 działek ewidencyjnych), w tym:
- 38 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej, wielorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 6 wniosków - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 3 wnioski - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.
- ⇒ 1 wniosek (dot. 14 dz. ew.) złożony przez właściciela zakładu produkcyjnego RUNO - dot. przeznaczenia terenu dla funkcji produkcyjnej.

Sołectwo Sopotnia Mała:

- ⇒ 36 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ok. 60 działek ewidencyjnych), w tym:
- 31 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 4 wniosków - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 1 wniosek - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.

Sołectwo Sopotnia Wielka:

- ⇒ 18 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. ok. 30 działek ewidencyjnych), w tym:
- 14 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 4 wniosków - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.

Na ogólną ilość prawie 350 wniosków dotyczących zmiany przeznaczenia terenów w około 90% dotyczą zmiany granic terenów przeznaczonych na cele budowlane i to głównie dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Rozpatrzenia wniosków dokonano w aspekcie przeznaczenia terenów w obowiązującym miejscowym planie dla obszaru gminy oraz możliwości wprowadzenia zmian w ustaleniach studium bez naruszeń przyjętych podstawowych zasad i kierunków zagospodarowania gminy.

Wnioski - ponieważ zadanie nie polega na sporządzeniu nowego studium gminy, a jedynie na dokonaniu zmian w dokumencie obowiązującym, na rysunku Studium wprowadzono korektę granic „podstawowej strefy osadniczej” i zasięgów terenów wskazanych dla zabudowy w zakresie zachowującym zgodność z kierunkami i zasadami przyjętymi dla Gminy Jeleśnia. Korekty przeprowadzone w części opisowej studium dotyczą sposobu zapisu wynikającego ze zmiany przepisów ogólnych. Zamierzenia wnioskodawców, które wykraczały poza generalne zasady i kierunki rozwoju gminy, nie zostały uwzględnione.

- Wnioski złożone w ustawowym okresie ogłoszenie o przystąpieniu do zmian Studium przez osoby prawne i fizyczne oraz jednostki nieposiadające osobowości prawnej, przedstawiają się następująco:

Sołectwo Jeleśnia:

- ⇒ 41 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 174 działek ewidencyjnych), w tym:
- 32 wnioski - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 2 wnioski - dot. zabudowy wielorodzinnej,
 - 1 wniosek - dot. zabudowy usługowo-produkcyjnej,
 - 4 wniosków - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 1 wniosek - dot. przebiegu drogi gminnej,
 - 1 wniosek - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.
- ⇒ 2 wnioski złożone przez parafie w Sopotni Małej i Pewli Wielkiej dotyczące przeznaczenia pojedynczych działek dla zabudowy mieszkaniowej.

Sołectwo Korbielów:

- ⇒ 34 wnioski złożone przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 152 działek ewidencyjnych), w tym:
- 28 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 2 wnioski - dot. zabudowy wielorodzinnej,
 - 2 wnioski - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 1 wniosek - dot. przebiegu drogi gminnej,
 - 1 wniosek - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych,
- ⇒ 2 wnioski złożone przez Gliwicką Agencję Turystyczną (dot. ok. 320 dz. ew.) - dot. zmiany przeznaczenia na teren pod trasy, koleje i wyciągi narciarskie oraz infrastrukturę towarzyszącą: zbiorniki, przepompownie i rurociągi wody do zaśnieżania, parkingi, punkty gastronomiczne i usługowe.

Sołectwo Krzyżowa:

- ⇒ 27 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 89 działek ewidencyjnych), w tym:
- 25 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 2 wnioski - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej.

Sołectwo Krzyżówki:

- ⇒ 11 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 54 działek ewidencyjnych), w tym:
- 10 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 1 wniosek - dot. przebiegu drogi gminnej.

Sołectwo Mutne:

- ⇒ 9 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 36 działek ewidencyjnych) - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy).

Sołectwo Pewel Wielka:

- ⇒ 55 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 124 działek ewidencyjnych) - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy).

Sołectwo Przyborów:

- ⇒ 40 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 83 działek ewidencyjnych), w tym:
- 36 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 1 wniosek - dot. zabudowy usługowo-produkcyjnej,
 - 3 wniosków - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej.

Sołectwo Sopotnia Mała:

- ⇒ 45 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 105 działek ewidencyjnych), w tym:
- 35 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 8 wniosków - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej,
 - 2 wniosków - dot. wprowadzenia zalesień na gruntach rolnych.

Sołectwo Sopotnia Wielka:

- ⇒ 30 wniosków złożonych przez indywidualnych wnioskodawców (dot. 76 działek ewidencyjnych), w tym:
- 27 wniosków - dot. różnego typu zabudowy mieszkalnej (jednorodzinnej lub ogólnie zabudowy),
 - 1 wniosek - dot. zabudowy usługowo-produkcyjnej,
 - 1 wniosek - dot. ochrony wartości krajobrazowych przez ograniczenie zabudowy w osiedlu Kolonia,
 - 1 wniosek - dot. zabudowy mieszkaniowo-letniskowej i rekreacyjnej.

Na ogólną ilość 296 wniosków zdecydowanie przeważają dotyczące poszerzenia zasięgu „podstawowej strefy osadniczej”. Rozpatrzenia wniosków dokonano w aspekcie przeznaczenia terenów w obowiązującym miejscowym planie dla obszaru gminy oraz możliwości wprowadzenia zmian w ustaleniach studium bez naruszeń przyjętych podstawowych zasad i kierunków zagospodarowania gminy.

Wnioski - ponieważ zadanie nie polega na sporządzeniu nowego studium gminy, a jedynie na dokonaniu zmian w dokumencie obowiązującym na rysunku Studium wprowadzono korekty przebiegu granic „podstawowej strefy osadniczej” przy założeniu, że podstawowa struktura osadnicza winna rozwijać się w nawiązaniu do istniejących układów przestrzennych, a nowe osiedla mogą być projektowane tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych i nie mogą kolidować z zasadami rozwojowymi przyjętymi w Studium. Korekty części opisowej studium dotyczą sposobu zapisu wynikającego ze zmiany przepisów ogólnych. Zamierzenia wnioskodawców, które wykraczały poza generalne zasady i kierunki rozwoju gminy, nie zostały uwzględnione.

- Wnioski złożone w ustawowym okresie ogłoszenie o przystąpieniu do zmiany Studium... przez instytucje i organy właściwe do uzgadniania i opiniowania projektu studium, przedstawiają się następująco:

⇒ Wojewoda Śląski wskazuje na elementy i zasady zagospodarowania, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w tekście i na rysunku studium:

- położenie gminy w obrębie ŻPK i jego otuliny - odpowiednie parametry i wskaźniki zabudowy,
- występowanie projektowanych obszarów Natura 2000 - odpowiednia ochrona siedlisk przyrodniczych,
- zachowanie obszarów i obiektów przyrodniczo cennych prawnie chronionych i proponowanych do ochrony - rezerваты przyrody 3+ 2, użytki ekologiczne 1+ 2, pomniki przyrody 7+ 6,
- rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej gminy w oparciu o istniejące obiekty oraz sieć dróg i szlaków - bez silnej ingerencji w środowisko przyrodnicze,
- zachowanie naturalnego charakteru koryt potoków wraz z zielenią przybrzeżną - potrzeba zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- ograniczenie rozpraszania zabudowy - dogęszczanie istniejącej zabudowy, ochrona przestrzeni rolniczej,
- utrzymanie równowagi przyrodniczej i racjonalna gospodarka zasobami środowiska,
- preferowanie wykorzystania energii elektrycznej, gazu lub oleju opałowego do celów grzewczych i technologicznych,
- zaopatrzenie w wodę z sieci gminnej, odprowadzenie ścieków do systemu kanalizacji gminnej,
- gospodarka odpadami zgodna z planem gminnym, powiatowym i wojewódzkim.

⇒ Marszałek Województwa Śląskiego:

- w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego na terenie gminy nie występują zadania i inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym,
- uwzględnienie uwarunkowań wynikających z wniosków przekazanych przez inne organy.

⇒ Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego propozycja uwzględnienia w zapisach studium uwag, których nieuwzględnienie może naruszyć walory przyrodnicze i krajobrazowe obszaru objętego ochroną prawną:

- uwzględnić zasady obowiązujące w obrębie istniejącego ŻPK i jego otuliny oraz projektowanego obszaru Natura 2000 Beskid Żywiecki
- uwzględnić ustalenia wynikające z rozporządzenia w sprawie utworzenia ŻPK,
- zachować walory poszczególnych obszarów cennych przyrodniczo wraz z utrzymaniem ciągłości łączących je korytarzy ekologicznych: ŻPK, Natura 2000 „Beskid Żywiecki”, rezerваты powołane (Pilsko, Romanka, Pod Rysianką) rezerwat proponowany (Gajka), użytk ekologiczny powołany (Hala Cebulowa), użytki ekologiczne proponowane (Hala Miziowa, Hala Kamieniańska), partie szczytowe masywu Pilska i Romanki wraz z Przełęczą Glinne,

- hale i polany szczytowe w paśmie Pilska i Romanki, zalesione obszary wzdłuż potoków Sopotnia i Kamienna,*
- *rozwój infrastruktury rekreacyjno-turystycznej bez silnej ingerencji w środowisko przyrodnicze, lokalizacja wyciągów i stoków narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą dopuszczalna jedynie poza terenami leśnymi i cennymi przyrodniczo oraz z uwzględnieniem chłonności przyrodniczej poszczególnych obszarów,*
 - *w zapisach dotyczących kierunków i wskaźników zabudowy uwzględnić: zakaz zalesiania obszarów cennych przyrodniczo, zakaz stosowania dominant architektonicznych, obowiązek stosowania cech i elementów tradycyjnego budownictwa, zakaz realizacji ogrodzeń uniemożliwiających migrację fauny, zakaz realizacji zabudowy szeregowej i ograniczenie możliwości zabudowy do 1-go pasa wzdłuż dróg, zachowanie minimum 80% powierzchni biologicznie czynnej na działkach przeznaczonych do zabudowy,*
 - *wykorzystanie dokumentacji do projektu planu ochrony ŻPK, jako materiału planistycznego.*
- ⇒ *Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków:*
- *uwarunkowania konserwatorskie w formie graficznej i tekstowej,*
 - *ochrona zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia,*
 - *ustalenia odnoszące się do zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków,*
 - *ochrona układów ruralistycznych,*
 - *zasady ochrony do planów miejscowych.*
- ⇒ *Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej:*
- *obowiązkowo należy uwzględnić obszary szczególnego zagrożenia powodzią i zagrożone osuwiskami,*
 - *dodatkowo w stosunku do wód propozycja zachowania pasów ochronnych wzdłuż cieków wodnych o szerokości minimum 15m w celu umożliwienia dostępu do wody oraz utrzymania ekosystemów wodnych i zależnych od wód.*
- ⇒ *Starostwo Powiatowe w Żywcu, uwarunkowania wynikające z występowania:*
- *udokumentowanych złóż kopalin i zasobów wód podziemnych,*
 - *obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych.*
- ⇒ *Zarząd Dróg Wojewódzkich:*
- *zachować rezerwę terenu dla przeprowadzenia drogi klasy „G” w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 945,*
 - *ograniczenie liczby i częstotliwości zjazdów z działek i dróg niższych klas.*
- ⇒ *Karpacki Oddział Straży Granicznej - bez uwag.*
- ⇒ *ENION Oddz. W Bielsku-Białej:*
- *istniejące linie energetyczne 110kV SN i nN utrzymać i zapewnić warunki do przebudowy i remontów,*
 - *zachować możliwość przeprowadzenia linii 110kV relacji GPZ Jeleśnia - GPZ Sucha.*
- ⇒ *Gmina Jeleśnia:*
- *zespół narciarski Korbielów - Pilsko - Sopotnia,*
 - *tereny mieszkaniowe przy drodze Jeleśnia centrum - Sopotnia.*
- Wnioski złożone przez instytucje przeanalizowano z uwzględnieniem aktualnych przepisów dotyczących obowiązkowego zakresu studium oraz przyjętym w uchwale o przystąpieniu zakresie zmian.*
- ⇒ *Wnioski złożone w okresie zawieszenia prac nad „Studium...”, w tym złożone do projektu planu miejscowego oraz jako „odwołania” od rozstrzygnięć Wójta dotyczących rozpatrzenia wniosków złożonych do „Studium...”, w ilości:*
- *Jeleśnia - 180 szt.,*
 - *Sopotnia Mała - 98 szt.,*
 - *Sopotnia Wielka - 91 szt.,*

- Przyborów - 116 szt.,
- Korbielów - 109 szt.,
- Pewel Wielka - 124 szt.,
- Krzyżowa - 63 szt.,
- Krzyżówki - 28 szt.,
- Mutne - 15 szt.

Wnioski dotyczą głównie przeznaczenia terenów rolnych dla różnego typu zabudowy (mieszkalnej jednorodzinnej, mieszkaniowo-leśniczowskiej i rekreacyjnej), w części w sąsiedztwie terenów wyznaczonych pod różne formy zabudowy.

⇒ Zarząd Dróg Wojewódzkich w odpowiedzi na zapytanie Wójta Gminy, w sprawie konieczności utrzymania rezerwy terenu dla przeprowadzenia obwodnicy miejscowości Jeleśnia w ciągu drogi wojewódzkiej Nr 945, pismem Nr WDU/BGOŁ/7323/1-86,08/145/12 z dnia 3 stycznia 2012 przedstawił następujące stanowisko:

- dla istniejącego przebiegu drogi należy zachować rezerwy terenu w liniach rozgraniczających jak dla drogi klasy „G” oraz należy umożliwić ewentualną dostępność dla prawidłowego funkcjonowania drogi wojewódzkiej zachowując jej minimalne parametry zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- zgodnie z zatwierdzonym przez Zarząd Województwa Śląskiego planem rzeczowo-finansowym inwestycji i remontów na drogach wojewódzkich oraz Wieloletnią Prognozą Finansową Województwa Śląskiego na lata 2012-2020 nie planuje się budowy obwodnicy miejscowości Jeleśnia, a złożony do „Studium...” wniosek dotyczy jedynie istniejącego przebiegu drogi wojewódzkiej na terenie gminy Jeleśnia.

4.5. Uwarunkowania wynikające z analizy materiałów planistycznych

4.5.1. Analiza dokumentów sporządzonych na podstawie przepisów odrębnych

⇒ Strategia rozwoju gminy Jeleśnia do 2015 roku - zawiera raport o stanie gminy i ustala kierunki jej rozwoju gospodarczego oraz wskazuje, jako kluczowy kierunek rozwoju gminy - turystykę. Jednocześnie z przeprowadzonych analiz uwarunkowań przyrodniczych, przestrzennych i makroekonomicznych wynika, że Gmina nie jest w stanie utrzymać się wyłącznie z dochodów z turystyki. Istotne jest, więc rozwijanie innych form przedsiębiorczości, ale w sposób zharmonizowany z generalnym priorytetem rozwojowym bez obniżania wartości przyrodniczych oraz atrakcyjności turystycznej obszaru. W wizji rozwojowej gminy wskazano na konieczność takiego promowania Gminy przez władze i kształtowania jej wizerunku zewnętrznego, aby sprostała konkurencji ze strony innych ośrodków krajowych i słowackich. Za strategiczne problemy ograniczające rozwój uznano: brak porozumienia z Dyrekcją Żywieckiego Parku Krajobrazowego i dysponentem obiektów turystycznych w Korbielowie w sprawie przestrzennego rozmieszczenia obiektów turystycznych i jakości urządzeń, nieuporządkowaną gospodarkę wodno-ściekową ograniczającą możliwość rozwoju gminy w planowanych kierunkach i obniżającą jakość środowiska, nieład przestrzenny zabudowy wprowadzający chaos i niski standard zabudowy, edukację szkolną i powszechną nieprzystosowaną do wymogów konkurencyjności na rynku turystycznym.

⇒ Program ochrony środowiska dla gminy Jeleśnia - to dokument stanowiący narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Realizacja programu powinna doprowadzić do poprawy stanu środowiska naturalnego oraz zapewnić skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzyć warunki dla wdrożenia wymagań prawa. Zawiera również omówienie uwarunkowań finansowych, w tym możliwości budżetowych gminy oraz wielkości i potencjalnych źródeł dofinansowania pochodzących z zewnątrz.

Wnioski dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego w Gminie (wybór dotyczący zagospodarowania przestrzennego), w zakresie:

- gospodarka wodno-ściekowa - budowa systemów kanalizacyjnych (szczególnie w terenach o dużej intensywności zabudowy), realizacja przydomowych biologicznych oczyszczalni ścieków lub innego sprawnego systemu unieszkodliwiania ścieków (na obszarach zabudowy rozproszonej), oczyszczanie wód deszczowych (szczególnie z tras komunika-

- cyjnych) - jako działania służące poprawie jakości wód powierzchniowych i podziemnych,
- zanieczyszczenie powietrza - ograniczenie emisji nieorganizowanej (głównie niskiej emisji), poprawa stanu technicznego i modernizacja dróg, budowa obwodnic - jako sposoby na poprawę jakości powietrza oraz obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu,
- gospodarka odpadami - rozwój systemu selektywnego zbierania odpadów, wdrożenie systemu zorganizowanego wywozu, udział w tworzeniu systemu gospodarki odpadami na terenie powiatu żywieckiego - jako działania służące poprawie gospodarki odpadami i przez to wpływające na stan środowiska na terenie gminy,
- oddziaływanie hałasu - podejmowanie działań ograniczających uciążliwość hałasu komunikacyjnego (ekrany akustyczne, parametry dróg), wyznaczenie w planach miejscowych terenów pod realizację zorganizowanej działalności inwestycyjnej (zakładów mogących być potencjalnymi źródłami hałasu do środowiska) - jako sposoby na utrzymanie poziomu hałasu na poziomie dopuszczalnym dla odpowiednich rodzajów zainwestowania,
- oddziaływanie pól elektromagnetycznych - preferowanie mało konfliktowych lokalizacji źródeł promieniowania niejonizującego, uwzględnienie zagrożeń promieniowaniem niejonizującym w polanach zagospodarowania przestrzennego (szczególnie na terenach lokalizacji zabudowy mieszkalnej i obiektów długotrwałego przebywania dzieci i młodzieży) - jako sposób na ochronę przed szkodliwym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych na człowieka.

⇒ Plan gospodarki odpadami dla gminy Jeleśnia do 2015 roku - w nawiązaniu do ustaleń Wojewódzkiego i Powiatowego Planu Gospodarki Odpadami dokonano wyboru docelowego modelu gospodarki odpadami z sektora komunalnego przyjęto, że:

- całość zbieranych odpadów tej grupy trafi poza teren gminy do kompleksu gospodarki odpadowej Spółki „Beskid” w Żywcu,
- przyjęto takie rozwiązania techniczne i organizacyjne, które promują odzysk i gospodarcze wykorzystanie jako podstawowy sposób postępowania z odpadami, a dopiero w przypadku braku możliwości zagospodarowania lub innego unieszkodliwiania poza składowaniem, odpady będą kierowane na składowiska,
- realizacja ustaleń Planu będzie oznaczała dla gminy zasadniczą redukcję zagrożeń środowiskowych związanych z wytwarzaniem, zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów oraz prowadzi do wyeliminowania przyczyn powstawania nielegalnych składowisk (w tym również osadów ściekowych).

⇒ „Studium określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni rzeki Soły - gmina Jeleśnia” - Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie ustalił dla dolin rzeki Soły i jej dopływów Koszarawy i Sopotni:

- obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie przewyższenia $p = 0,5\%, 1\%, 3,33\%, 5\%, 10\%, 20\%$ i 50% ,
- odcinki koryt narażonych na erozję brzegową,
- obszary osuwiskowe.

Przebieg granicy zalewu o prawdopodobieństwie przewyższenia $p = 1\%$ (woda stuletnia) pozwala na ustalenie „obszaru szczególnego zagrożenia powodzią”, a zasięg obszarów osuwiskowych warunków posadowienia obiektów budowlanych - na których będą obowiązywać zakazy, nakazy i dopuszczenia określone w przepisach szczególnych.

⇒ „Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Jeleśnia” sporządzone w Przedsiębiorstwie Naukowo-Badawczo-Usługowym „BT” Włodzimierz Buziński Bielsko-Biała przez mgr Danutę Przybyło w grudniu 2007 roku. Opracowanie obejmuje obszar w granicach administracyjnych gminy Jeleśnia i wykonane zostało na zlecenie Urzędu Gminy. Konieczność jego sporządzenia wynika z zapisów ustawy art. 72, ust. 6 Ustawy Prawo ochrony środowiska. Dokument sporządzono w oparciu o wymagania określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9.09.2002r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz.1298). Przedmiotem opracowania jest określenie stanu przyrodniczych uwarunkowań na terenie gminy Jeleśnia w celu właściwego planowania zagospodarowania przestrzennego gminy z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju. Opracowanie ma charakter opracowania podstawowego i spełnia warunki dokumentu służącego za podstawę do sporządzania zmian

w istniejącym planie jak i opracowania projektów nowych planów miejscowych we wszystkich sołectwach na obszarze gminy. Wnioski zawarte w opracowaniu określają przyrodnicze predyspozycje do kształtowania struktury funkcjonalno-przestrzennej wraz z określeniem predyspozycji dla rozwoju funkcji użytkowych oraz ograniczeń wynikających z konieczności ochrony zasobów środowiska lub występowania zagrożeń i uciążliwości, należą do nich:

- Walory przyrodnicze krajobrazowe gminy stanowią podstawę do uznania nadrzędnej roli zasad ochrony i kształtowania środowiska, nieprzewidziane do zmiany sposobu zagospodarowania powinny być tereny o dużej wrażliwości na działalność antropogeniczną (rzeka Koszarawa i jej dopływy wraz z obudową biologiczną oraz obszary otwarte wyższych partii stoków górskich Masywu Pilska i Pasma Babogórskiego).
- Wyznacznikami osiągnięcia stanu docelowego w dziedzinie ochrony przyrody będzie wdrożenie sieci obszarów i obiektów chronionych (rezerваты istniejące: Pilsko, Pod Ryśnianką, Romanka, Pięć Kopców, rezerваты planowane: Janikowa Grapa, Hala Cebulowa-Góra Szczawinka, planowane użytki ekologiczne: Hala Miziowa, Hala Korniecka i torfowisko wysokie na Hali Cebulowej) oraz zachowanie ciągłości regionalnych i lokalnych korytarzy i węzłów ekologicznych (kompleksy leśne piętra regła dolnego i górnego w Masywie Pilska, Romanki i Lipowskiej, doliny rzek i potoków, panoramy i punkty widokowe w partiach grzbietowych pasm górskich, zadrzewienia śródpolne, łąki o najwyższych walorach przyrodniczych, w tym podmokłe na obrzeżu lasu Gajka, elementy krajobrazu kulturowego).
- Działania polegające na stworzeniu koncepcji rekreacyjno - wypoczynkowego zagospodarowania terenów przyrodniczo cennych w zgodzie z zapisami planu ochrony Żywieckiego Parku Krajobrazowego oraz promocja „ekologicznych” form turystyki służyć powinny przekształcaniu gminy w gminę turystyczno-rekreacyjną o znaczeniu regionalnym.
- Tereny przydatne dla rozwoju funkcji mieszkaniowej występują głównie w sąsiedztwie istniejących jednostek osadniczych (tereny rolne lub z pojedynczą zabudową obejmujące wyższe terasy w Kotlinie Jeleśni i Sopotni oraz zbocza o spadkach do 15%), ewentualna nowa zabudowa zarówno mieszkaniowa jak i letniskowa winna być lokalizowana możliwie najdalej od brzegów potoków w celu ochrony przed zalaniem falą powodziową. Usługi publiczne i komercyjne powinny być zgrupowane w centralnych rejonach poszczególnych miejscowości (zgodnie z obecnym ich usytuowaniem). Dla lokalizacji przemysłu, ze względu na warunki aerosanitarnie, teren mało przydatny - wskazano istniejący zespół w północnej części równiny terasy nadzalewowej w Jeleśni na prawym brzegu Koszarawy oraz lewym brzegu Sopotni. Wyznaczenie nowych terenów pełniących funkcje użytkowe winno nawiązywać do istniejącego zagospodarowania, a dodatkowo winno być uzależnione od możliwości realizacji niezbędnej infrastruktury.
- Ograniczenia wynikające z konieczności ochrony zasobów środowiska obejmują: ochronę rezerwatową wyróżniających się siedlisk, przestrzeganie zasad zagospodarowania w lasach ochronnych, ograniczenia w strefie ochrony pośredniej ujęcia wody na Koszarawie w Żywcu, uwzględnienie położenia gminy na obszarze GZWP nr 466 „Dolina rzeki Soły”, ochronę obrzeży cieków wodnych z rygiem ochrony zieleni nadwodnej, predyspozycje terenu do występowania ruchów masowych, wymóg zaopatrzenia w ciepło ze źródeł alternatywnych niepowodujących zanieczyszczeń atmosfery.

Z uwagi na uznanie walorów przyrodniczych i krajobrazowych za główne bogactwo gminy, na obszarze tym powinna dominować ekologiczna i turystyczna funkcja, jako najbardziej pożądana z punktu widzenia prawidłowego rozwoju struktury przestrzennej regionu i zgodna z obowiązującą zasadą ekorozwoju.

4.5.2. Analiza zgodności obowiązującego planu zagospodarowania przestrzennego z polityką przestrzenną gminy określoną w Studium

Zapisy ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym mówią, że ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych (art. 9, ust. 4) i że rada gminy uchwała plan miejscowy po stwierdzeniu jego zgodności z ustaleniami studium (art. 20 ust. 1). Takie ustawowe zapisy zobowiązuje do rygorystycznego przestrzegania ustaleń studium. Na rysunku Studium wyznaczono zasięgi terenów przeznaczonych w obowiązującym planie pod różne rodzaje zainwestowania i zagospodarowania. W wy-

padku gminy Jeleśnia w obowiązującym planie miejscowym występują tereny przeznaczone pod zabudowę położone poza zasięgiem stref przewidzianych dla różnych form zabudowy ustalonych w studium. Nie uwzględnienie tych terenów w studium, a w konsekwencji w następnych edycjach planu daje właścicielom działek położonych w ich granicach podstawę wystąpienia do gminy z żądaniem odszkodowania z tytułu obniżenia wartości nieruchomości (art. 36 ustawy). Problem dotyczy głównie zasięgu terenów przeznaczonych pod zabudowę indywidualną. Ustalenia planu dotyczące: zasad kształtowania ładu przestrzennego, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, zasad obsługi w zakresie komunikacji i systemów infrastruktury technicznej oraz parametrów i wskaźników zabudowy zachowują generalnie zgodność z ustaleniami studium i nie zdezaktualizowały się.

Pojedyncze elementy wymagające uaktualnienia to:

- zasięg obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych (wg dokumentu „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni rzeki Soły - gmina Jeleśnia”,
- granice i warunki zagospodarowania dla stref ochrony konserwatorskiej (wg wytycznych konserwatora zabytków),
- uaktualnienia zapisów dotyczących różnych form ochrony przyrody i wprowadzenia granice proponowanych obszarów ochronnych sieci NATURA 2000 (wg rejestru Ministerstwa Środowiska),
- uaktualnienie zapisów dotyczących kierunku rozwoju systemu odprowadzenia ścieków (wybór wariantu gospodarki ściekowej - sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki z terenu całej gminy do oczyszczalni gminnej lub na teren miasta Żywiec),
- rezygnacja z rezerwy pod zbiornik wodny „Sopotnia”,
- rezygnacja z rezerwy terenu dla przeprowadzenia obwodnicy terenów zainwestowanych na trasie drogi wojewódzkiej nr 945.

Ustalenia obowiązującego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego w granicach administracyjnych gminy Jeleśnia dotyczące zasad zagospodarowania, ochrony, parametrów i wskaźników zabudowy do zastosowania przy aktualizacji studium:

⇒ Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- nieprzekraczalna linia zabudowy - od górnej krawędzi skarpy brzegowej cieków wodnych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi,
- minimalna odległość budynków mieszkalnych, gospodarczych, inwentarskich i pensjonatów od granicy lasów - zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami odrębnymi,
- ograniczenia w użytkowaniu terenów wynikające z ochrony ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy dla aglomeracji żywieckiej - Rozporządzenie Nr 27/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 27 grudnia 2012 roku które weszło w życie 1 stycznia 2013 roku - cała gmina położona jest w terenie ochrony pośredniej ww. ujęcia wody i dla całej jednostki obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy jak dla strefy.
- ochrona terenów położonych w granicach powołanych rezerwatów przyrody,
- ochrona terenów położonych w granicach Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego Otuliny,
- ochrona pomników przyrody oznaczonych na rysunku planu,
- ochrona linii elektroenergetycznych 110KV i 15kV.

⇒ Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

- strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej „A” obejmujące obiekty, zespoły i obszary zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz układy przestrzenne o wysokich walorach zabytkowych, w których obowiązują zasady wynikające z przepisów odrębnych, a prowadzenie wszelkich działań inwestycyjnych wymaga uzyskania zezwolenia organu właściwego w sprawach ochrony zabytków,
- obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz historyczne układy przestrzenne, siedliskowe o tradycyjnej i historycznej postaci osiedleńczej, hale ze znaczną ilością sztalasów i letnich zagród - zmiana sposobu użytkowania i zagospodarowania chroniona odpowiednimi zapisami studium,

- *obszary badań i obserwacji archeologicznych z zasadami zagospodarowania wynikającymi z przepisów odrębnych odnoszących się do ochrony zabytków (wszelka działalność inwestycyjna prowadzona pod nadzorem archeologicznym).*

Obszary i elementy studium zdezaktualizowane zapisami planu:

- *tereny ofertowe dla pozarolniczej działalności gospodarczej - Pewel Wielka, Sopotnia Wielka, Krzyżowa, Korbielów i część terenu w Sopotni Małej przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową z dopuszczeniem obiektów produkcyjnych,*
- *usługi turystyczne - wioska turystyczna w Pewli Wielkiej (inwestor wycofany), usługi turystyczne w Jeleśni Dolnej przeznaczone pod mieszkalnictwo,*
- *zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną i zagrodowa - niezabudowane tereny w Pewli Wielkiej Górnej w dolinie cieku wodnego,*
- *zabudowa rekreacji indywidualnej (letniskowa) - niezabudowane tereny w Jeleśni Janikowa Grapa, w granicach obszaru Natura 2000,*
- *obszary z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej - tereny zagrożone osuwiskami w Przyborowie,*
- *przebieg projektowanej linii energetycznej 110 kV relacji Jeleśnia - Sucha.⁶⁶*

5. ZAŁOŻENIA STRATEGII ROZWOJU

5.1. Uwagi wstępne

- Zmiany ustrojowe i rozpoczęte w latach 1988 - 1990 procesy transformacji gospodarki kraju wpłynęły znacząco na proces rozwoju gminy i jej gospodarczą kondycję. W przypadku Jeleśni odczuwalne jest zwłaszcza ograniczenie zewnętrznych środków inwestycyjnych, w tym całkowite zaniechanie zakładowych inwestycji „socjalnych”, związanych z turystyką i rekreacją.
Ograniczenie zatrudnienia w zakładach pracy w Bielsku, Żywcu i aglomeracji śląskiej skutkuje wzrostem bezrobocia w gminie i niewątpliwie wpływa na stan zamożności jej mieszkańców - a w konsekwencji ograniczenie możliwości inwestycyjnych.
- Równocześnie nastąpił wyraźny wzrost aktywności samorządu i lokalnej społeczności, co wyraża się między innymi szybkim zwiększeniem liczby podmiotów gospodarczych. Niestety, przy braku działań wspólnych - są to głównie zakłady jedno lub kilkusobowe. Korzystnym zjawiskiem jest postępująca komercjalizacja i prywatyzacja zakładowych ośrodków wypoczynkowych oraz znaczący rozwój sieci usług - w tym ich zakresu i stanu zatrudnienia.

Gmina dysponuje kompleksowym opracowaniem, określającym długoterminową strategię rozwoju gospodarczego - Studium rozwoju gminy Jeleśnia do 2015 roku.

W niniejszym studium przyjęto, że.⁶⁷

- *Kierunki rozwoju gminy muszą⁶⁸ być spójne z strategią rozwoju kraju i regionu oraz korespondować z rozwojem gmin sąsiednich, uwzględniając uwarunkowania wynikające z strefowego układu struktury funkcjonalno-przestrzennej województwa. Ponadto⁶⁹ gmina powinna poszukiwać własnych dróg rozwoju w oparciu o lokalne predyspozycje, zasoby, tradycje i aspiracje.*
- *Szanse napływu znaczących środków inwestycyjnych z zewnątrz są ograniczone, ale nie należy rezygnować z możliwości ich pozyskania⁷⁰. Najważniejsze jednak będzie dalsze pobudzanie przedsiębiorczości lokalnej, a zwłaszcza zachęcenie mieszkańców do podejmowania wspólnych działań.*

⁶⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁶⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁶⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁶⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁷⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

- Proces rozwoju lokalnych inicjatyw gospodarczych, niewątpliwie korzystny - bo ograniczający bezrobocie - ma jednak w znacznym stopniu charakter żywiołowy, nie zawsze zgodny z konstytucyjną zasadą „rozwoju zrównoważonego” i szeroko pojętym interesem społecznym. W związku z tym niezbędne jest możliwie jednoznaczne ukierunkowanie działań, wybór „wiodących” funkcji i głównych kierunków rozwoju oraz ich „uporządkowanie” w przestrzeni.

5.2. Określenie celów i głównych kierunków rozwoju społeczno-gospodarczego gminy

- Z punktu widzenia miejscowego społeczeństwa i samorządu gminy **podstawowym celem rozwoju jest podniesienie poziomu życia mieszkańców** - w tym wzrost dochodów, poprawa standardów mieszkalnych oraz dostępności i jakości usług. Rozwój społeczno-gospodarczy i przestrzenny musi jednak przebiegać w sposób harmonizujący ze środowiskiem, a zatem uwzględniający uwarunkowania przyrodnicze, ochronę ekosystemów i procesów ekologicznych, racjonalną gospodarkę zasobami - w tym przestrzenią i krajobrazem - oraz zapewnienie odpowiednich warunków zdrowotnych dla mieszkańców i turystów.
- W przypadku gminy Jeleśnia, położonej w jednym z najbogatszych w zasoby środowiska regionów kraju i od dawna ukierunkowanej na rozwój turystyki przestrzeganie zasad „rozwoju zrównoważonego”, i uznanie priorytetu funkcji ekologicznych (ochronnej i środowiskotwórczej) ma decydujące znaczenie nie tylko dla zachowania walorów naturalnych, ale również dla długookresowej strategii rozwoju społeczno-gospodarczego.

Dla prawidłowego rozwoju istotne jest zachowanie ciągłości, a zatem - w miarę możliwości - kontynuowanie tradycyjnych kierunków i jednolitej strategii, przyjętych w wcześniejszych opracowaniach planistycznych.

6. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU FUNKCJI GOSPODARCZYCH

Ogólne problemy i kierunki rozwoju⁷¹

- Możliwość poprawy materialnych warunków życia mieszkańców uzależniona jest od właściwego ukierunkowania rozwoju gospodarczego, w tym wskazania i preferowania funkcji gospodarczych, dostosowanych do warunków naturalnych, społecznych, istniejącego zagospodarowania i miejscowych tradycji.
- Niekorzystne warunki naturalne dla rolnictwa, wyjątkowo rozdrobniona struktura gospodarstw, szczególnie wysokie koszty gospodarki rolnej w górach i równocześnie niskie plony powodują, że rolnictwo również w perspektywie nie może być głównym, a na pewno nie jedynym źródłem utrzymania lokalnej społeczności.
Zatem - zgodnie z krajową strategią rozwoju regionów górskich gmina nadal - w coraz większym stopniu mieć będzie charakter wielofunkcyjny i musi poszukiwać alternatywnych źródeł ograniczenia bezrobocia i poprawy warunków ekonomicznych. Analiza aktualnych uwarunkowań potwierdza prawidłowy wybór preferowanych funkcji w wcześniejszych opracowaniach planistycznych i zasadność ich utrzymania.
- Dla wzrostu zamożności mieszkańców i gminy w najbliższym okresie decydujące znaczenie mieć będzie dalszy rozwój funkcji rekreacyjnej na całym obszarze.
Podstawowym uwarunkowaniem rozwoju jest tu racjonalne wykorzystanie warunków naturalnych oraz zwiększenie atrakcyjności i konkurencyjności poprzez rozbudowę infrastruktury turystycznej i rozszerzenie oferty usług.
- Funkcja rolniczo-leśna powinna rozwijać się w powiązaniu z funkcją turystyczno-wypoczynkową. Rolnictwo wytwarzać będzie żywność głównie dla rynku lokalnego - w tym samo

⁷¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

zaopatrzenia miejscowej ludności oraz turystów wypoczywających w gospodarstwach ukierunkowanych na „agroturystykę” i produkcję „zdrowej żywności”.

Lasy gminy - po zwiększeniu stopnia lesistości do 62% nadal pełnić będą funkcję ochronną i wypoczynkową, ale równocześnie stanowią źródło miejscowego surowca dla rozwijającego się rzemiosła.

- Rozwój funkcji rekreacyjnej i rolniczo-leśnej oraz sektora usługowego, najkorzystniejszy w warunkach „rozwoju zrównoważonego” nie daje jednak gwarancji zapewnienia niezbędnej ilości miejsc pracy, pozwalającej na skuteczne zmniejszenie bezrobocia w możliwie krótkim czasie. Dlatego też przewiduje się ograniczony rozwój produkcji przemysłowej i innych form pozarolniczej działalności gospodarczej - nie kolidujących z obowiązującymi w gminie zasadami ochrony środowiska i funkcją turystyczną.

Działalność tego rodzaju należy grupować w ściśle określonych rejonach⁷² - poza obszarami szczególnie chronionymi, w odpowiedniej odległości od obiektów turystyczno-rekreacyjnych.

6.1. Zasady ochrony środowiska przyrodniczego i jego zasobów oraz dziedzictwa kulturowego i zabytków

6.1.1 Obszary oraz zasady ochrony przyrody i zasobów środowiska

⇒ Obiekty przyrodnicze objęte ochroną prawną lub przewidziane do ochrony:

- Rezerwaty przyrody

Lp.	Położenie obiektu	Nazwa obiektu	Stan prawny
1.	Korbielów	Piłsko	Rozp. Nr 2/05 Wojewody Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr. 4 poz. 69)
2.	Sopotnia Wielka Sopotnia Mała	Romanka	Rozp. Nr 9/05 Wojewody Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr. 71 poz. 1888)
3.	Sopotnia Wielka	Pod Rysianką	Zarz. MLiPD (M.P. z 1970r. Nr 11, poz. 96)
4.	Sopotnia Mała	Gajka	proponowany - ochrona lasu łęgowego z pióropusznikiem strusim
5.	Jeleśnia	Janikowa Grapa	proponowany - ochrona żywej buczyny karpackiej, kwaśnej buczyny górskiej, grądu subkontynentalnego oraz nadrzecznej olszyny górskiej

- Parki Krajobrazowe - Żywiecki Park Krajobrazowy z otuliną powołany Rozporządzeniem Wojewody Bielskiego nr 7/98 (Dz. Urz. Województwa bielskiego nr 8/98 z 1998 roku) - do czasu zatwierdzenia planu ochrony obowiązują ustalenia §2 i §3 rozporządzenia powołującego park.

- Obszary NATURA 2000:

- obszar specjalnej ochrony ptaków Beskid Żywiecki PLB 240002 powołany Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 października 2008r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. nr 198, poz. 1226),
- potencjalny specjalny obszar ochrony siedlisk Beskid Żywiecki PLH 240006 jest większy powierzchniowo o teren obejmujący m.in. projektowany rezerwat przyrody „Janikowa Grapa”, usytuowany w północno - zachodniej części gminy.

Do czasu sporządzenia planów ochrony obowiązuje zakaz podejmowania działań mogących w znaczący sposób pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których wyznaczono obszary ochrony oraz stanowić bariery na ciągach ekologicznych.

- Pomniki przyrody

Nr rej.	Położenie obiektu	Przedmiot ochrony	Opis przedmiotu poddanego ochronie
314	Sopotnia Wielka	obowiązujący	grupa 10 drzew (sosna pospolita - 9, modrzew europejski - 1)
159	Sopotnia Wielka	obowiązujący	wodospad na potoku Sopotnia Wielka
373	Sopotnia Wielka	obowiązujący	klon jawor o obw. 335 cm

⁷² W brzmieniu jak w przypisie 1

Nr rej.	Położenie obiektu	Przedmiot ochrony	Opis przedmiotu poddanego ochronie
	Sopotnia Wielka	proponowany	dolina potoku Cebulowego
341	Sopotnia Wielka	obowiązujący	jaskinia Wickowa
278	Sopotnia Mała	obowiązujący	sosna wejmutka o obw. 375m
342	Korbielów	obowiązujący	jaskinia Przed Rozdrożem
	Korbielów	proponowany	Czarny Groń
	Korbielów	proponowany	Potok Glinne
	Korbielów	proponowany	Grzbiet Westka
471	Jeleśnia- kościół	obowiązujący	grupa 5 drzew (jesion wyniosły - 4, lipa drobnolistna -1)
	Jeleśnia	proponowany	Grzbiet Skalka
	Jeleśnia	proponowany	Mutne

• Użytki ekologiczne

Lp.	Nazwa i położenie obiektu	Przedmiot ochrony	Stan prawny
1.	Hala Cebulowa Sopotnia Wielka	eutroficzna młaka górską	Rozp. Nr 46/07 Wojewody Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 140 poz.2773)
2.	Hala Miziowa Korbielów	ekosystem torfowiska ze stanowiskami regionalnie rzadkich i ustępujących gatunków roślin	Rozp. Nr 73/08 Wojewody Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 200, poz. 3674)
3	Hala Kamieniańska Korbielów	ekosystem torfowiska ze stanowiskami rzadkich i ustępujących gatunków roślin	Rozp. Nr 3/09 Wojewody Śląskiego (Dz. Urz. Woj. Śl. Nr 35, poz. 798)

• Korytarze ekologiczne:

Gmina Jeleśnia położona jest w obrębie korytarzy ekologicznych, wydzielonych ramach projektu „Korytarze ekologiczne w województwie śląskim - koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa. Etap I.” (Parusel J. B. i in., 2010) oraz „Projektu korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć obszarów Natura 2000” (Jędrzejewski W. i in., 2005r.), który powstał w nawiązaniu do korytarzy migracyjnych w krajach sąsiednich. Szczegółowy opis korytarzy ekologicznych zamieszczono w prognozie oddziaływania na środowisko do niniejszego dokumentu.

- I. Obszary i korytarze ichtiologiczne - obszar gminy położony jest w ostoi ichtiofauny, wyznaczonym w miejscu występowania gatunków przewodnich (istotnych gospodarczo) dla danej krainy rybnej; gatunków objętych polską ochroną prawną; gatunków, których siedliska są chronione na podstawie Dyrektywy Siedliskowej oraz gatunków zagrożonych wg Czerwonej Listy Słodkowodnej Ichtyofauny Polski. Ostoja ichtiofauny - w obszarze Jeleśni jest to Soła źródłowa - ostoja wyznaczona dla zachowania materiału genetycznego cennych gatunków ryb i dla potadromicznych gatunków ryb. W obrębie wyznaczonej ostoi ichtiofauny zostały dodatkowo określone obszary rdzeniowe zapewniające warunki niezbędne do przetrwania cennych gatunków ryb, a zwłaszcza komunikację ekologiczną w obrębie ostoi oraz miejsca potrzebne do odbycia tarła, rozwoju wszystkich stadiów wiekowych tych gatunków. Cieki wyznaczone, jako obszary rdzeniowe to Sopotnia, Krzyżówka, Pewel Wielka, Koszarawa.
- II. Obszary i korytarze wyznaczone dla ornitofauny - na terenie gminy Jeleśnia znajdują się korytarze, którymi migrują ptaki oraz przystanki pośrednie, czyli miejsca zlokalizowane w obrębie szlaków migracji ptaków, będące terenem żerowania, odpoczynku, gniazdowania lub zimowania określonych gatunków. Korytarze ornitologiczne wyznaczono na podstawie obecności i liczebności gatunków wskaźnikowych. Kryterium wyboru tych gatunków był ich status zagrożenia w Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt. Przystankami pośrednimi ustanowiono również te obszary, które zaklasyfikowane zostały jako IBA (Important Bird Area).
 - A. Przystanek pośredni: Beskid Żywiecki - Przystanek o znaczeniu ponadregionalnym. Obszar obejmuje ostoję ptasią o znaczeniu europejskim (kod ostoi IBA: PL 127), w obrębie Jeleśni pokrywa się z obszarem Natura 2000 OSO Beskid Żywiecki. W ostoi Be-

skid Żywiecki stwierdzono występowanie co najmniej 9 gatunków ptaków wymienionych w załączniku I Dyrektywy Ptasiej. Liczebność jednego gatunku (głuszca - 50 -120 samców w latach 1995 - 2002) spełnia kryteria wyznaczania ostoi ptasich wprowadzone przez BirdLife International. Beskid Żywiecki to jedna z najważniejszych ostoi głuszcza w Polsce. Występuje tu także dalszych 8 gatunków wymienionych w Dyrektywie Ptasiej (jarząbek, puchacz, puszczyk uralski, włośchatka, sóweczka, dzięcioł czarny, dzięcioł białogrzbisty, dzięcioł trójpalczasty).

- B. Korytarz ornitologiczny: Lasy Beskidu Śląskiego i Żywieckiego - Korytarz o znaczeniu ponadregionalnym. Korytarz obejmuje beskidzką część województwa śląskiego i łączy się z lasami góorskimi w Czechach i na Słowacji. W jego skład wchodzi także Zbiornik Żywiecki. Szczególne znaczenie w przestrzeni tego korytarza ekologicznego posiada również powierzchnia łądowa, zwłaszcza leśna. Znaczenie to dotyczy kondycji regionalnych i krajowych populacji rzadkich i ginących gatunków ptaków o przeważająco osiadłym trybie życia, jak: jarząbek, głuszc, puchacz, sóweczka, puszczyk uralski, dzięcioł białogrzbisty i dzięcioł trójpalczasty. Omawiany korytarz obejmuje ważne stanowiska lęgowe wymienionych gatunków, zlokalizowane w lasach Beskidu Śląskiego i Żywieckiego. Ich lęgowiska w Beskidzie Żywieckim łączą się bezpośrednio z arealem populacji żyjących po stronie słowackiej, co jest ważne dla przepływu genów między populacjami.

III. Obszary i korytarze wyznaczone dla dużych ssaków drapieżnych i kopytnych

Na terenie gminy Jeleśnia znajdują się korytarze migracyjne umożliwiające przemieszczanie się pomiędzy siedliskami osobników należących do populacji ssaków kopytnych i drapieżnych oraz przystanki pośrednie, czyli obszary, które stanowią potencjały siedliska tych zwierząt (były zasiedlone w przeszłości lub posiadają sprzyjające uwarunkowania przyrodnicze).

- A. Obszary dla ssaków drapieżnych i kopytnych - obszar węzłowy Beskid Żywiecki, w obrębie gminy Jeleśnia pokrywa się z obszarem Natura 2000 SOO Beskid Żywiecki. Obszar węzłowy dla ssaków drapieżnych - obszar, w którym występują stałe populacje wszystkich trzech dużych ssaków drapieżnych żyjących w Polsce - niedźwiedzia brunatnego, wilka i rysia. Obszar węzłowy dla ssaków kopytnych - to obszar występowania licznych populacji jelenia i sarny, znacznie mniej liczna jest populacja dzika. Występujące tu populacje dużych ssaków drapieżnych i ssaków kopytnych mają swoją kontynuację po słowackiej stronie Beskidu Żywieckiego i swobodnie migrują poprzez granicę państwa
- B. Korytarze dla ssaków drapieżnych i kopytnych - Korytarz D/BŻ-BŻ łączący Żywiecki Park Krajobrazowy ze znajdującym się po stronie województwa małopolskiego Babio-górkim Parkiem Narodowym i pasmem Polic. Jest częścią biegnącego w województwie małopolskim korytarza ekologicznego łączącego Beskid Żywiecki z Beskidem Małym poprzez Beskid Makowski. Korytarz składa się z dwóch odgałęzień. Pierwsze podąża wzdłuż pasma przygranicznego przez Głuchaczki, Jaworzynę i Beskidek, natomiast drugie biegnie przez góry Stryk, Kiczora, dolinę potoku Koszarawa pomiędzy Jeleśnią a Przyborowem, a następnie przez Prusaków Groń, Wytrzyszczon i górny bieg potoku Pewlica.

IV. Korytarze spójności obszarów chronionych

W obszarze gminy Jeleśnia znajdują się następujące korytarze spójności: Koszarawa - korytarz o znaczeniu międzynarodowym; Jałowiecki - korytarz o znaczeniu krajowym; Pewelski - korytarz o znaczeniu międzynarodowym.

V. Południowy Korytarz Ekologiczny

Powstał w nawiązaniu do korytarzy migracyjnych w krajach sąsiednich, w celu zapewnienia łączności ekologicznej w skali europejskiej. W skład sieci wchodzi obszary przyrodniczo cenne oraz odcinki łączące te obszary. Na terenie gminy Jeleśnia, przebiega krajowy Południowy Korytarz Ekologiczny - część biegnącego w województwie małopolskim korytarza ekologicznego łączącego Beskid Żywiecki z Beskidem Małym poprzez Beskid Makowski. Na terenie gminy przebiega dwoma odgałęzieniami: na południu wzdłuż pogra-

nicznego pasma Beskidu Żywieckiego, na północy granicznymi wzniesieniami Przypór, Kiczora, doliną Koszarawy na północny-wschód w kierunku Leskowca (Beskid Mały).

⇒ Inne formy ochrony zasobów - obiekty objęte ochroną prawną:

- Lasy wodochronne i glebochronne - wszystkie lasy na terenie gminy, stanowiące własność Skarbu Państwa zarządzeniem nr 271 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28.12.1995r. zostały uznane za ochronne-wodo i glebochronne. W obrębie lasów ochronnych obowiązują szczególne zasady określone w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. W granicach Ż.PK. zakłada się kontynuację działań mających na celu przywrócenie składu gatunkowego odpowiadającego lokalnym typom siedliskowym.
- Strefy ochronne ujęć wody - Rozporządzeniem Nr 27/2012 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie z dnia 27 grudnia 2012 roku ustanowiona została strefa ochronna dla ujęcia wody powierzchniowej z rzeki Koszarawy dla aglomeracji żywieckiej na potrzeby MPWiK Sp. z o.o. w Żywcu, które weszło w życie 1 stycznia 2013 roku - cała gmina położona jest w terenie ochrony pośredniej ww. ujęcia wody i dla całej jednostki obowiązują ograniczenia, zakazy i nakazy jak dla strefy.
- Nieobwałowane obszary szczególnego zagrożenia powodzią - wyznaczone przez Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie w opracowaniu pt.: „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni Soły” dla dolin rzeki Soły i jej dopływów Koszarawa i Sopotnia:
 - obszary zagrożone zalaniem wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie przewyższenia $p = 0,5\%, 1\%, 3,33\%, 5\%, 10\%, 20\%$ i 50% ,
 - odcinki koryt narażonych na erozję brzegową,
 - obszary osuwiskowe (w granicach gminy).
- Grunty rolne i leśne - ochrona przed przeznaczeniem na cele nierolnicze i nieleśne uregulowana ustawami o Ochronie gruntów rolnych i leśnych oraz ustawą o Lasach, szczególną ochroną przed zainwestowaniem objęte (wymagana zgoda odpowiednich organów):
 - gleby gruntów rolnych klas I-III w kompleksach powyżej 0,5ha,
 - położone w zwartych przestrzennie kompleksach o powierzchni ponad 1ha, gleby klas IV-tych,
 - gleby pochodzenia organicznego wytworzone w warunkach nadmiernego uwilgocenia - torfowe i murszowe,
 - wszystkie tereny sklasyfikowane jako grunty leśne.
- Ochrona kopalin - chronione z mocy ustawy Prawo geologiczne i górnicze
 - 2 udokumentowane złoża piaskowców w Korbielowie.
- Siedliska przyrodnicze:
Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska dnia 14 sierpnia 2001 roku w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz.U. nr 92, poz. 1029), na obszarze gminy występują następujące siedliska podlegające ochronie:
 - dolnoreglowy las świerkowo-bukowy z domieszką jodły,
 - nadpotokowa olszyna górska,
 - źródłiska,
 - żyzna buczyna karpacka.

⇒ Inne formy ochrony zasobów - obiekty wytypowane lub wskazane do objęcia ochroną prawną:

- Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych (podziemnych) - w opracowaniach specjalistycznych zostały wytypowane jako wymagające szczególnej ochrony wody podziemne należące do trzeciorzędowego, szczelinowo-porowego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Nr 445 Zbiornik Warstw Magura (Babia Góra) - zasadne wprowadzenie obostrzeń w użytkowaniu terenu ze względu na potrzebę zmniejszenia ryzyka zanieczyszczenia tych wód poprzez ograniczenie oddziaływania na obszary ich zasilania.

Obszary i elementy związane z ochroną wartości środowiska przyrodniczego oznaczono na mapie „Kierunków zagospodarowania przestrzennego” stanowiącej ujednolicony rysunek Studium, w skali 1:10 000.

6.1.2 Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Uwarunkowania, jakie należy uwzględniać w zagospodarowaniu przestrzennym w związku z ochroną zabytków i krajobrazu kulturowego określa ustawa z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568). W warunkach gminy Jeleśnia podstawowymi celami ochrony zasobów dziedzictwa kulturowego i zabytków są:

- Zachowanie i wyeksponowanie wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego decydujących o tożsamości kulturowej gminy.
- Kształtowanie atrakcyjnego oblicza gminy, a szczególnie jej przestrzeni publicznych.
- Zachowanie krajobrazu otwartego obszarów o wysokich wartościach przyrodniczych.

Zachowanie i ekspozycja wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego powinny polegać na:

- zachowaniu i rewaloryzacji zespołów i obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w ewidencji zabytków, ze zwróceniem szczególnej uwagi na tradycyjną zabudowę drewnianą z uwagi na jej zły stan techniczny i zaburzenia powodowane realizacjami nowych obiektów,
- pozyskiwaniu inwestorów zainteresowanych odnową, zagospodarowaniem i wykorzystaniem obiektów zabytkowych na cele usługowe, turystyczne itp.,
- promocji zasobów dziedzictwa kulturowego (również stanowiących o atrakcyjności turystycznej gminy) poprzez informację o zabytkach, oznaczenie obiektów i wyznaczenie tras turystycznych wiodących przez zachowane fragmenty tradycyjnej zabudowy,
- propagowaniu wśród mieszkańców gminy wartości zasobów dziedzictwa kulturowego gminy, jej wyglądu i atrakcyjności,
- zachowaniu historycznych układów przestrzennych oraz dalszego ich rozwoju na zasadzie kontynuacji, wymiany i uzupełnienia istniejącej zabudowy,
- ochronie udokumentowanych stanowisk archeologicznych.

Kształtowanie krajobrazu kulturowego wiąże się z:

- ustaleniem zasad kształtowania formy współczesnej zabudowy jednorodzinnej oraz przy przebudowie obiektów istniejących, zgodnie z tradycją (m.in. dachy dwuspadowe lub wielospadowe o nachyleniu głównych połaci 30° - 45°, wyodrębniony szczyt, rzut prostokątny, tradycyjna kolorystyka) - odpowiednie regulacje należy umieścić w ustaleniach planów miejscowych,
- dążeniem do poprawy wyglądu i ujednolicenia wnętrza, zwłaszcza na terenach mieszkaniowych, poprzez zwrócenie uwagi na ogrodzenia, zieleni, małą architekturę oraz poprawę form obiektów - odpowiednie regulacje należy umieścić w ustaleniach planów miejscowych,
- niedopuszczeniem do rozpraszania zabudowy, jej żywiołowego rozwoju,
- podniesieniem atrakcyjności centrów usługowych (przestrzeni publicznych) - ze względu na ważną rolę w percepcji gminy,
- zachowaniem istniejących zadrzewień i założeń zielonych, obudowy cieków wodnych oraz rozłogu pól.

Zachowanie i ekspozycja krajobrazu otwartego wymaga:

- przeciwdziałania degradacji krajobrazu naturalnego, stanowiącego główny zasób gminy, poprzez zakaz zabudowy: terenów eksponowanych krajobrazowo, zespołów charakterystycznych dla gospodarki pasterskiej Beskidu Żywieckiego z zachowaną znaczną ilością szafasów lub letnich zagród oraz dróg, ciągów i punktów widokowych,
- niedopuszczenia do dewastacji krajobrazu przez budowę elementów infrastruktury technicznej i turystycznej, zwłaszcza w terenach o wysokich walorach,
- bezwzględnego przestrzegania zasad zapisanych w rozporządzeniach o powołaniu szczególnych form ochrony przyrody.

Dla gminy Jeleśnia opracowano Gminną Ewidencję Zabytków, która dokumentuje pełne zasoby gminy w postaci obiektów architektury i budownictwa (w tym wpisanych do rejestru zabytków), kapliczek, krzyży i figur przydrożnych oraz zabytków archeologicznych.

Zasady ochrony zabytków dla obiektów i obszarów wpisanych do rejestru oraz układów przestrzennych:

1. Wyznacza się strefy ścisłej ochrony konserwatorskiej dla obiektów wpisanych do rejestru zabytków:
 - Jeleśnia - Karczma z placem i studnią (nr rejestru A-427/86),
 - Jeleśnia - Kościół parafialny pw. św. Wojciecha z cmentarzem (nr rejestru A-455/86),
 - Jeleśnia - zespół Plebanii z istniejącą zabudową towarzyszącą i ogrodem (nr rejestru A-456/86),
 - Przyborów - zabytkowy budynek dawnego Nadleśnictwa Dóbr Habsburgów (nr rejestru A-610/88).
2. Wyznacza się strefę o wysokich wartościach kulturowych obejmującą:
 - Jeleśnia - Krzyżowa – układ centrum wsi Jeleśnia - obszar o narysie zwartym w odmianie rynkowej, ochronie podlega układ przestrzenny wraz z rozwidleniami dróg, tradycyjna (historyczna) zabudowa i rozłogiem pól wraz z zabudową wsi Krzyżowa (położoną wzdłuż drogi wojewódzkiej nr 495) - układ osiedleńczy w postaci skupionej ulicowej rzędownki wołoskiej, ochronie podlega układ przestrzenny wraz z historyczną zabudową i skupiskiem zagród drewnianych wraz z rozłogiem pól;
 - Jeleśnia Janiki, Jeleśnia Pyrgesi - ochronie podlega układ przestrzenny o narysie w odmianie przysiółkowej, kupowej wraz z zabudową drewnianą;
 - Przyborów - układ centrum wsi, położony wzdłuż drogi powiatowej nr S1419, obszar o narysie w typie skupionym, ulicowym w odmianie rzędownej, ochronie podlega układ przestrzenny wraz z historyczną drewnianą zabudową i rozłogiem pól;
 - Pewel Wielka - układ wsi, położony wzdłuż drogi powiatowej nr S1417, obszar o narysie w typie skupionym, ulicowym w odmianie rzędownej, ochronie podlega układ przestrzenny wraz z historyczną zabudową i rozłogiem pól.
 - Pewel Wielka Dola - ochronie podlega układ przestrzenny o narysie w typie rozrzuconym, przysiółkowym, w odmianie łańcuchowej wraz z historyczną zabudową.

W stosunku do obiektów nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków obowiązuje:

- wymóg uzyskania pozwolenia konserwatorskiego w wypadku podejmowania jakichkolwiek działań, które mogłyby prowadzić do naruszenia substancji lub zmiany wyglądu zabytku (art. 36 ustawy o ochronie zabytków i o opiece nad zabytkami), zwłaszcza w wypadku prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, a także w razie wykonywania robót budowlanych w otoczeniu zabytku, dokonywania podziału nieruchomości, zmiany przeznaczenia lub sposobu korzystania z zabytku oraz umieszczania na nim urządzeń technicznych, tablic, reklam oraz napisów;
- w wypadku zagospodarowania na cele użytkowe - wymóg posiadania przez właściciela lub posiadacza zabytku dokumentacji konserwatorskiej określającej stan zachowania zabytku i możliwości jego adaptacji (z uwzględnieniem historycznej funkcji i wartości zabytku), a także uzgodnionego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków programu zagospodarowania i dalszego korzystania z tego zabytku, z uwzględnieniem wyeksponowania jego wartości oraz programu prac konserwatorskich.

W stosunku do strefy o wysokich wartościach kulturowych dla zapewnienia skutecznej ochrony zabytków, w szczególności właściwej ekspozycji obiektów oraz wartości dziedzictwa kulturowego nie będącymi obiektami budowlanymi (unikalne cechy układów urbanistycznych lub historycznych zespołów budowlanych) należy podjąć działania zabezpieczające niezbędne podstawy prawne do ochrony zabytków oraz zapewnienia ich właściwego wyeksponowania.

W nowej edycji miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powinny być określone działania zabezpieczające i szczegółowe warunki zagospodarowania terenów, przy uwzględnieniu:

- dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej w zakresie lokalizacji, skali i bryły obiektów oraz stosowania zasady nawiązywania współczesnych form architektonicznych do lokalnej tradycji budowlanej;
- ochrony elementów małej architektury związanych z kompozycją zespołów i obiektów zabytkowych (ogrodzenia, słupki graniczne, kapliczki itp.);
- zachowania i rekonstrukcji historycznych przestrzeni publicznych,
- utrzymania w niezmiennym kształcie cieków i zbiorników wodnych;
- ochrony i rewitalizacji istniejącej zieleni zabytkowej, w tym utrzymania, rewitalizacji i rekonstrukcji układów kompozycyjnych, ochrony i pielęgnacji drzewostanu;
- zakazu wprowadzania nowych dominant;

Granice stref o wysokich wartościach kulturowych oraz lokalizacje obiektów wpisanych do rejestru zabytków (ścisła strefa ochrony konserwatorskiej) przedstawiono na mapie „Kierunków zagospodarowania przestrzennego” stanowiącej ujednolicony rysunek Studium w skali 1:10 000.

Zasady ochrony dla obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków, które obejmują: obiekty wpisane do Gminnej Ewidencji Zabytków (wykaz tych obiektów zawarty jest w części 10. - Załączniki) objęte ochroną konserwatorską, w poszczególnych miejscowościach:

- sołectwo Jeleśnia - 120 obiektów,
- sołectwo Korbielów - 117 obiektów,
- sołectwo Krzyżowa - 65 obiektów,
- sołectwo Krzyżówki - 30 obiektów,
- sołectwo Mutne - 13 obiektów,
- sołectwo Pewel Wielka - 34 obiektów,
- sołectwo Sopotnia Mała - 51 obiektów,
- sołectwo Sopotnia Wielka - 45 obiektów,
- sołectwo Przyborów - 116 obiektów,

oraz 4 zabytkowe cmentarze (w Jeleśni (2), Korbielowie i Krzyżowej)

na ogólną liczbę 595 obiektów budynki mieszkalne i towarzyszące im zabudowania gospodarcze stanowią około 90%, a ponadto są to obiekty sakralne, kapliczki i krzyże przydrożne, cmentarze, obiekty usługowe o różnym charakterze i przeznaczeniu (pełny spis obiektów zamieszczono w wykazie stanowiącym załącznik do studium);

Obiekty wymienione w tym punkcie (za wyjątkiem zabytkowych cmentarzy) nie zostały naniezione na rysunek „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” stanowiący ujednolicony rysunek Studium w skali 1:10 000 ze względu na rodzaj podkładu mapowego (mapa topograficzna bez granic działek ewidencyjnych i adresów budynków). Spis obiektów wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków zamieszczono w rozdziale Załączniki.

Ustalenie szczegółowych warunków zabudowy i zagospodarowania dla obiektów w ewidencji zabytków wraz z bezpośrednim otoczeniem, nastąpi na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych rejonów, przy zachowaniu następujących ogólnych zasad:

1) dla obiektów architektury i budownictwa:

- nakaz zachowania historycznych cech stylowych budynków w szczególności: gabarytów i formy obiektów, geometrii i pokrycia dachów, wystroju elewacji i detali architektonicznych, podziału architektonicznego elewacji (rozmiar, kształt i rozmieszczenie otworów),
- możliwość zmiany sposobu użytkowania istniejących obiektów, zgodnym z przeznaczeniem ustalonym w planie, pod warunkiem zachowania ich charakterystycznych cech stylowych,
- zachowanie otoczenia obiektów w granicach działki wraz ze starodrzewiem i zielenią komponowaną, ogrodzeniami zabytkowymi i nawierzchniami,
- zakaz umieszczania na elewacjach reklam, tablic i urządzeń informacyjnych wielkoformatowych, agresywnych w formie a także urządzeń technicznych (klimatyzatory, anteny) pogarszających walory ekspozycyjne obiektów; ewentualne reklamy oraz tablice

i urządzenia informacyjne i inne dopuszczalne wyłącznie w formie, estetyce i wielkości dostosowanych do walorów zabytkowych obiektów, oraz zapewniające im właściwą ekspozycję;

2) dla obiektów małej architektury (kapliczki, figury, krzyże przydrożne):

- zachowanie obiektu wraz z zabytkowym starodrzewiem wkomponowanym w jego otoczenie,
- utrzymanie istniejącej formy, detalu architektonicznego obiektu, a także w przypadku jego renowacji zastosowanie materiałów wykończeniowych dostosowanych do pierwotnego wykończenia; w przypadku przebudowy drogi, wymuszającej przeniesienie obiektu, nowa lokalizacja powinna być możliwie najbliższa pierwotnej; przeniesienie obiektu należy poprzedzić zabiegami konserwacyjnymi w oparciu o program konserwatorski;

3) dla zabytkowych cmentarzy - utrzymanie historycznych układów dróg i alejek, zachowanie i rewaloryzacja założeń oraz elementów (zabytkowe nagrobki, kaplice, krzyże, starodrzew, mała architektura, zabytkowe ogrodzenia);

Zasady ochrony zespołów gospodarki pastersko-polaniarskiej wyznaczonych w studium, które obejmują polany i hale z zachowanymi szalasami i letnimi zagrodami:

- Witasówka (Sopotnia Wielka),
- Kosobońce, Mierchówka, Uszczawne, (Sopotnia Wielka - Korbielów),
- Łobysówka, Przysłopy Piekło, Czarny Groń (Sopotnia Wielka - Korbielów),
- Gawlasia, (Korbielów),
- Beskid, Dolinka, Niżne (Krzyżówki)
- Krzyżówki, Gacków (Krzyżówki - Korbielów)
- Płoniawki, Kopiska, Cerlice (Krzyżówki)
- Cerla (Przyborów)
- Jaworzyna (Sopotnia Wielka),
- Kudasówka (Sopotnia Wielka),
- Sietkowa (Sopotnia Wielka),
- Gaworzyna (Sopotnia Wielka),
- Łobozia (Sopotnia Wielka),
- Gawlaski (Sopotnia Wielka),
- Kotarne (Sopotnia Wielka),
- Złodziejki (Korbielów),
- Dendyska (Krzyżówki)
- Sucharżówka (Korbielów),
- na Cerli (Korbielów),
- do Czarnej (Korbielów),
- Stanicówka - Stara i Nowa Polana (Sopotnia Mała).

Granice ochrony wyznaczonych zespołów gospodarki pastersko-polaniarskiej przedstawiono na mapie „Kierunków zagospodarowania przestrzennego” stanowiącej ujednolicony rysunek Studium w skali 1:10 000.

Ustalenie szczegółowych warunków zabudowy i zagospodarowania nastąpi na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla poszczególnych rejonów, przy zachowaniu następujących ogólnych zasad:

- zachowanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania jak: układ drożny, cieków wodne, przebieg rozłogu pól, zieleni naturalnej oraz stylowej architektury zabytkowej,
- zachowanie, ze względów przyrodniczych (korytarze ekologiczne), kulturowych i dla zachowania walorów widokowych z tras turystycznych, polan z zakazem zalesień,
- w obrębie wymienionych polan szalasy i zagrody podlegają ochronie jak luźne zabudowania historyczne, preferuje się wprowadzenie formy „wypasu kulturowego” w powiązaniu z turystyką krajoznawczą i ścieżkami przyrodniczymi.

Zasady ochrony zabytków archeologicznych -

Zabytki archeologiczne podlegają ochronie w myśl ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. W ramach ogólnopolskiego programu Archeologiczne Zdjęci Polski udało się zidentyfi-

kować na terenie gminy Jeleśnia 32 stanowiska archeologiczne ujęte w ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków oraz Gminnej Ewidencji Zabytków Gminy Jeleśnia.

Odpowiedni wykaz znajduje się w rozdziale Załączniki niniejszego dokumentu. Obszary objęte ochroną w postaci stref konserwatorskich ochrony stanowisk archeologicznych oznaczono odpowiednio na mapie "Kierunków zagospodarowania przestrzennego" stanowiącej ujednolicony rysunek Studium.

Ustalenia dla strefy konserwatorskiej ochrony stanowisk archeologicznych:

- a) Strefa konserwatorskiej ochrony stanowiska archeologicznego obejmuje obszar wyznaczany dla każdego stanowiska indywidualnie
- b) W strefie konserwatorskiej ochrony stanowiska archeologicznego przekształcenia ograniczone są uwarunkowaniami ochrony i obserwacji archeologicznej:
 - * dopuszcza się zagospodarowanie terenu po przeprowadzeniu badań archeologicznych. Zakres i rodzaj badań archeologicznych zgodnie z art. 31 w/w ustawy określa Wojewódzki Konserwator Zabytków
 - * obowiązuje zakaz wszelkich działań niszczących: głęboka orka, prace wybierzyskowe, niwelacyjne, nasadzenia i zalesianie
 - * w przypadku stanowiska Pewel Wielka st. 1 (AZP 110-51/8) ewentualne relikty historycznej huty szkła, należy przewidzieć do eksponowania, jako atrakcja turystyczna w formie rezerwatu archeologicznego świadczącego o historii miejscowości po uprzednim przeprowadzeniu badań wykopaliskowych
 - * w przypadku stanowiska Jeleśnia st. 13 (AZP 111-50/45) należy wyłączyć obszar objęty ochroną z jakichkolwiek działań inwestycyjnych oraz z gospodarki leśnej, obowiązuje priorytet prowadzenia badań archeologicznych

Realizacja na terenie gminy inwestycji liniowych tj.: gazowych, wodociągowych, elektryfikacyjnych, a w szczególności drogowych, które ze względu na rozległość prac stwarzają możliwość odkrycia niezewidencjonowanych wcześniej reliktyw archeologicznych wymaga prowadzenia inwestycyjnych prac ziemnych pod specjalistycznym nadzorem archeologicznym.

6.2. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej⁷³

Warunki naturalne

Według ocen zawartych w opracowaniach specjalistycznych warunki naturalne w gminie są niekorzystne dla rolnictwa. Grunty klas III i IV stanowią zaledwie 19% powierzchni użytków rolnych. Wskaźnik „Jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej” wg 100 punktowej skali IUNG wynosi tu 44,6 punktów /.../⁷⁴. Przy równoczesnej niekorzystnej strukturze gospodarstw (gospodarstwa do 1 ha - 66%, powyżej 5 ha - zaledwie 2,2%, średnia powierzchnia poniżej 2 ha z tendencją zmniejszania) i ich znacznym rozczłonkowaniu produkcja rolna ma głównie znaczenie lokalne i - poza produkcją mleka - nie ma charakteru „towarowego”. Obecne kierunki produkcji i struktura upraw nie w pełni uwzględniają warunki naturalne.⁷⁵

W obrębie gminy wyróżniono kilka stref roślinno - klimatycznych na podstawie zasięgu pięter klimatycznych, różniących się między sobą głównie wartościami reżimu termicznego i pochodnymi. W mniejszym stopniu na podział mają wpływ warunki geologiczno-gruntowe i hydrogeologiczne.

Tereny korzystne pod wszystkie uprawy rolnicze leżą w zasięgu izotermii średniej t^0 roku powyżej $+7^0C$, co odpowiada czasokresowi trwania okresu wegetacyjnego ponad 210 dni.⁷⁶ W obrębie gminy warunki j.w. występują w niewielkich fragmentach, w pobliżu górnej granicy tej strefy. W sumie jest to powierzchnia praktycznie nie mająca istotnego znaczenia gospodarczego dla kierunku rolnictwa.

⁷³ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁷⁴ W brzmieniu jak w przypisie 22

⁷⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁷⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

Tereny mniej korzystne dla upraw polowych obejmują obszary położone między izotermami 7⁰ do 5⁰C średniej temperatury roku w obrębie górnego regionu piętra umiarkowanie ciepłego i dolnego regionu piętra umiarkowanie ciepłego.

Wartości termiczne uzależnione są od ekspozycji i form terenu i przebiegają na różnych wysokościach npm.

/.../⁷⁷

średnia t ⁰ roku	7 ⁰ C	6 ⁰ C	5 ⁰ C
stok N	450 m npm	650 m npm	855 m npm
stok S	515 m npm	740 m npm	970 m npm
formy wypukłe	420 m npm	650 m npm	880 m npm
formy wklęsłe	365 m npm	550 m npm	730 m npm
długość okresu wegetacji	200 dni	190 dni	180 dni
długość okresu dojrzewania	55 dni	20 dni	nie występuje

W obrębie w/w terenów wyróżnić można dwie strefy:

- strefa upraw polowych - w przedziale izoterm 7⁰ do 6⁰C, wys. od 450 - 515 do 650 - 740m npm w zależności od ekspozycji, obejmująca tereny o mniej korzystnych warunkach, odpowiednich dla upraw żytnio-ziemniaczanych, owsa i motylkowych. W pobliżu górnej granicy wskazane zadarnienia. Konieczność prowadzenia intensywnych zabiegów przeciwoerozyjnych.
- strefa pastwiskowa - w przedziale izoterm 6⁰ do 5⁰C (wys. 650 - 740 do 855 - 970 m npm) w zależności od ekspozycji oraz stoki położone niżej o spadkach 20 - 35%. Warunki klimatyczne niekorzystne dla upraw, okres wegetacyjny 190 - 180 dni. Lato termiczne bardzo krótkie (20 dni), w pobliżu górnej granicy nie występuje w ciągłości czasowej aż do całkowitego zaniku. Duże opady atmosferyczne uzależnione od ekspozycji. Na stokach o ekspozycji N - nadmierne uwilgocenie, na stokach S - okresowe przesuszenie. Możliwa uprawa owsa (przy niskich plonach). Wskazane przeznaczenie na trwałe użytki zielone, bądź częściowo zalesiane. Górna granica terenów mniej korzystnych przebiega w zasadzie na północy gminy kompleksami i leśnymi Pasma Pewelskiego i Lasku, na południu kompleksami leśnymi Pasma Babiogórskiego i Pilszczańskiego.

Strefa niekorzystna dla rolnictwa obejmuje tereny położone powyżej izotermi rocznej 5⁰C ze względu na brak lata termicznego, tereny o spadkach ponad 30%, obszary źródłiskowe, wąskie wcięte doliny w celu ograniczenia erozji, rejonu potencjalnych osuwisk. W zasadzie powyżej naturalnej granicy rolno-leśnej większość terenów winna być zalesiana z pozostawieniem enklaw łąk i łąk górskich jako trwałych użytków zielonych (*szczególnie w granicach obszarów Natura 2000*).⁷⁸

Uwarunkowania rozwoju rolnictwa

- W oparciu o specjalistyczne opracowania ocenia się, że gospodarstwa górskie ponoszą koszty produkcji wyższe o 30-50% od nizinnych, przy znacznie niższych plonach. Wzrost opłacalności i zwiększenia dochodów poszczególnych gospodarstw i gminy uzależniony jest od:
 - dostosowania struktury użytkowania gruntów do lokalnych warunków naturalnych - w tym zwiększenia powierzchni trwałych użytków zielonych w strefach niekorzystnych lub mniej korzystnych dla upraw polowych, /.../⁷⁹
 - ochrony kompleksów rolnych najlepszych w skali gminy przed zajmowaniem ich na cele nierolnicze⁸⁰ - w tym przeznaczaniem pod zabudowę,
 - propagowanie działań, mających na celu poprawę struktury gospodarstw, m.in. poprzez dobrowolną wyprzedaż gruntów z małych, nierentownych gospodarstw na rzecz większych, utrzymujących się głównie z rolnictwa,

⁷⁷ W brzmieniu jak w przypisie 22

⁷⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁷⁹ W brzmieniu jak w przypisie 22

⁸⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

- propagowanie i przygotowanie prawnego lokalnej komasacji (scalenia) w celu poprawy rozłogu pól i zmniejszenia ich rozrzutu w poszczególnych gospodarstwach w stopniu umożliwiającym zmechanizowanie prac.
- W warunkach gminy działania j.w. tylko w niewielkim stopniu zwiększyć mogą liczbę gospodarstw, dla których produkcja rolna będzie podstawowym źródłem utrzymania. Nadal dominować będą gospodarstwa drobne. *Podniesienie ich rentowności możliwe między innymi poprzez przestawienie na uprawy bardziej pracochłonne*⁸¹ - jak np. warzywa, krzewy jagodowe, szkółki drzew, nasiennictwo lub chów drobnego inwentarza.
- *Istotne znaczenie będzie mieć rozwój gospodarstw „ekologicznych”*⁸² produkujących atestowaną „zdrową żywność” na użytek własny i dla turystów. Nadal jednak większość gospodarstw utrzyma charakter wielofunkcyjny, łącząc produkcję rolną z obsługą turystów (agroturystyka), lub z produkcją rzemieślniczą, chałupnictwem (w kooperacji z przemysłem) oraz pracą w usługach.

Gospodarka leśna

- *Lasy zajmują 9.178 ha, co stanowi 53,8 % ogólnej powierzchni gminy*⁸³ - z tego około 58% stanowi własność Państwa. Poza funkcją gospodarczą spełniają równie ważne funkcje ekologiczno-ochronne (w szczególności wodochronne, glebochronne i krajobrazowe), a także mają decydujące znaczenie dla rozwoju funkcji turystycznej. Większość lasów znajduje się w granicach Ż.P.K. i jego otuliny.
- Wszystkie lasy na terenie gminy, stanowiące własność Skarbu Państwa zarządzeniem nr 271 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 28.12.1995r. zostały uznane za ochronne-wodo i glebochronne. W obrębie lasów ochronnych obowiązują szczególne zasady określone w rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. W granicach Ż.P.K. zakłada się kontynuację działań mających na celu przywrócenie składu gatunkowego odpowiadającego lokalnym typom siedliskowym.
- W r.1992 opracowano dla gminy „Projekt granicy rolno-leśnej”, który zakłada *zalesienie około 1.650ha gruntów rolnych i zwiększenie lesistości do 62 %*.⁸⁴ Grunty, przeznaczone do zalesienia muszą być określone w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Uwaga: w studium *na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”*⁸⁵ wskazano polany i hale, które mimo wykazania w „Projekcie granicy rolno-leśnej” powinny pozostać niezalesione ze względów przyrodniczych i kulturowych. Są to głównie ciągi polan szczytowych - powiązane drogami leśnymi i stanowiące miejsca bytowania oraz nieskrępowanej migracji fauny górskiej, związanej z terenami otwartymi (w tym gatunków rzadkich i chronionych). Wraz z wartościowymi kompleksami zbiorowisk roślinnych tworzą górskie ekosystemy nieleśne o szczególnych walorach. *Część hal, na których znajdują się szalasy pasterskie należy chronić również ze względów kulturowych*⁸⁶ (p. rozdz. 4.3.4). Ponadto - ich zalesienie znacznie obniżyłoby atrakcyjność turystyczną gminy (walory widokowe, stoki narciarskie).
- Ze względu na położenie w obszarach źródliskowych, określonych jako „zlewnie chronione” postuluje się uznanie za „lasy ochronne” również lasów, stanowiących własność prywatną (przynajmniej w granicach Ż.P.K. i otuliny).

W celu wyróżnienia różnych typów terenów otwartych, na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” wyodrębniono tereny oznaczając je literowo i barwnie, z przeznaczeniem dla:

ZL – lasy i zadrzewienia,

ZLz – tereny wskazane do zalesienia,

ZN – tereny wód powierzchniowych i zieleni przyrodnej,

⁸¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁸² W brzmieniu jak w przypisie 1

⁸³ W brzmieniu jak w przypisie 6

⁸⁴ W brzmieniu jak w przypisie 6

⁸⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁸⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

ZE – tereny zieleni nieurządzonej polan i obszarów przyleśnych (zakaz zalesiania),

R – tereny upraw polowych.

Dla terenów otwartych ustala się wykorzystanie poszczególnych terenów zgodnie z wskazanym przeznaczeniem. Ograniczenia i uwarunkowania wynikające z obowiązku ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu do uszczegółowienia w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, przy uwzględnieniu zasad zapisanych w studium. Obowiązuje zakaz realizacji nowej zabudowy, warunki przebudowy i rozbudowy istniejących budynków mieszkalnych, letniskowych i gospodarczych do ustalenia w m.p.z.p.⁸⁷

6.3. Kierunki i zasady rozwoju funkcji turystyczno-rekreacyjnej⁸⁸

Zarówno w opracowaniach planistycznych jak i świadomości społecznej turystyka i rekreacja traktowana jest jako niekwestionowana główna funkcja gospodarcza gminy Jeleśnia. Podstawą jej rozwoju są wysokie walory przyrodnicze i krajobrazowe, umożliwiające wykorzystanie obszaru dla zróżnicowanych form wypoczynku, a zwłaszcza:

- atrakcyjność obszarów górskich wynikająca z urozmaiconej rzeźby terenu i związanych z tym walorów przyrodniczych oraz estetycznych krajobrazu, uznanych w systemie ogólnopolskiej waloryzacji za „bardzo wysokie”. Szczególną rolę ma tutaj masyw Pilska, drugiego, co do wysokości (po Babiej Górze) szczytu w Beskidach,
- wysoki stopień lesistości gminy, w której lasy zajmują 53,8% ogólnej powierzchni⁸⁹ przy 28% w skali kraju; wysoka wartość przyrodnicza siedlisk leśnych,
- korzystne walory narciarskie, omówione szczegółowo w opracowaniu pt. „Ocena potencjalnych terenów dla narciarstwa zjazdowego w Beskidzie Żywieckim” - ALL-CON 1991 - w tym długie i strome stoki, korzystne warunki śnieżne (w rejonie masywu Pilska najdłuższy po Babiej Górze okres zalegania tzw. śniegu narciarskiego),
- duża ilość i długość oraz różnorodność i atrakcyjność widokowa oznakowanych szlaków turystycznych - z szczególnie ciekawym szlakiem granicznym (tzw. główny beskidzki),
- naturalne trasy spacerowe przebiegające niezabudowanymi dolinami i niżej położonymi polanami,
- unikalne walory 4 istniejących oraz 4 projektowanych rezerwatów przyrody, 3 użytki ekologiczne,⁹⁰ atrakcyjne „ścieżki przyrodnicze”,
- stosunkowo niski stopień przeobrażeń antropogenicznych, w tym „zurbanizowania”, brak zakładów przemysłowych o wysokiej uciążliwości i innych znaczących źródeł skażenia środowiska,
- niewielki (poza drogą kat. krajowej) ruch samochodów i jego wpływ na stan zanieczyszczenia powietrza i poziom hałasu,
- atrakcyjność przyrodnicza i turystyczna sąsiednich gmin,
- położenie przygraniczne, wysoka atrakcyjność przyrodnicza i turystyczna sąsiadujących terenów Słowacji, przejście graniczne w Korbielowie, umożliwiające ich zwiedzanie i penetrację oraz korzystanie z urządzeń rekreacyjnych (zwłaszcza nad orawskim zbiornikiem wodnym),
- liczne obiekty zabytkowe i zachowane zespoły tradycyjnej zabudowy wiejskiej o dużych wartościach kulturowych i etnograficznych; polany - hale z obiektami związanymi z gospodarką pasterską, zwiększające atrakcyjność „krajoznaczą”.

Turystyka już obecnie stanowi znaczące, a w przyszłości główne źródło dochodów mieszkańców gminy. Warunkiem tego będzie przestrzeganie zasad „rozwoju zrównoważonego”, pozwalających na zachowanie walorów przyrodniczych i poprawę stanu środowiska tam, gdzie w wy-

⁸⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁸⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁸⁹ W brzmieniu jak w przypisie 6

⁹⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

niku często nieprzemyślanych działań nastąpiła jego degradacja. Szczególne znaczenie ma tu proekologiczna polityka państwa, ale o praktycznych skutkach zadecyduje poziom świadomości ekologicznej miejscowych społeczności - a zwłaszcza uznanie bezpośredniego związku między stanem przyrody a poziomem turystycznej atrakcyjności obszaru.

Należy zatem przyjąć, że:

- **Ograniczenia niezbędne dla ochrony walorów przyrodniczych, omówione w rozdz. 4.3.1 chronią równocześnie walory turystyczne.**
- **Położenie gminy w granicach Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny jest ważnym elementem jej promocji i stanowić będzie⁹¹ dla potencjalnego turysty formę gwarancji zdrowego wypoczynku w nieskażonym środowisku.**

Zagrożenia, ograniczenia i bariery rozwoju

a/ ekologiczne

- Dla utrzymania względnej równowagi ekologicznej ważne jest utrzymanie właściwych proporcji między „chłonnością turystyczną” obszaru, tj. wyliczoną na podstawie wskaźników maksymalną liczbę turystów, której przekroczenie może spowodować istotne zagrożenie - a „pojemnością”, tj. rzeczywistą liczbą użytkowników, korzystających z noclegów bądź też form pobytu krótkotrwałego.

W opracowaniach planistycznych „chłonność” gminy określono na około 13.000 osób, natomiast aktualną „pojemność” bazy noclegowej ocenia się na około 3.500 miejsc (dla turystyki wędrowniczej brak danych).

Nie ma, zatem obawy o przekroczenie chłonności w skali całej gminy. Występują natomiast wyraźne zagrożenia w rejonie Korbielowa, gdzie koncentruje się 50% gminnej bazy noclegowej i większość wyciągów narciarskich - a równocześnie na szlakach turystycznych w rejonie Pilska notuje się najwyższy ruch wędrowniczy w Beskidzie Żywieckim.

Przy rozbudowie bazy noclegowej Korbielowa do przyjętej w planie liczby 2.700 miejsc⁹² obciążenie „potencjalnego rejonu penetracji turystycznej” wzrośnie do 120 osób/km², co może spowodować lokalnie degradację środowiska przyrodniczego w sąsiedztwie obszarów o najwyższej wartości. Równocześnie w Korbielowie wzrastają problemy związane z zaopatrzeniem w wodę.

- Istotnym zagrożeniem dla krajobrazu, powodującym równocześnie znaczące i nieodwracalne obniżenie walorów turystycznych jest wzrastające w ostatnim okresie rozproszenie zabudowy, w tym również w wąskich dolinach potoków, na polanach i halach położonych przy trasach turystycznych i spacerowych.
- *W północnej części gminy brak jest rzek i potoków nadających się dla form rekreacji związanych z wodą⁹³. Wiąże się to z niskimi przepływami w sezonie letnim, a równocześnie znacznym stopniu zanieczyszczenia (poza górnymi odcinkami).*
- *Stoki o ekspozycji północnej i wschodniej, najdłużej utrzymujące „śnieg narciarski” są w przeważającej części pokryte lasem. Ewentualne wylesienia wysoce niewskazane ze względów przyrodniczych. Ponadto - wylesienia wiążą się z bardzo wysokimi kosztami.*
- *Ewentualne zalesienia części polan o walorach widokowych – niewątpliwie obniży atrakcyjność szlaków i tras spacerowych.*
- *Najistotniejszymi zidentyfikowanymi obszarami problemowymi ochrony środowiska, istotnymi w przypadku realizacji zapisów zmiany studium jest przeznaczenie terenów w masywie Pilska - zespół obiektów i urządzeń narciarskich z infrastrukturą towarzyszącą Polana Buczynka - Polana Jancikówka - Korbielów Dolny - rozbudowa istniejącego zespołu. Obszary zespołów obiektów i urządzeń narciarskich w ramach ośrodka narciarskiego Korbielów - Pilsko znajdują się na pograniczu i w obrębie Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk Natura 2000 Beskid Żywiecki PLH 240006, oraz Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków Natura*

⁹¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁹² W brzmieniu jak w przypisie 1

⁹³ W brzmieniu jak w przypisie 1

2000 Beskid Żywiecki PLB 240002 (jednocześnie terenu Żywieckiego Parku Krajobrazowego) oraz w obrębie Południowego Korytarza Ekologicznego, wyznaczonego w sieci ogólnopolskiej, a także w obrębie korytarzy ekologicznych wyznaczonych na terenie województwa śląskiego. Istotnym, z punktu widzenia ochrony środowiska, jest potencjalne umożliwienie dalszej realizacji infrastruktury narciarskiej w tych terenach, nasilenie presji turystycznej i narciarskiej na wysokogórskie partie Pilska, w związku z możliwością budowy nowych kolei linowych, na skutek wywożenia w rejon przyszczytowej partii Pilska większej liczby użytkowników w porównaniu do stanu obecnego. Przy realizacji nowych obiektów i urządzeń narciarskich konieczne będzie zastosowanie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, szczególnie w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych chronionych Dyrektywą Siedliskową oraz gatunków ptaków chronionych Dyrektywą Ptasia.⁹⁴

b/ wynikające z stanu zagospodarowania i stopnia konkurencyjności obszarów sąsiadujących

- Stopień „konkurencyjności” gminy Jeleśnia w stosunku do gmin sąsiednich mieć będzie istotne znaczenie dla rozwoju funkcji turystycznej. Porównując walory naturalne stwierdzić można, że mimo zaliczenia większości gmin bezpośrednio sąsiadujących do grupy „I kategorii atrakcyjności turystycznej” gmina Jeleśnia dysponuje wyróżniającymi walorami naturalnymi, a w przypadku warunków narciarskich nie ma konkurencji w Beskidzie Żywieckim.
- Gminy o najsilniej rozwiniętej funkcji turystycznej w skali województwa tj. Ustroń, Wisła i Szczyrk położone są w Beskidzie Śląskim, i co ważne leżą bliżej aglomeracji śląskiej. Swoją renomę zawdzięczają w znacznym stopniu rozbudowanej infrastrukturze rekreacyjnej i usługowej. Turystyka w gminach Czernichów i Porąbka ma inny charakter i opiera się na wykorzystaniu walorów zbiorników wodnych.
- Walory gminy Jeleśnia wykorzystane są w niewielkim stopniu. Określający „turystyczną funkcję” wskaźnik Bareta (stosunek liczby miejsc noclegowych do liczby stałych mieszkańców) wynosi dla całej gminy 29,1, a jedynie dla Korbielowa około 143. Stan taki odzwierciedla stopień turystycznego zainwestowania pozostałych wsi w gminie, a równocześnie świadczy o braku odpowiedniej promocji ich walorów. Decydujące znaczenie ma jednak stan „infrastruktury technicznej”.
- *Aktualna oferta „usług turystycznych” jest praktycznie ograniczona w sezonie letnim do wędrówek górskich oraz biernych form wypoczynku pobytowego.*⁹⁵
Nieliczne urządzenia rekreacyjno-sportowe przy ośrodkach wczasowych (w tym 1 kryty basen) oraz pojedyncze zamierzenia (jazda konna, wypożyczalnia rowerów) nie zaspokajają potrzeb w tym zakresie.
Atrakcyjną, choć jednokierunkową ofertą zimową może się pochwalić jedynie Korbielów, który dysponuje 12 wyciągami narciarskimi (8,5% w skali województwa).
- *Gmina dysponuje około 3.500 miejsc noclegowych - przy czym 50% znajduje się w Korbielowie.*⁹⁶
Równocześnie wskaźniki dotyczące zasobów mieszkaniowych są ogólnie niższe od średnich w województwie (18,8m²/osobę). Ogranicza to możliwość wykorzystania na większą skalę „kwater prywatnych” w zabudowie wiejskiej.
- /.../
- W gminie nie ma ani jednego urządzonego pola namiotowego - campingu, przystosowanego dla przyczep i „caravaningu”. Nieliczne i niewielkie tereny biwakowe nie zabezpieczają potrzeb turystów, poszukujących również tanich miejsc.

Reasumując - dalszy, znaczący rozwój funkcji turystycznej gminy w warunkach ograniczonego popytu i konkurencji sąsiadów zależy od:

⁹⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁹⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁹⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

- zachowania, a częściowo przywrócenia walorów naturalnych,
- rozszerzenia oferty usług turystycznych w stopniu pozwalającym na skuteczną konkurencję z renomowanymi miejscowościami w województwie i na Słowacji,⁹⁷
- szerokiej akcji promocyjnej, kierowanej zarówno do potencjalnych klientów jak i inwestorów,
- przyspieszenia rozbudowy komunalnej infrastruktury technicznej,
- udostępnienia terenów dla inwestycji turystycznych (nie tylko bazy noclegowej!) - w tym poprzez przygotowanie prawne i nakłonienie właścicieli do sprzedaży działek.

Kierunki i zasady⁹⁸ rozwoju funkcji i infrastruktury turystycznej

- Rentowność inwestycji związanych z turystyką uzależniona jest od stopnia wykorzystania obiektów i urządzeń - a zwłaszcza bazy noclegowej. Gwarancji takiej nie daje tradycyjny 2-miesięczny sezon letni i jeszcze krótszy „szczyt” zimowy. *Dlatego należy podjąć działania podnoszące atrakcyjność turystyczną gminy w pozostałych okresach, a zwłaszcza pozwalające na rozszerzenie oferty, związanej z krótkotrwałym wypoczynkiem weekendowym*⁹⁹.
- Przyjmuje się, że podstawą rozwoju funkcji będzie w pierwszej kolejności realizacja obiektów i urządzeń rekreacyjnych i sportowych, zwiększających atrakcyjność gminy i zapewniających wzrost napływu turystów - a zatem gwarantujących optymalne wykorzystanie istniejącej bazy noclegowej i jej dalszy rozwój.
- Podstawową formą rozwoju bazy noclegowej będzie budowa nowych pensjonatów, lokalizowanych na terenach przeznaczonych na ten cel. Niemniejsze znaczenie mieć będą formy bezinwestycyjne lub inne, stosunkowo tanie - polegające na przystosowaniu istniejącej zabudowy wiejskiej do obsługi turystów. Możliwości takie daje m.in. wykorzystanie nie zagospodarowanych poddaszy, adaptacja nie użytkowanych zabudowań gospodarczych, rozbudowa istniejących budynków. Najtańszą formą będzie¹⁰⁰ udostępnienie większych działek przydomowych na „minicampingi”. W tym przypadku konieczna jest, co najmniej budowa urządzeń sanitarnych oraz doprowadzenie energii elektrycznej do stanowisk.
- Dla obsługi ruchu turystycznego mogą być przystosowane zarówno gospodarstwa należące do osób zamierzających prowadzić „dwuzawodową” działalność agroturystyczną, jak i do właścicieli, którzy zamierzają zająć się wyłącznie turystyką. Przykładowo - jedną z form agroturystyki może być utrzymywanie niewielkich stadnin koni, wykorzystywanych zarówno „pod wierzch”, dla organizacji kuligów - ale i w gospodarstwie. Specyficzną formą działalności związanej z miejscowymi tradycjami stanowić może „kulturowy” wypas owiec przy uczęszczanych szlakach, nastawiony na bezpośrednią sprzedaż przetworów i potraw z baraniny, a także pamiątek - wyrobów regionalnych.

/.../¹⁰¹

- *Dla realizacji usług turystyki i wypoczynku wraz z zespołem obiektów i urządzeń sportów narciarskich zabezpieczono wielofunkcyjny zespół położony na stokach Pilska - zespół tras, kolei i wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą (zbiorniki, przepompownie wód do zaśnieżania, parkingi, punkty gastronomiczne i usługowe) w ramach ośrodka narciarskiego Korbielów - Pilsko. W celu ograniczenia negatywnego oddziaływania zagospodarowania narciarskiego na siedliska przyrodnicze należy zastosować działania ograniczające lub minimalizujące negatywny wpływ oraz działania kompensujące polegające na:*
 - 1) *w miejscu występowania siedlisk chronionych Dyrektywą Siedliskową, należy maksymalnie zawęzić szerokość nartostrad i infrastruktury narciarskiej, by zachować ich jak największe fragmenty,*
 - 2) *w pozostałych siedliskach ściśle wyznaczyć powierzchniowy zasięg użytkowania narciarskiego; należy dążyć do minimalizacji szerokości tras zjazdowych w obrębie terenów leśnych, tak by ograniczyć wycinkę drzew do minimum,*
 - 3) *ruch narciarski należy regulować w zależności od warunków śniegowych,*

⁹⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁹⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

⁹⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁰⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁰¹ W brzmieniu jak w przypisie 22

- 4) na etapie projektu inwestycji należy wybierać warianty (konstrukcyjny i technologiczny) realizacji wyciągów i tras narciarskich, które będą w najmniejszym stopniu negatywnie oddziaływać na siedliska roślin,
- 5) przeznaczenie fragmentów lasów, na cele nieleśne, związane z rozwojem terenów narciarskich powinno wiązać się z kontrolowanym wspomaganiem rozwoju fitocenozy nieleśnych (zgodnie z warunkami siedliskowymi, stwarzające dogodne warunki występowania chronionych elementów flory, realizacji tras narciarskich powinno towarzyszyć osłonięcie ściany lasu strefą krzewów i podrostów drzew, osłonięcie ściany lasu jest również wskazane ze względu na bezpieczeństwo narciarzy, a także potencjalne szkody powodowane przez narciarzy w drzewostanie (odarcie z kory, podcinanie korzeni itp.),
- 6) należy utrzymywać odpowiednią warstwę śniegu w sezonie narciarskim i odpowiednio trasy przygotować,
- 7) na bieżąco należy prowadzić rekultywację tras narciarskich, mającą na celu zabezpieczenie roślinności,
- 8) prowadzeniu szerokiej akcji edukacyjnej promującej zachowania proekologiczne wśród mieszkańców oraz turystów, uwzględniające objęcie ochroną wartości przyrodnicze gminy,
- 9) należy wprowadzić zakaz lokalizacji w sąsiedztwie górnych i dolnych stacji kolejek oraz w obrębie siedlisk chronionych Dyrektywą Siedliskową obiektów obsługi turystycznej (w tym w szczególności wypożyczalni skuterów śnieżnych i motorów crossowych) i obiektów gastronomicznych,
- 10) należy wprowadzić bezwzględny zakaz ruchu w masywie Pilska quadów, motocykli crossowych, skuterów śnieżnych (za wyjątkiem służb leśnych i GOPR).

W wyniku planowanego przeznaczenia terenów: zespół obiektów i urządzeń narciarskich z infrastrukturą towarzyszącą Polana Buczynka - Polana Jancikówka - Korbielów Dolny, może dojść do wylesień, w wyniku których zmniejszona zostanie powierzchnia siedlisk przyrodniczych, głównie: kwaśnych buczyn. Kompensacja przyrodnicza mogłaby polegać na zobowiązaniu inwestorów do przeprowadzenia przebudowy drzewostanów znajdujących się na siedliskach kwaśnej buczyny w kierunku właściwego składu gatunkowego drzewostanów dla tych siedlisk, na powierzchni równej powierzchni utraconej w wyniku wylesień tego siedliska. Zmniejszona powierzchnia siedliska mogłaby w ten sposób zostać w wyniku przebudowy drzewostanów zrekompensowana. Z kolei wprowadzenie na terenach wylesionych gatunków roślin charakterystycznych dla siedlisk: górskie łąki konietlicowe użytkowane ekstensywnie może spowodować wzbogacenie składu gatunkowego siedlisk łąkowych. Na etapie eksploatacji konieczne byłoby prowadzenie ekstensywnego użytkowania siedlisk łąkowych, co zapewni utrzymanie powierzchni tych siedlisk na nie pomniejszonym obszarze w stałej dobrej kondycji.¹⁰²

Analiza warunków naturalnych potwierdza możliwość rozwoju zróżnicowanych form rekreacji - zarówno letniej, jak i zimowej - praktycznie na całym obszarze gminy.

Nie ma, zatem uzasadnienia dla dalszego koncentrowania bazy noclegowej i urządzeń rekreacyjnych wyłącznie w Korbielowie pod Pilskiem - a opracowania specjalistyczne zawierają jednoznaczne przeciwwskazania.

Lokalne zróżnicowanie warunków przyrodniczych, stanu zagospodarowania terenu oraz uwarunkowań ochronnych stanowi podstawę dla „rejonizacji” różnych form wypoczynku, pozwalającej na optymalne wykorzystanie walorów poszczególnych wsi i właściwe ukierunkowanie zamierzeń inwestycyjnych.

/.../¹⁰³

Z wypoczynkiem pobytowym związane jest ustalenie obszarów dla różnorodnych form i urządzeń, takich jak:

„penetracja” wypoczynkowa - oparta głównie o zespoły leśne.

Do tego celu nadają się szczególnie tereny lasu mieszanego górskiego na niższych wysokościach i lasu górskiego, w tym zwłaszcza tereny leśne na stokach o ekspozycji południowej

¹⁰² W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁰³ W brzmieniu jak w przypisie 22

i zbliżonej do południowej po wyeliminowaniu powierzchni podlegających ochronie, penetracja których doprowadziłaby do degradacji środowiska,

rekreacja nadwodna - wzdłuż szerokiej kotliny Koszarawy i Sopotni oraz ich¹⁰⁴ dopływów na odcinkach o płaskich, zadarnionych brzegach i wystawie południowej. Natężenie wypoczynku winno być dostosowane do niewielkich chłonności odbiorników wodnych,

narciarstwo zjazdowe - na stokach o długości zalegania pokrywy śnieżnej¹⁰⁵ ponad 100 dni, długości ponad 500 m i spadkach powyżej 15%. W zasadzie winny to być stoki o ekspozycji północnej, bądź północno-wschodniej, niezalesione lub z niewielką ilością drzew.

/.../¹⁰⁶

narciarstwo „śladowe”, w tym trasy biegowe - na terenach sąsiadujących z bazą noclegową, o niewielkich spadkach, z wykorzystaniem zacienionych dróg leśnych. Trasy j.w. mogą być wykorzystane w części również dla „kuligów”,

jazda konna - tereny o warunkach podobnych jak dla narciarstwa śladowego, z możliwością wykorzystania dróg leśnych zamkniętych dla ruchu samochodowego, polnych, ścieżek w nadrzecznych lasach łęgowych.

trasy rowerowe o zróżnicowanym stopniu trudności - w tym łatwe, o warunkach jak dla jazdy konnej oraz górskie - trudne i średnio trudne, w terenach górskich z wyłączeniem „strefy Ar - o najwyższych walorach naturalnych” i zastrzonych wymogach ochronnych. Trasy j.w. mogą być prowadzone szlakami turystycznymi - za wyjątkiem niebezpiecznych stromych odcinków oraz „ścieżek dydaktycznych”,

tereny lokalizacji bazy noclegowej - bazę noclegową wypoczynku pobytowego należy lokalizować możliwie blisko obszarów atrakcyjnych dla lokalizacji obiektów turystyki i rekreacji¹⁰⁷, jednak poza terenami o wysokich wartościach przyrodniczych. Równocześnie - wskazane jest powiązanie z terenami osadniczymi, m.in. ze względu na możliwość wspólnej infrastruktury technicznej i usługowej.

Dopuszcza się utrzymanie i ograniczoną rozbudowę istniejących zespołów zabudowy lotniskowej i turystycznej - z wyjątkiem obszarów wykluczonych w granicach „Planu ochrony ŻPK” oraz „korytarza ekologicznego” wzdłuż południowej granicy gminy (Krzyżówki, Przyborów)¹⁰⁸.

6.4. Kierunki i zasady rozwoju funkcji produkcji pozarolniczej¹⁰⁹

- Rozwój przemysłu i innych form produkcji niezwiązanych z rolnictwem musi być w gminie ograniczony ze względu na możliwość kolizji z preferowaną funkcją rekreacyjno-turystyczną i uwarunkowaniami związanymi z ochroną zasobów i walorów naturalnych. Jednakże - przy założeniu „wielofunkcyjności” gminy, wynikającej z uwzględnienia stanu istniejącego zagospodarowania, tradycji rzemieślniczych oraz rzeczywistych trendów (nie zawsze zgodnych z zalecanymi kierunkami rozwoju) przewiduje się utrzymanie istniejących zakładów - pod warunkiem przystosowania technologii do wzrastających wymogów ochrony środowiska.
- Na całym obszarze gminy wyklucza się możliwość lokalizacji nowych zakładów, zaliczanych do grupy „szczególnie szkodliwych dla środowiska”, a zwłaszcza stosujących technologie wodochłonne, o uciążliwych ściekach, powodujących znaczące zanieczyszczenie powietrza lub wymagających dużej strefy ochronnej.
- Zakłady, zaliczane do grupy „inwestycji mogących pogorszyć stan środowiska” mogą być lokalizowane wyłącznie na terenach przeznaczonych na ten cel w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego./.../¹¹⁰

¹⁰⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁰⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁰⁶ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁰⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁰⁸ W brzmieniu jak w przypisie 6

¹⁰⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹¹⁰ W brzmieniu jak w przypisie 22

- *Przewidywany rozwój w dziedzinach tradycyjnych, związanych z wykorzystaniem miejscowych surowców i zapotrzebowaniem turystów - natomiast ograniczyć należy zakłady produkujące nisko przetworzone wyroby z drewna (np. palety).¹¹¹*

7. KIERUNKI / WSKAŹNIKI¹¹² ROZWOJU INFRASTRUKTURY SPOŁECZNEJ

Wyznacznikami poziomu życia mieszkańców są m.in. warunki mieszkaniowe określone wskaźnikami, stopień wyposażenia mieszkań w współczesne urządzenia techniczne oraz dostępność i standardy sieci usług. Ogólną sytuację gminy Jeleśnia w tym zakresie w porównaniu z gminami sąsiednimi ocenić można jako poprawną, niemniej zamierzony rozwój funkcji turystycznej wiąże się z koniecznością kontynuacji działań, pozwalających na znaczące podniesienie standardów.

7.1. Zasoby mieszkaniowe

- Mimo nieznacznej poprawy w ostatnich latach warunki mieszkaniowe w gminie Jeleśnia oceniane na podstawie wskaźników są nadal niższe od średnich w gminach wiejskich województwa i wynoszą $18,8 \text{ m}^2 \text{ p.u./osobę}$ oraz $1,13 \text{ osób/izbę}$. Stan taki należy uznać za szczególnie niekorzystny w gminie o funkcji turystycznej, w której zakłada się wynajmowanie kwater dla turystów.
- */.../¹¹³*
- Według orientacyjnych wyliczeń **w obrębie terenów przeznaczonych dla różnych form zabudowy w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego pozostaje niezabudowane około 470 ha, czyli powierzchnia umożliwiająca co najmniej podwojenie liczby mieszkań w stosunku do stanu obecnego** - pod warunkiem uzbrojenia i udostępnienia do sprzedaży. W ostatnich latach pod zabudowę mieszkalną przeznacza się w gminie rocznie około 8 - 10 ha. */.../¹¹⁴*
- *Wskazane orientacyjnie w rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” granice „obszaru potencjalnego rozwoju osadnictwa” obejmują obszar znacznie poszerzony w stosunku do zasięgu wcześniej wyznaczonych terenów zabudowy. Umożliwia to rozwój w okresie perspektywicznym - w przypadku istotnego wzrostu liczby mieszkańców i zapotrzebowania na tereny dla zorganizowanych form budownictwa. Rezerwy te powinny być wykorzystywane dopiero po wyraźnym „dogęszczeniu” zabudowy na obszarach już objętych planami miejscowymi. W przeciwnym wypadku wzrośnie stopień jej rozproszenia.*
- *W celu wyróżnienia różnych typów zabudowy mieszkaniowej, na rysunku studium wyodrębniono tereny oznaczając je literowo i barwnie, z przeznaczeniem na:*
MM – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej,
MP – tereny zabudowy mieszkalno - pensjonatowej,
ML – tereny zabudowy rekreacji indywidualnej (leśniskowej)¹¹⁵.
- Około 10% mieszkań nie dysponuje urządzeniami wodociągowymi, a 13% nie posiada instalacji kanalizacyjnych. *Przyjęto¹¹⁶, że przeważająca część terenów zabudowanych (w tym wszystkie w obrębie podstawowej strefy osadniczej) zostanie objęta programami restrukturyzacji, obejmującymi modernizację dróg wewnątrzosiedlowych oraz doprowadzenie komunalnej sieci wodociągowej, kanalizacji i gazu. Realizację urządzeń infrastruktury technicznej należy uznać równocześnie za podstawowe uwarunkowanie dla wprowadzenia nowych terenów.*

¹¹¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹¹² W brzmieniu jak w przypisie 1

¹¹³ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹¹⁴ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹¹⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹¹⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

7.2. Infrastruktura usługowa

- Ogólny poziom wyposażenia gminy w zakresie obsługi, stanowiącym zgodnie z ustawą kompetencyjną obowiązek samorządu określa się jako dobry, wyższy niż w gminach sąsiednich. Dotyczy to zwłaszcza obiektów oświaty i wychowania, ochrony zdrowia oraz obsługi administracyjnej.
- *Nie przewiduje się w okresie perspektywicznym realizacji nowych obiektów,¹¹⁷ a jedynie ich modernizację i w razie potrzeby rozbudowę. Dotyczy to m.in. urządzeń sportowo-rekreacyjnych przy szkołach - w tym sal gimnastycznych.*
- W przypadku gminy, w której przewiduje się znaczący rozwój funkcji turystycznej niezbędne jest rozszerzenie oferty w zakresie kultury, sportu i rekreacji.
- Sieć i struktura usług komercyjnych, w tym placówek handlowych rozwija się dynamicznie, proporcjonalnie do zapotrzebowania na tego rodzaju usługi. Działalność gastronomiczna rozwija się głównie w formie drobnych punktów, w tym głównie w Korbielowie i Jeleśni.
Równoległe z rozwojem funkcji turystycznej należy realizować¹¹⁸ obiekty gastronomiczne o wyższym standardzie, a równocześnie konieczne jest rozszerzenie sieci usług w miejscowościach słabo wyposażonych (Krzyżówki, Pewel Wielka, Sopotnia Mała i Wielka oraz Przyborów).
- *W celu wyróżnienia różnych typów zabudowy usługowej, na rysunku studium wyodrębniono tereny oznaczając je literowo i barwnie, z przeznaczeniem na:*
U – tereny usług (publicznych i komercyjnych),
UP – tereny usług publicznych,
UK – tereny usług kultu religijnego,
US – tereny usług sportu i rekreacji,
UT – tereny usług turystyki i wypoczynku
– tereny obiektów i urządzeń turystyki i sportów narciarskich (granica zasięgu, bez oznaczenia literowego),
RU – ośrodki obsługi gospodarki leśnej.
- *Dla realizacji zespołów wielofunkcyjnych usług komercyjnych zabezpiecza się większe obszary na terenie wsi Jeleśnia - 2 zespoły w Jeleśni Dolnej, 1 zespół w centrum.*
- *Nie wskazuje się obszarów dla realizacji obiektów handlowych o powierzchni powyżej 2 000 m².*

7.3. Infrastruktura produkcyjna

- *Nie przewiduje się w okresie perspektywicznym realizacji obiektów produkcyjnych na nowych terenach, a jedynie ich modernizację i rozbudowę istniejących zespołów.*
- *W celu wyróżnienia tego typu zabudowy, na rysunku studium wyodrębniono tereny oznaczając je literowo i barwnie, z przeznaczeniem na:*
PU – tereny produkcyjno-usługowe, składy i magazyny.
- *Podstawowy zespół przewidziany dla koncentracji funkcji produkcyjnej, zaplecza magazynowego i pochodnych funkcji wyznaczono w Jeleśni przy drodze powiatowej S1417 przebiegającej przez Pewel Wielką do Lachowic, teren częściowo zabudowany posiadający znaczne rezerwy terenowe umożliwiające realizację nowych obiektów¹¹⁹.*

¹¹⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹¹⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹¹⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

8. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI¹²⁰ I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

8.1. Kierunki rozwoju układów komunikacyjnych i transportu

Komunikacja kolejowa.

Istniejąca linia PKP z dworcem w Jeleśni i dwoma przystankami w Pewli Wielkiej obsługuje gminę w zadowalającym stopniu i w okresie perspektywicznym nie przewiduje się istotnych zmian, a jedynie modernizację obiektów i urządzeń technicznych - w tym niezbędną budowę podstacji trakcyjnej 15/3 kV w Jeleśni.

W części graficznej oznaczono tereny kolejowe zamknięte¹²¹.

Komunikacja drogowa.

- Istniejący układ sieci dróg kategorii wojewódzkiej i powiatowej zapewnia podstawowe połączenia gminy z obszarami otaczającymi oraz powiązania poszczególnych sołectw.
- W związku z otwarciem w roku 1996 przejścia granicznego na przełęczy Glinne systematycznie wzrasta ruch tranzytowy na drodze wojewódzkiej nr 945. Droga ta na długości około 11km przebiega przez gęsto zabudowane tereny wsi Jeleśnia, Krzyżowa i Korbielów - przy czym w przeważającej części zabudowa występuje po obu stronach, w niewielkiej odległości od jezdni. Oznacza to konieczność ograniczania prędkości pojazdów, a równocześnie przy nałożeniu ruchu lokalnego powoduje zagrożenie życia i zdrowia oraz znaczącą uciążliwość dla mieszkańców. Zgodnie z *Wieloletnią Prognozą Finansową Województwa Śląskiego na lata 2012-2020 przewiduje się zachowanie rezerwy terenu, po istniejącej trasie, w parametrach jak dla drogi klasy „G” umożliwiające zachowanie dostępności terenu dla prawidłowego funkcjonowania drogi¹²²*. Ze względu na uwarunkowania przyrodnicze nie przewiduje się na przejściu granicznym dopuszczenia ruchu pojazdów o większej ładowności.
- *Zakłada się modernizację drogi powiatowej S1417 przebiegającej przez Pewel Wielką do Lachowic¹²³ i stanowiącej odcinek turystycznej „Trasy Karpackiej”. Dotyczy to zwłaszcza przebudowy stromego odcinka w rejonie przysiółka „Łobozówka”.*
- *Podobnie zakłada się częściową zmianę przebiegu drogi powiatowej S1425 z Sopotni Małej do Wieprza przez Juszczyń.*
- *Droga powiatowa S1419 Jeleśnia - Koszarawa - Zawoja przewidziana do modernizacji w celu utrzymania połączenia gmin Jeleśnia, Koszarawa i Zawoja.¹²⁴*
- W przypadku dróg kategorii powiatowej *utrzymuje się¹²⁵ ich wielofunkcyjnego charakteru - zwłaszcza na odcinkach, przebiegających przez istniejące osiedla (powiązania komunikacyjne przy równoczesnej bezpośredniej obsłudze terenów zabudowy).*
- *Zakłada się realizację drogi gminnej¹²⁶ o funkcji turystycznej łączącej Sopotnię Wielką z Korbielowem.*
- Dla obsługi nowych i rozbudowywanych osiedli przewiduje się *przebudowę¹²⁷ sieci dróg gminnych.*
- W projektach „planów miejscowych” *naależy rezerwować¹²⁸ wzdłuż dróg niezabudowanych pasów terenu o szerokości umożliwiającej prowadzenie podstawowych ciągów infrastruktury technicznej.*

¹²⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹²¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹²² W brzmieniu jak w przypisie 1

¹²³ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹²⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹²⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹²⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹²⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

Uwaga: w związku z położeniem w strefie ochronnej ujęcia wody przy wydawaniu pozwoleń na budowę i modernizację dróg obowiązuje podczyszczanie wód opadowych przed wprowadzeniem ich do odbiornika.

- W planach miejscowych należy zabezpieczyć tereny dla parkingów, uwzględniając m.in. potrzeby turystyki samochodowej. Szczególnie ważna jest realizacja parkingów „wypoczynkowych” z urządzeniami sanitarnymi przy trasach tranzytowych (drogi nr 945, S1417 i S1425¹²⁹).
Parkingi turystyczne niezbędne są również w rejonie najpopularniejszych „punktów wyjściowych” turystyki górskiej i przy dolnych stacjach wyciągów narciarskich. *W części graficznej oznaczono punktowo rejon lokalizacji niezbędnych parkingów dla obsługi funkcji usługowej i turystycznej*¹³⁰.
- Istniejące 2 stacje paliw w Jeleśni zabezpieczają potrzeby północnej części gminy. Niezbędna jest realizacja stacji paliw przy drodze krajowej w górskiej części Korbielowa, zlokalizowanej w sposób zapewniający równocześnie obsługę ruchu transgranicznego jak i południowej części gminy.

8.2. Zaopatrzenie w wodę.

- Zapotrzebowanie wody dla gminy w okresie perspektywicznym wynosić będzie około 6000 m³/dobę. Docelowo zakłada¹³¹ się zaopatrzenie w wodę wszystkich terenów mieszkalnych i usługowych, położonych w obrębie „podstawowej strefy osadniczej” poprzez system wodociągów komunalnych.
- /.../¹³²
- *Zakłada się oparcie systemu wodociągowego gminy z ujęć powierzchniowych na potokach Glinnym w Korbielowie i Sopotnia w Sopotni Wielkiej. Zasoby jednak są ograniczone. Oznacza to konieczność ograniczenia rozwoju osadnictwa w rejonach źródliskowych. Dyspozycyjne zasoby wodne mogą być znacznie powiększone po wybudowaniu zbiorników retencyjnych, zabezpieczających potrzeby w okresie niskich stanów.*¹³³
Realizacja systemów zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia oraz oczyszczania ścieków limituje w formie „progowej” możliwość rozwoju gminy, a zwłaszcza wzrost liczby ludności i bazy turystycznej. Należy przyjąć zasadę, że oba systemy są współzależne i powinny być realizowane równocześnie.
- *Peryferyjnie położone przysiółki oraz obiekty turystyczno-wypoczynkowe będą zaopatrywane z ujęć lokalnych lub studni. Przy lokalizacji obiektów jw. poza „strefą osadniczą” wprowadza się obowiązek udokumentowania możliwości zaopatrzenia w wodę*¹³⁴.

Zakłada się, że system wodociągów komunalnych /.../¹³⁵ realizowany będzie w 3 etapach, stanowiących równocześnie „progi rozwoju” gminy, a szczególnie limitujących wzrost liczby ludności i bazy turystycznej.

Etap (próg) I - wykorzystanie istniejących wodociągów zbiorowych i indywidualnych oraz możliwych do ujęcia źródeł i wód infiltracyjnych I klasy czystości (powyżej terenów budowlanych i kompleksów gruntów ornych).

Etap (próg) II - realizacja nowych ujęć w dolnym biegu potoków - ze stacjami uzdatniania, systemem pompowni, zbiorników wyrównawczych i ograniczonym programem rozbudowy sieci wodociągów.

/.../¹³⁶

¹²⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹²⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹³⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹³¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹³² W brzmieniu jak w przypisie 22

¹³³ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹³⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹³⁵ W brzmieniu jak w przypisie 22

*Etap (próg) III - realizacja pełnego programu wodociągowego z centralną stacją uzdatniania w Jeleśni i systemem pompowni, zbiorników wyrównawczych i rurociągów.*¹³⁷

Na wypadek awarii systemu należy utrzymać istniejące ujęcia i wodociągi lokalne oraz studnie.

8.3. Odprowadzanie i unieszkodliwianie ścieków, usuwanie odpadów

- Możliwości rozwojowe gminy uzależnione są w istotnym stopniu od szybkiego podjęcia działań pozwalających na poprawę stanu sanitarnego wód powierzchniowych. Obecnie gmina nie ma komunalnej sieci kanalizacyjnej. Występują tu nieliczne oczyszczalnie przyobiektove /.../¹³⁸ i lokalna oczyszczalnia dla Korbielowa. Obszar gminy uwzględniony jest w programie ochrony wód Jeziora Żywieckiego./.../¹³⁹

Uwarunkowania, wynikające z położenia w strefie ochrony ujęcia wody dla Żywca *sugerują jako optymalne rozwiązanie*¹⁴⁰ odprowadzenie ścieków do oczyszczalni w Żywcu, położonej poniżej tego ujęcia.

- Zakłada się, że wszystkie ścieki z „obszaru potencjalnego rozwoju osadnictwa” określonej w studium będą odprowadzane i oczyszczane przez 2 oddzielne systemy kanalizacji obejmujące:

A – obszary zabudowy wiejskiej Jeleśni, Krzyżowej, Przyborowa, Krzyżówek, Sopotni Wielkiej, Sopotni Małej, Pewli Wielkiej i Mutnego, z których ścieki będą odprowadzane do Żywca (wg „Koncepcji kanalizacji dla gmin przyległych do miasta Żywiec - w ramach programu „Ochrona wód Jeziora Żywieckiego”). Wariantowo przewiduje się realizację gminnej oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w dolnej (północnej) części wsi Jeleśnia, na lewym brzegu rzeki Koszarawy poniżej ujścia potoku Sopotnia.

B – tereny zabudowy wsi Korbielów, z których ścieki odprowadzone będą do oczyszczalni w Korbielowie, docelowo również do systemu gminnego.¹⁴¹

W /.../¹⁴² przysiółkach położonych peryferyjnie oraz obszarach, na których występuje zabudowa rozproszona poza zasięgiem komunalnych systemów kanalizacyjnych - w decyzji Wojewody Bielskiego w sprawie ustanowienia strefy ochronnej ujęcia wody na terenach nieskanalizowanych dopuszcza się stosowanie szczelnych, bezodpływowych osadników - przy zapewnieniu możliwości systematycznego wywozu ścieków. Warunek ten należy traktować m.in. jako ograniczenie możliwości realizacji nowej zabudowy poza obszarami przewidzianymi do skanalizowania, zwłaszcza na terenach trudno dostępnych w okresie zimowym.

/.../¹⁴³

Usuwanie odpadów

- Odpady z terenu gminy są wstępnie segregowane i odwożone na rejonowe składowisko w Żywcu. W okresie perspektywnym nie przewiduje się zmian w tym zakresie.
- W związku z tym zakłada się niezwłocznie likwidację wszystkich „dzikich” wysypisk, w tym rekultywację terenu po gminnym wysypisku nad Sopotnią.
- W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego ograniczyć formy działalności gospodarczej, powodującej powstawanie znaczącej ilości odpadów niebezpiecznych.¹⁴⁴

¹³⁶ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹³⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹³⁸ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹³⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁴⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁴¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁴² W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁴³ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁴⁴ W brzmieniu jak w przypisie 6

8.4. Regulacja stosunków wodnych - problemy ochrony zasobów i ochrony przeciwpowodziowej

Udokumentowane zasoby wodne gminy, których znaczenie w skali regionu przedstawiono w rozdziale 4 wymagają szczególnej ochrony. *Dla zwiększenia retencyjności zlewni i zapewnienia ochrony przeciwpowodziowej zakłada się¹⁴⁵:*

- */.../¹⁴⁶*
- *w ramach „programu małej retencji” budowa niewielkich zbiorników służących równocześnie dla celów rekreacyjnych (małe kąpieliska, woda dla naśnieżania stoków narciarskich), ochrony przeciwpowodziowej i małej energetyki,*
- *sukcesywne zalesianie terenów o niskiej przydatności dla rolnictwa, wskazanych w studium¹⁴⁷,*
- */.../¹⁴⁸*
- *realizację systemów wodociągowych, jako powstrzymanie wykorzystywania źródeł dla zaopatrywania w wodę pojedynczych obiektów.*

W studium wskazano tereny zagrożone powodzią w postaci „obszaru szczególnego zagrożenia powodzią” ustalonego przebiegiem granicy zalewu o prawdopodobieństwie przewyższenia $p=1\%$ (woda stuletnia) wyznaczonego w oparciu W „Studium określającym granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni rzeki Soły - gmina Jeleśnia” dla dolin rzeki Soły i jej dopływów Koszarawy i Sopotni - na których będą obowiązywać zakazy, nakazy i dopuszczenia określone w przepisach szczególnych.¹⁴⁹ W warunkach gminy obejmują one głównie najniższą terasę (zalewową) rzeki Koszarawy oraz potoków Sopotni, Glinnego, Krzyżówek i Pewlicy. Ich zasięg w znacznym stopniu pokrywa się z „pasmami powiązań ekologicznych” określonymi na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”¹⁵⁰. W obrębie teras j.w. należy bezwzględnie utrzymać i uzupełniać roślinność lasów łęgowych. Tereny te, chronione przed zabudową mogą być wykorzystane dla celów rekreacyjnych, stanowiąc równocześnie „korytarze ekologiczne”. Przy pracach regulacyjnych muszą być przestrzegane wymogi, związane z ochroną przyrody i krajobrazu. Formy zabudowy „technicznej” należy stosować tylko w przypadkach niezbędnych, */.../¹⁵¹* w szczególnie chronionej strefie „Ar” w parku krajobrazowym tego rodzaju działania są niedopuszczalne. Nadmiernie uwilgocone użytki rolne występujące głównie w Jeleśni zostały w znacznej części zmeliorowane.

/.../¹⁵²

8.5. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Systemem nadrzędnym dla sieci zasilającej obszar gminy będzie projektowana linia 110kV, powiązana dwustronnie z krajową siecią energetyczną. *Orientacyjny przebieg linii oznaczono na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”¹⁵³*. Realizacja tej linii, o znaczeniu ponadlokalnym łączącej GPZ w Żywcu i Suchej Beskidzkiej, jest¹⁵⁴ traktowana jak „zadanie rządowe”. Możliwości rozwojowe uwarunkowane są budową Głównego Punktu Zasilania w Jeleśni (stacja transformatorów 110/15kV). Obszar gminy zasilany będzie poprzez rozbudowywaną sukcesywnie - sieć rozdzielczą średniego napięcia. Podstawowe elementy systemu przedstawia rysunek/*.../¹⁵⁵*.

¹⁴⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁴⁶ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁴⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁴⁸ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁴⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁵⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁵¹ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁵² W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁵³ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁵⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁵⁵ W brzmieniu jak w przypisie 22

8.6. Zaopatrzenie w gaz i ciepło

Zakłada się docelowo realizację systemu, umożliwiającego zaopatrzenie w gaz wszystkich odbiorców w granicach „podstawowej strefy osadniczej”. Gaz doprowadzony będzie z „Świnnej” poprzez gazociąg przesyłowy wysokoprężny, powiązany z siecią krajową i realizowany w ramach programu gazyfikacji południowo-wschodniej części województwa /.../¹⁵⁶ Obszar gminy obsługiwany będzie przez sieć gazociągów średnioprężnych, wyprowadzonych ze stacji redukcyjno-pomiarowych (projektowanych) w Jeleśni i Krzyżowej zgodnie z „Koncepcją Gazyfikacji pd/wsch. części województwa bielskiego”, zaakceptowaną przez G.O.Z.G. Koncepcja jw. umożliwi wykorzystanie gazu dla celów grzewczych na całym obszarze.

W studium przyjęto rozwiązania przedstawione w „Koncepcji programowej gazyfikacji gminy Jeleśnia” opracowany w 1995 r. przez inż. Z. Traczewskiego.

Przewiduje się dwa rejonu gazownicze, zaopatrywane ze stacji I stopnia:

- Rejon I - obejmujący wsie Jeleśnia, Pewel Wielka i Mutne,
- Rejon II - obejmujący wsie Krzyżowa, Korbielów, Krzyżówki, Przyborów, Sopotnię Wielką i Małą - z możliwością włączenia gminy Koszarawa.

Trasę zasilającego gazociągu wysokoprężnego przedstawiono w rysunku.¹⁵⁷

Gazyfikacja gminy pozwoli na znaczące ograniczenie zużycia węgla kamiennego i mialu węglowego, a w efekcie ograniczenie emisji szkodliwych gazów i pyłów.

8.7. Usługi i sieci telekomunikacyjne

W polityce przestrzennej gminy przyjęto następujące kierunki rozwoju infrastruktury telekomunikacyjnej zapewniającej techniczną i przestrzenną dostępność do systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych funkcjonujących na rynku usług komunikacji elektronicznej:

- budowę, rozbudowę i modernizację sieci telekomunikacyjnych, zarówno w tradycyjnych jak i w nowych technologiach,
- rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych stosownie do zapotrzebowania, w celu uzyskanie wskaźnika gęstości abonentów co najmniej 50/100 mieszkańców,
- objęcie terenu gminy zintegrowanym systemem telekomunikacyjnym, połączonym z systemami sieci internetowych: wojewódzkiej i krajowej,

Rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych (bezprzewodowych), w tym budowa stacji bazowych na obszarze gminy przez zainteresowanych operatorów, możliwa na terenach ustalonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i w zgodzie z przepisami odrębnymi (głównie z zakresu ochrony środowiska).¹⁵⁸

9. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU I KOMPOZYCJI UKŁADU PRZESTRZENNEGO, POLITYKA PRZESTRZENNA¹⁵⁹

Przyjęte w studium kierunki rozwoju struktury przestrzennej opierają się na wynikach kompleksowej analizy możliwości rozwoju i waloryzacji terenów, uwzględniającej m.in. warunki naturalne, stan istniejącego zainwestowania, uwarunkowania zewnętrzne i lokalne, realia ekonomiczne i aktualne trendy w polityce przestrzennej Państwa i regionu.

W przypadku gminy Jeleśnia szczególne znaczenie mają omówione wcześniej zasady ochrony unikalnych walorów środowiska - w tym krajobrazu naturalnego i kulturowego, a zwłaszcza powstrzymanie dalszego rozpraszania sieci osadniczej i pojedynczej zabudowy. Dotyczy to w szczególności lokalizacji nowych obiektów mieszkalnych i letniskowych na oddalonych od zabudowy wiejskiej polanach w granicach Ż.P.K. powodujących degradację krajobrazu i obniżenie walorów turystycznych gminy. *Ograniczenia rozwoju i uwarunkowania wynikające z obo-*

¹⁵⁶ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁵⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁵⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁵⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

wiązku prawnego ochrony zasobów środowiska przyrodniczego i krajobrazu omówione zostały szczegółowo w rozdziale 4.3.1 i 4.3.2¹⁶⁰

W związku z tym przyjęto następujące zasady kształtowania i rozwoju struktury osadniczej:

- Zakłada się utrzymanie i rozwój monocentryczno-promienistego typu układu przestrzennego, z Jeleśnią, jako ośrodkiem centralnym, obsługującym jednostki wiejskie i stanowiącym główny obszar osiedleńczy dla ludności nierolniczej.
Podstawową formą rozwoju struktury osadniczej dla większości wsi powinien pozostać historycznie ukształtowany układ pasmowy, rozwijający się wzdłuż dróg, przebiegających dolinami rzek i potoków.
- Podstawowa struktura osadnicza winna rozwijać się w nawiązaniu do istniejących układów przestrzennych - w formie ich rozbudowy, a nowe osiedla mogą być projektowane tylko w przypadkach szczególnie uzasadnionych.
- Jako „rozwojowe” w okresie perspektywicznym będą¹⁶¹ traktowane tylko te tereny, którym zapewnia się dobrą całoroczną dostępność komunikacyjną, dostępność do urządzeń usługowych i realne, uzasadnione ekonomicznie możliwości zaopatrzenia w wodę, gaz, energię elektryczną oraz odprowadzenia i oczyszczania ścieków./.../¹⁶²
- *Obszar potencjalnego rozwoju osadnictwa ograniczony do określonego na rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” „obszaru potencjalnego rozwoju osadnictwa”,¹⁶³ obejmującego większe zespoły istniejącej i projektowanej zabudowy oraz przyległe tereny o korzystnych warunkach naturalnych.*

Zakładając, że tylko ten obszar w okresie perspektywicznym zostanie kompleksowo wyposażony w sieć usług podstawowych oraz uzbrojony w zakresie infrastruktury technicznej, umożliwia się ograniczenie nakładów na te inwestycje oraz kosztów ich eksploatacji.

- *W peryferyjnie położonych osiedlach,¹⁶⁴ dla których nie przewiduje się realizacji komunalnej infrastruktury usługowej i technicznej, zakłada się głównie modernizację i uzupełnianie zabudowy zagrodowej.*
Na całym terenie, za wyjątkiem strefy „Ar” w Żywieckim Parku Krajobrazowym, dopuszcza się „wymianę substancji budowlanej”, modernizację oraz realizację uzupełniających budynków gospodarczych, a w uzasadnionych przypadkach również mieszkalnych, w granicach zabudowanych działek.¹⁶⁵
- W związku z wysokimi kosztami i ograniczonymi możliwościami realizacji komunalnej infrastruktury technicznej, w pierwszej kolejności należy zapewnić obsługę terenów stanowiących skupiska zwartej zabudowy istniejącej i położonych w sąsiedztwie istniejących i projektowanych odcinków sieci magistralnej.
Szczególne znaczenie dla poprawy stanu środowiska mieć będzie budowa kolektora sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni dla zabudowy w ciągu Jeleśnia-Krzyżowa-Korbielów, a w następnej kolejności dla głównych osiedli Sopotni Małej i Wielkiej.
- *Bezwzględnie należy utrzymać niezabudowany pas terenów otwartych w Jeleśni i Krzyżowej, przebiegający pomiędzy zalesionym pasmem Krzyżowej-Łobysówki, a wyznaczoną granicą „obszaru potencjalnego rozwoju osadnictwa” w Jeleśni, traktowaną, jako granica strefy zabudowy¹⁶⁶.*
- Pożądaną formą rozwoju zabudowy mieszkaniowej mogą być zespoły „skoncentrowanego budownictwa jednorodzinnego” lub innych form zorganizowanej działalności inwestycyjnej.
W studium nie przesądza się o lokalizacji obszarów zabudowy jw. przyjmując, że tego rodzaju budownictwo może być realizowane w granicach wszystkich wskazanych w obrębie

¹⁶⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁶¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁶² W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁶³ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁶⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁶⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁶⁶ W brzmieniu jak w przypisie 1

„obszaru potencjalnego rozwoju osadnictwa” terenów zabudowy mieszkalnej, spełniających warunki określone w ustawie „o gospodarce gruntami i wywłaszczaniu nieruchomości”.¹⁶⁷

Granice gruntów przeznaczonych pod skoncentrowane budownictwo jednorodzinne mogą być ustalane w planach miejscowych w drodze oddzielnych uchwał Rady Gminy.

/.../¹⁶⁸

- W przypadku wyznaczenia terenów dla „skoncentrowanego budownictwa jednorodzinnego” kompleksowe uzbrojenie powinno być realizowane wyprzedzająco w stosunku do obiektów kubaturowych.
W najbliższym okresie wskazane jest skoncentrowanie działalności inwestycyjnej na działkach „plombowych” w obrębie terenów w znacznym stopniu zainwestowanych wcześniej, uzbrojonych lub przewidzianych do uzbrojenia w pierwszej kolejności.
- Zakłada się ograniczenia dla stosowania form „zabudowy mieszanej” dopuszczonych w poprzednim planie miejscowym. Dotyczy to szczególnie obszarów dotychczas niezabudowanych oraz terenów, na których zabudowa ma względnie jednolity charakter. W tych przypadkach należy wprowadzić zakaz realizacji obiektów produkcyjnych i prowadzenia działalności o charakterze uciążliwym w obrębie terenów zabudowy mieszkalnej i mieszkalo-pensjonatowej.
/.../¹⁶⁹
- Większe zakłady produkcyjne, składy i obiekty usługowe zaliczane do grup „mogących pogorszyć stan środowiska” powinny skupiać się na wydzielonym terenie, poza strefą wysokich walorów przyrodniczych i turystycznych. Dla tego rodzaju działalności w studium wskazano teren w północnej części Jeleśni, w pobliżu stacji towarowej PKP oraz w sąsiedztwie drogi powiatowej Nr S1417 i linii kolejowej Żywiec-Sucha,¹⁷⁰ częściowo zabudowany obiektami o podobnym charakterze.
- Na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy uwzględniać regulacje zawarte w przepisach ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych dotyczące inwestycji celu publicznego z zakresu łączności publicznej z zachowaniem, na części gminy objętej ochroną wynikającą z przepisów o ochronie przyrody, warunków ustalonych przez odpowiednie instytucje i organy ochrony środowiska i przyrody.¹⁷¹
- Obiekty usługowe o charakterze „ponadpodstawowym” powinny być lokalizowane w obrębie 2 zespołów „koncentracji usług” w Jeleśni (rejon Centrum i stacji PKP) lub w ich sąsiedztwie.
- Urządzenia obsługi ruchu turystycznego powinny koncentrować się w centrum Jeleśni lub w Korbielowie - przy drodze wojewódzkiej.¹⁷²
- Nieuciążliwe obiekty usługowe o charakterze lokalnym mogą być lokalizowane również¹⁷³ na terenach zabudowy mieszkaniowej.
- Dla realizacji wielofunkcyjnego zespołu usług turystyki i wypoczynku wraz z zespołem obiektów i urządzeń sportów narciarskich zabezpieczono teren położony na stokach Pilska - zespół tras, kolei i wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ramach ośrodka narciarskiego Korbielów - Pilsko.¹⁷⁴
- W obrębie obszarów uzbrojonych lub przewidzianych do uzbrojenia powinna obowiązywać zasada oszczędnego gospodarowania terenami. Wskazane określenie w planach maksymalnej wielkości projektowanych działek dla zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej. W przypadku działek istniejących o większej powierzchni, projektowane budynki należy sytuować w sposób umożliwiający podział lub realizację dodatkowych budynków.

¹⁶⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁶⁸ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁶⁹ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁷⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁷¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁷² W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁷³ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁷⁴ W brzmieniu jak w przypisie 1

Zaleca się, aby przed wydaniem decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji każdorazowo analizować i uzasadniać wielkość terenu. Tam, gdzie jest to możliwe, urządzenia usługowe należy koncentrować lub łączyć w formie obiektów wielofunkcyjnych.

- W rysunku „Kierunki zagospodarowania przestrzennego”¹⁷⁵ wyodrębniono „tereny urządzeń użyteczności publicznej” dla obiektów wymagających znacznej powierzchni jak np. tereny sportowe.

Dla wielofunkcyjnych terenów usługowych wskazane opracowanie planów szczegółowych lub kompleksowych planów realizacyjnych.

/.../¹⁷⁶

Na mapie „Kierunki zagospodarowania przestrzennego” stanowiącej ujednolicony rysunek Studium w skali 1:10 000,¹⁷⁷ zgodnie z wymogami ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym określono m.in.:

- obszary objęte lub przewidziane do objęcia ochroną środowiska przyrodniczego i kulturowego - w tym: granice Żywieckiego Parku Krajobrazowego i jego otuliny, istniejące i projektowane rezerваты przyrody, *istniejące użytki ekologiczne, istniejące i projektowane pomniki przyrody, granice proponowanych obszarów Natura 2000*¹⁷⁸,
- zespoły zabudowy o wartościach kulturowych - w tym: *obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków, stanowiska archeologiczne ze strefami ochronnymi, cmentarze, strefy ochrony konserwatorskiej „A”*¹⁷⁹,
- obszary zabudowane,
- obszary, które mogą być przeznaczone pod różne formy zabudowy (z wskazaniem podstawowych terenów rozwoju osadnictwa oraz szczególnie predysponowanych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej)/.../¹⁸⁰
- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wyłączone z zabudowy,/.../¹⁸¹

Granice obszarów o różnych funkcjach i terenów przeznaczonych pod różne formy zagospodarowania i zainwestowania należy traktować orientacyjnie. Przy sporządzaniu planów miejscowych mogą być korygowane i modyfikowane m.in. ze względu na: uszczegółowienie skali opracowania, pokrycie terenu, lokalne warunki środowiskowe (m.in. orografię, zagrożenie powodziowe i osuwiskowe, cieki wodne, tereny zalesione), stan własności czy istniejące zagospodarowanie i zainwestowanie.¹⁸²

9.1. Inwestycje o znaczeniu strategicznym

Warunkiem przyspieszenia społeczno-gospodarczego gminy jest możliwie szybka realizacja inwestycji, które uznaje się za „strategiczne”/<.../¹⁸³, w tym:

- **komunalna sieć kanalizacyjna** - realizacja sieci warunkuje praktycznie rozpoczęcie wszystkich ważniejszych zamierzeń inwestycyjnych o charakterze gospodarczym, jak również zorganizowanych form budownictwa mieszkalnego. Zmniejszenie zanieczyszczenia rzek i potoków zwiększy atrakcyjność turystyczną gminy,
- **rozbudowa wodociągów komunalnych** - umożliwi inne inwestycje na obszarach z występującym deficytem wody (w tym Korbielów),

¹⁷⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁷⁶ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁷⁷ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁷⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁷⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁸⁰ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁸¹ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁸² W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁸³ W brzmieniu jak w przypisie 22

- **gazyfikacja** - ograniczenie zanieczyszczenia powietrza mieć będzie istotne znaczenie dla zdrowia mieszkańców i turystów,
- /.../¹⁸⁴
- **modernizacja drogi powiatowej S 1417¹⁸⁵** - odcinek „Trasy Karpackiej” **przebiegający przez Pewel Wielką** zwiększy atrakcyjność turystyczną. Inwestycja o znaczeniu ponadlokalnym,
- /.../¹⁸⁶
- /.../¹⁸⁷

Dla zwiększenia atrakcyjności turystycznej gminy decydujące znaczenie będzie mieć realizacja:

- **centrum rekreacyjno - sportowe z campingiem w Korbielowie,**
- **zespół agroturystyczny z campingiem w Jeleśni,**
- **nadrzeczne tereny rekreacyjne w Jeleśni,**
- **campingi w Pewli Wielkiej i Sopotni Małej,**
- **zespoły wyciągów i tras (stacje narciarskie) Westka, Pewel, Przysłop, i Przyborów,**
- **zespół tras, kolei i wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą (zbiorniki, przepompownie wód do zaśnieżania, parkingi, punkty gastronomiczne i usługowe) w ramach ośrodka narciarskiego Korbielów - Pilsko, w granicach obszaru wskazanego na rysunku - szczegółowa lokalizacja obiektów i urządzeń uzależniona od przeprowadzenia odpowiednich badań i opracowania oceny oddziaływania na środowisko.¹⁸⁸**

Baza noclegowa rozbudowywana będzie w zależności od popytu, związanego z realizacją urządzeń jw. i skutecznością promocji gminy. Jako najważniejsze wskazuje się **zespoły skoncentrowanej zabudowy pensjonatowej: Lisie Dziury (Korbielów), Korbielów Górny, Sopotnia Wielka, Krzyżówki, Sopotnia Mała, Przyborów.**¹⁸⁹

9.2. Ocena obowiązku i rzeczywistych potrzeb opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

- **W przypadku gminy Jeleśnia obowiązek sporządzania planów miejscowych wynika z przepisów związanych głównie z ochroną środowiska i przyrody.**
- **Uchwałą Rady Gminy Jeleśnia Nr XXVII/241/05 z dnia 19 lipca 2005 roku został zatwierdzony „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectw: Jeleśnia, Krzyżowa, Korbielów, Sopotnia Wielka, Sopotnia Mała, Przyborów, Krzyżówki, Mutne i Pewel Wielka w granicach administracyjnych gminy Jeleśnia.**
- *Studium jest dokumentem ogólnego kształtowania zagospodarowania przestrzennego w gminie. Na etapie zmian miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz realizacji poszczególnych przedsięwzięć, w tym uzyskiwania tzw. decyzji środowiskowej na etapie wydawania pozwolenia na budowę, uszczegółowiony zostanie program poszczególnych inwestycji. W przypadku planowania zainwestowania dużych powierzchniowo obszarów i braku szczegółowych zapisów, co do ilości, rozmieszczenia i parametrów obiektów (np. wielofunkcyjny zespół usług turystyki i wypoczynku wraz z zespołem obiektów i urządzeń sportów narciarskich na stokach Pilsko - zespół tras, kolei i wyciągów narciarskich wraz z infrastrukturą towarzyszącą w ramach ośrodka narciarskiego Korbielów - Pilsko) przy sporządzaniu zmiany planu miejscowego ogólność zapisów studium dostosowana będzie do rzeczywistych zamierzeń.*

¹⁸⁴ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁸⁵ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁸⁶ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁸⁷ W brzmieniu jak w przypisie 22

¹⁸⁸ W brzmieniu jak w przypisie 1

¹⁸⁹ W brzmieniu jak w przypisie 1

• **Dopuszczalny zakres zmian zapisów Studium do zastosowania w nowych edycjach planów miejscowych:**

Dopuszcza się zmiany zasięgu przestrzennego obszarów określających kierunki zagospodarowania przestrzennego oraz zmiany w zakresie ustaleń dla poszczególnych obszarów w planach miejscowych w stosunku do ustaleń Studium, w następujących sytuacjach:

- konieczności dostosowania do istniejących podziałów nieruchomości,
- konieczności intensyfikacji zabudowy (ze względu na stopień obecnego zainwestowania) w wyznaczonych na rysunku studium centrach poszczególnych miejscowości gdzie dopuszcza się zwiększenie intensywności zabudowy oraz zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej,
- konieczności lokalizacji infrastruktury technicznej oraz lokalizacji dróg publicznych i gminnych nie będących drogami publicznymi,
- konieczności realizacji inwestycji celu publicznego,
- potrzeby dostosowania granic poszczególnych obszarów do istniejącej rzeźby terenu - dopuszcza się korektę zasięgu obszarów wyznaczonych w Studium pod zabudowę o nie więcej niż 30m,
- potrzeby podziału poszczególnych kategorii obszarów na tereny o funkcjach jednorodnych,
- konieczności dostosowania granic poszczególnych obszarów ustalonych w Studium do zmian w przepisach odrębnych, przebudowy i rozbudowy istniejącej zabudowy w przypadkach, gdy nie ma możliwości zachowania ustaleń dla poszczególnych typów terenów z przyczyn technicznych,
- konieczności uszczegółowienia zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i osuwaniem się mas ziemi oraz wynikających stąd ograniczeń,
- dopuszczenia, bez konieczności aktualizacji studium, zmiany następujących elementów zagospodarowania: aktualizacji spisu obiektów znajdujących się w rejestrze i ewidencji zabytków, przebiegu tras komunikacyjnych i ich klas funkcjonalnych, korekty przebiegu linii 110 kV (pod warunkiem, że nie naruszy ona granic terenów przeznaczonych pod zainwestowanie).

Ponadto we wszystkich terenach przeznaczonych pod zainwestowanie dopuszcza się:

- dostosowanie granic terenów do skali mapy planu miejscowego (przy uwzględnieniu pokrycia terenu, lokalnych warunków środowiskowych, stanu własności czy istniejącego zagospodarowania i zainwestowania),
- wyznaczenie w planach miejscowych niewyznaczonych w Studium sieci i urządzeń infrastruktury technicznej z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,
- wyznaczenie w planach miejscowych niewyznaczonych w Studium dróg publicznych i wewnętrznych z zachowaniem ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych,
- w terenach budowlanych: wyznaczenie w planach miejscowych terenów dla realizacji usług publicznych i wyodrębnienie terenów zieleni urządzonej i nieurządzonej (z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z ustaleń dla poszczególnych kategorii terenów oraz ograniczeń wynikających z przepisów odrębnych),
- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością jej remontów i przebudowy (pod warunkiem zgodności z ustaleniami określonymi dla poszczególnych kategorii obszarów),
- wprowadzanie ograniczeń dotyczących zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników urbanistycznych mających na celu zachowanie jednorodności danego układu przestrzennego.

9.3. Wskaźniki zagospodarowania i użytkowania terenów

W celu zapewnienia zasady zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnienia wymagań ładu przestrzennego, określa się podstawowe parametry i wskaźniki urbanistyczno-architektoniczne, którymi winno się kierować przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Maksymalne i minimalne parametry i wskaźniki dla wybranych form zabudowy i zagospodarowania zestawiono w poniższej tabeli:

symbol terenu	przeznaczenie podstawowe terenu na rysunku studium	minimalne i maksymalne parametry i wskaźniki
M ⁺	MM – zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zabudowa zagrodowa	<p>1. Układ zabudowy: budynki wolnostojące lub bliźniacze.</p> <p>2. Parametry i wskaźniki dla nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>Dla budynków mieszkalnych na działkach mieszkaniowych:</u> <ul style="list-style-type: none"> - maksymalna wysokość budynków - 12 m, - maksymalna powierzchnia zabudowy - 60% działki, - geometria dachów - dwu lub wielospadowe o nachyleniu głównych połaci 35 - 50°, - minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 40% działki, - minimalna powierzchnia nowowyznaczanych działek – do ustalenia w mpzp. <u>Dla budynków mieszkalnych w zabudowie zagrodowej:</u> <ul style="list-style-type: none"> - maksymalna wysokość budynków - 12 m, - maksymalna powierzchnia zabudowy - 30% działki, - geometria dachów - dwu lub wielospadowe o nachyleniu głównych połaci 35 - 50°, - minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 70% działki, - minimalna powierzchnia nowowyznaczanych działek - do ustalenia w mpzp..
	MP – zabudowa mieszkalno - pensjonatowa	<p>1. Układ zabudowy: budynki wolnostojące.</p> <p>2. Parametry i wskaźniki dla nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>Dla budynków mieszkalnych na działkach mieszkaniowych:</u> j.w. <u>Dla pozostałych budynków (pensjonaty i hotele):</u> <ul style="list-style-type: none"> - maksymalna wysokość budynków - 14 m pensjonat, 16 m hotel, - maksymalna powierzchnia zabudowy - 60% działki, - geometria dachów - nie ogranicza się, przy zachowaniu nachylenia głównych połaci 30 - 45°, - minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 40% działki, - powierzchnia nowowyznaczanych działek - dostosowana do założonego programu użytkowego z uwzględnieniem powierzchni dla obiektów towarzyszących i parkingów.
	ML – zabudowa rekreacji indywidualnej (letniskowa)	<p>1. Układ zabudowy: budynki wolnostojące.</p> <p>2. Parametry i wskaźniki dla nowej zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> <u>Dla budynków mieszkalnych na działkach mieszkaniowych:</u> j.w. <u>Dla budynków letniskowych na działkach rekreacyjnych:</u> <ul style="list-style-type: none"> - maksymalna wysokość budynków - 8 m, - maksymalna powierzchnia zabudowy - 60% działki, - geometria dachów - nie ogranicza się, przy zachowaniu nachylenia głównych połaci 35 - 50°, - minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 30% działki, - minimalna powierzchnia nowowyznaczanych działek - nie ustala się.

U	UP – usługi użyteczności publicznej UK – usługi kultu religijnego	<ol style="list-style-type: none"> Wskazane tereny obejmują istniejące i projektowane obiekty i zespoły usług publicznych i kultu religijnego. Parametry i wskaźniki dla nowej zabudowy: <ul style="list-style-type: none"> <u>Na działkach z zabudową istniejącą:</u> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzone roboty budowlane, w tym realizacja nowych obiektów winny nawiązywać harmonijnie do zabudowy istniejącej w zakresie gabarytów, formy architektonicznej i wysokości. <u>Na działkach bez zabudowy istniejącej:</u> <ul style="list-style-type: none"> - maksymalna wysokość budynków - 16 m, - maksymalna powierzchnia zabudowy - 60% działki, - geometria dachów - nie ogranicza się, przy zachowaniu nachylenia głównych połaci 35 - 50°, - minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 40% działki, - powierzchnia działek - dostosowana do założonego programu użytkowego z uwzględnieniem powierzchni dla obiektów towarzyszących i parkingów.
	U – usługi publiczne i komercyjne, w tym obiekty o powierzchni handlowej do 2000m ²	<ol style="list-style-type: none"> Układ zabudowy: budynki wolnostojące i zespoły budynków. Parametry i wskaźniki dla nowej zabudowy: <ul style="list-style-type: none"> <u>Dla budynków i budowli na działkach z istniejącą zabudową i bez istniejącej zabudowy:</u> <ul style="list-style-type: none"> - maksymalna wysokość budynków - 14 m, - maksymalna powierzchnia zabudowy - 70% działki, - geometria dachów - dwu lub wielospadowe o nachyleniu głównych połaci 35 - 50°, w przypadkach uzasadnionych warunkami techniczno - konstrukcyjnymi dopuszcza się dachy płaskie lub jednospadowe, - minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 20% działki, - powierzchnia działek - dostosowana do założonego programu użytkowego z uwzględnieniem powierzchni dla obiektów towarzyszących i parkingów.
	US – usługi sportu i rekreacji, UT – usługi turystyki i wypoczynku	<ol style="list-style-type: none"> Układ zabudowy: budynki wolnostojące i zespoły budynków. Parametry i wskaźniki: <ul style="list-style-type: none"> <u>Dla budynków i budowli na działkach zagospodarowanych i wolnych:</u> <ul style="list-style-type: none"> - maksymalna wysokość budynków - 16 m, - maksymalna powierzchnia zabudowy - 60% działki, - geometria dachów - dwu lub wielospadowe o nachyleniu głównych połaci 35 - 50°, - minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 40% działki na terenach UT, na terenach US – nie ustala się, - powierzchnia terenu (działki) - dostosowana do założonego programu użytkowego z uwzględnieniem powierzchni dla obiektów towarzyszących i parkingów. Przy projektowaniu obiektów na terenach US, dopuszcza się stosowanie nowatorskich rozwiązań o wysokich walorach estetycznych nie stanowiących dysharmonii z krajobrazem; w takich przypadkach możliwe są odstępstwa od wskaźników kształtowania zabudowy określonych w p. 2. Na terenach UT kształtowanie zabudowy winno uwzględniać cechy tradycyjnego budownictwa regionalnego.
	UT – w rejonie Przełęczy Głuchaczki	<ol style="list-style-type: none"> maksymalna powierzchnia zabudowy - 20% działki, minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 70% działki.

P	PU – tereny produkcyjno - usługowe (obiekty produkcyjne, skła- dowe, magazynowe i usługowe)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Układ zabudowy: budynki wolnostojące i zespoły budynków. 2. Parametry i wskaźniki dla nowej zabudowy: <ul style="list-style-type: none"> • <u>Dla budynków i budowli na działkach z istniejącą zabudową i bez istniejącej zabudowy:</u> <ul style="list-style-type: none"> - maksymalna wysokość budynków - 12 m, dopuszcza się przekroczenie tej wysokości w przypadkach wymuszonych względami technologicznymi, - maksymalna powierzchnia zabudowy - nie ustala się, - geometria dachów - dwu lub wielospadowe o nachyleniu głównych połaci 5 - 50°, w przypadkach uzasadnionych warunkami techniczno - konstrukcyjnymi dopuszcza się dachy płaskie lub jednospadowe, - minimalna powierzchnia terenu biologicznie czynnego - 15% działki, - powierzchnia terenu (działki) - dostosowana do założonego programu użytkowego z uwzględnieniem powierzchni dla obiektów towarzyszących i parkingów.
---	---	--

**/ - w obszarach zabudowy mieszkaniowej położonych w obrębie korytarzy ekologicznych, w celu osłabienia oddziaływań należy zaplanować pozostawienie drożnych przejść pomiędzy zabudowaniami, o minimalnej szerokości ok. 50-100 m, a w dokumentach określających warunki zabudowy w niewrażliwych miejscach zabudowy mieszkaniowej wprowadzić zapisy określające dopuszczalny rodzaj ogrodzenia (wysokość, rodzaj materiału itp.).*

Dla wszystkich rodzajów przeznaczeń dopuszcza się korektę ww. wskaźników w planach miejscowych w wyniku uwzględnienia warunków wynikających z istniejącego stanu zagospodarowania terenu, którego bezpośrednio dotyczą, przesądzeń planistycznych oraz zmian w przepisach odrębnych.

9.4. Monitoring jakości środowiska

Ze względu na położenie gminy w obszarach objętych prawną ochroną przyrody i dużą ekspansję osadnictwa i zainwestowania turystyczno-rekreacyjnego zakres monitoringu jakości środowiska prowadzonego przez: państwowy monitoring środowiska, monitoring środowiska przyrodniczego prowadzony na obszarze parków krajobrazowych, monitoring obszarów Natura 2000 - plany ochrony obszarów Natura 2000 oraz działań prowadzonych przez organizacje ekologiczne, może być niedostateczny. Dla monitorowania jakości środowiska wprowadzić można dodatkowy monitoring realizacji postanowień „Studium...”. W prognozie oddziaływania na środowisko wskazano dodatkowe sposoby monitoringu jakości środowiska oparte o opracowania specjalistyczne. Proponuje się, aby wskaźniki zaproponowane do monitorowania realizacji „Studium...” były oparte na zestawie wskaźników ekorozwoju opracowanych dla potrzeb realizacji polityki ekologicznej państwa, przez zespół T. Borysa (Opracowanie mierników realizacji polityki ekologicznej państwa w oparciu o wskaźniki Unii Europejskiej. Raport końcowy z realizacji pracy, Regionalny Ośrodek Ekorozwoju Fundacji Karkonoskiej, Jelenia Góra - Warszawa, Listopad 2004). Dla potrzeb monitoringu realizacji zapisów „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Jeleśnia” proponuje się następujący zestaw mierników:

⇒ Mierniki społeczne to:

- liczba mieszkańców Gminy (wskazująca na tendencje rozwojowe Gminy, wpływająca również na stan czystości środowiska),
- stan zdrowia obywateli, mierzony przy pomocy takich mierników jak długość życia, spadek umieralności niemowląt,
- powierzchnia zieleni ogólnodostępnej i lasów na 1 mieszkańca [ha/osobę].

⇒ Mierniki ekologiczne to:

- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- ładunek zanieczyszczeń odprowadzanych do wód,
- liczba ludności korzystającej z komunalnych oczyszczalni ścieków,
- emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza,
- udział obszarów zabudowanych w ogólnej powierzchni,
- stosunek powierzchni zieleni ogólnodostępnej i lasów do terenów zabudowanych,

- powierzchnie i obiekty objęte ochroną przyrodniczą,
- lesistość Gminy, rozszerzenie renaturalizacji obszarów leśnych, stan zdrowotności lasów,
- zmniejszenie ilości wytwarzanych i składowanych odpadów oraz rozszerzenie zakresu ich gospodarczego wykorzystania,
- presja ruchu turystycznego na obszarach chronionych [w turystach/ha].

⇒ Mierniki ekonomiczne:

- podział wydatków inwestycyjnych w Gminie wg źródeł finansowania na inwestycje komunalne i ochronę środowiska,
- dochód na 1 mieszkańca,
- poziom bezrobocia,
- dochód na mieszkańca pochodzący z inwestycji turystycznych.

Z przeprowadzonej, w ramach prognozy, analizy wynika, że projekt zmiany „Studium...” nie wprowadza funkcji, które mogłyby potencjalnie i jednoznacznie znacząco transgranicznie oddziaływać na środowisko. Oddziaływania transgraniczne mogą wystąpić w przypadku rozwoju infrastruktury narciarskiej masywu Pilska na faunę bytującą po stronie Słowackiej, ponieważ tereny te znajdują się w strefie pełniącej rolę węzła i korytarza ekologicznego o znaczeniu transgranicznym, trudno jednak stwierdzić, że będzie to znaczące oddziaływanie. Możliwość wystąpienia oddziaływania będzie zależeć od skali zrealizowanych przedsięwzięć. W przypadku projektowanych w „Studium...” nowych form zagospodarowania terenu nie przewiduje się możliwości wystąpienia znaczącego transgranicznego oddziaływania na środowisko (wystąpienia przekroczeń określonych stężeń zanieczyszczeń powietrza, zagrożenia powodziowego ani zanieczyszczenia wód).

9.5. Synteza rozwiązań

- Wg stanu na koniec 2008 roku, na obszarze gminy Jeleśnia obowiązują następujące dokumenty planistyczne:
 - „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy” - przyjęte Uchwałą Rady Gminy z 1999 roku, uzupełnione w związku z powiększeniem obszaru gminy o sołectwo Przyborów (Uchwała Nr IV/24/02 z dnia 27 grudnia 2002 roku),
 - „Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectw: Jeleśnia, Krzyżowa, Korbielów, Sopotnia Wielka, Sopotnia Mała, Przyborów, Krzyżówki, Mutne i Pewel Wielka w granicach administracyjnych gminy Jeleśnia” - zatwierdzony Uchwałą Rady Gminy Jeleśnia Nr XXVII/241/05 z dnia 19 lipca 2005 roku
- Obowiązujące studium, sporządzone zostało w oparciu o ustawę z dnia 7 lipca 1994 roku o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 1999r., Nr 15 poz. 139 ze zm.), uzupełnienie studium oraz plan miejscowy wykonano w oparciu o przepisy obecnie obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku (Dz. U. z 2012r., poz. 647 ze zm.). Dokumenty te są pod względem formalnym aktualne i obowiązujące, a swoim zasięgiem pokrywają obszar gminy w granicach administracyjnych.
- Celem zmiany „Studium...” nie jest sporządzenie nowego studium gminy, a jedynie dokonanie zmian w dokumencie obowiązującym, w oparciu o uchwałę Rady Gminy Nr XVI/119/08 z dn. 12.02.2009r. w sprawie sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Jeleśnia.
- W projekcie zmiany „Studium...” uwzględniono wytyczne i założenia wynikające z następujących dokumentów:
 - Koncepcja polityki przestrzennej zagospodarowania kraju,
 - Strategia rozwoju województwa śląskiego na lata 2000 - 2020,
 - Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego,
 - Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Jeleśnia sporządzone w 2007 roku,
 - Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla sołectw: Jeleśnia, Krzyżowa, Korbielów, Sopotnia Wielka, Sopotnia Mała, Przyborów, Krzyżówki, Mutne i Pewel Wielka w granicach administracyjnych gminy Jeleśnia,

- zalecenia organów właściwych dla uzgodnienia opracowań planistycznych,
 - przepisy szczególne, związane z gospodarowaniem przestrzenią w Polsce,
 - Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Jeleśnia.
- Korekta zapisów „Studium...” wynika z konieczności zachowania spójności „Studium...” z istniejącymi, a powstałymi po uchwaleniu studium w 1999r., gminnymi i ponadgminnymi dokumentami, istotnymi dla rozwoju gminy i zawiera uaktualnienia w zakresie:
 - zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią i terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych (wg dokumentu „Studium określające granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią dla terenów nieobwałowanych w zlewni rzeki Soły - gmina Jeleśnia”,
 - przebiegu granic i warunków zagospodarowania dla stref ochrony konserwatorskiej (wg wytycznych konserwatora zabytków),
 - zapisów dotyczących różnych form ochrony przyrody i wprowadzenia granic proponowanych obszarów ochronnych sieci NATURA 2000,
 - rezygnacji z rezerwy pod zbiornik wodny „Sopotnia” w Sopotni Małej (zbiornik nie został ujęty w „Programie małej retencji dla województwa śląskiego”, SZMiUW, Katowice, 2005),
 - rezygnacji z rezerwy terenu dla budowy obwodnicy miejscowości Jeleśnia, w ciągu drogi wojewódzkiej nr 945,
 - rozwoju strefy terenów narciarskich (zespół obiektów i urządzeń narciarskich z infrastrukturą towarzyszącą Pilsko - Korbielów-Kamienna),
 - korekty zasięgu terenów zabudowy mieszkaniowej i usługowej, tj. uwzględnienia położonych poza zasięgiem stref przewidzianych dla różnych form zabudowy ustalonych w studium, a występujących w obowiązującym planie zagospodarowania terenów przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową i innych terenów oraz ich zasady zagospodarowania,
 - korekty granic terenów przeznaczonych do zalesienia z uwzględnieniem pozostawienia polan i hal w granicach obszarów objętych ochroną Natura 2000,
 - rezygnacji z części zapisów studium z 1999r., zdezaktualizowanych obowiązującym planem zagospodarowania, tj:
 - * tereny ofertowe dla pozarolniczej działalności gospodarczej - Pewel Wielka, Sopotnia Wielka, Krzyżowa, Korbielów i część terenu w Sopotni Małej przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zagrodową z dopuszczeniem obiektów produkcyjnych,
 - * usługi turystyczne - wioska turystyczna w Pewli Wielkiej (inwestor wycofany), usługi turystyczne w Jeleśni Dolnej przeznaczone pod mieszkalnictwo,
 - * zabudowa mieszkaniowa jednorodzinną i zagrodową - niezabudowane tereny w Pewli Wielkiej Górnej w dolinie cieku wodnego,
 - * zabudowa rekreacji indywidualnej (leśniczówka) - niezabudowane tereny w Jeleśni Janikowa Grapa, w granicach obszaru Natura 2000,
 - * obszary z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej - tereny zagrożone osuwiskami w Przyborowie.
 - Najważniejsze projektowane obszary funkcjonalne w poszczególnych miejscowościach, wprowadzone zmianą „Studium...”

Mutne - dla miejscowości w oparciu o istniejącą zabudowę projektuje się uzupełnienia i poszerzenie istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Jeleśnia - dla miejscowości przewiduje się nowe powierzchnie obszarów potencjalnego rozwoju mieszkalnictwa oraz towarzyszącej funkcji usługowej w rejonie trasy kolejowej Żywiec - Sucha Beskidzka oraz znaczne poszerzenie obszaru potencjalnego rozwoju osadnictwa w centrum wsi, niewielkie powierzchnie obszarów mieszkaniowych uzupełniających istniejące tereny mieszkaniowe uzupełnienie i poszerzenie zespołów istniejącej zabudowy. Zrezygnowano z terenów zabudowy leśniczówkowej wprowadzonych miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, usytuowanych na wschód od projektowanego rezerwatu Janikowa Grapa. Wprowadzono niewielkie obszary terenów usług oraz terenów produkcyjnych w uzu-

pełnieniu obszarów o takim przeznaczeniu we wschodniej części miejscowości (w sąsiedztwie istniejących zakładów produkcyjnych).

Sopotnia Mała - dla miejscowości wyznaczono obszary zabudowy mieszkaniowej położone w północnej części wsi, w większości już zainwestowane. Odstąpiono od budowy zbiornika wodnego na Sopotni. Zrezygnowano z ofertowych terenów działalności gospodarczej, w ich miejsce planowane są tereny mieszkaniowe. W południowej części miejscowości wyznaczono obszary zabudowy mieszkaniowej - zagrodowej, obszary te są w większości zainwestowane (zabudowa zagrodowa). W ich otoczeniu znajdują się tereny rolne i leśne. W miejscowości projektuje się również drobne uzupełnienia terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.

Pewel Wielka - w obrębie miejscowości projektuje się uzupełnienie terenów istniejącej zabudowy mieszkaniowej, lub uregulowanie stanu terenów już zabudowanych, poprzez ustanowienie terenów mieszkalnictwa. Zrezygnowano z zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzającego duży obszar „wioski turystycznej” (inwestor wycofany), wyznaczono trasę dla przeprowadzenia napowietrznej linii energetycznej 110kV relacji Jeleśnia - Sucha.

Przyborów - dla miejscowości w oparciu o istniejącą zabudowę projektuje się drobne uzupełnienia istniejącej zabudowy mieszkaniowej oraz utrzymanie z rozbudową obiektu obsługi turystyki pieszej w rejonie przełęczy Głuchaczki. Zrezygnowano z terenów zabudowy zagrodowej w obrębie polan Mentelówki i Kuglarzówki.

Krzyżowa - dla miejscowości w oparciu o istniejącą zabudowę projektuje się drobne uzupełnienia istniejącej zabudowy mieszkaniowej. Zrezygnowano z terenów ofertowych działalności gospodarczej (położonych przy granicy z Korbielowem), na których w planie zagospodarowania przestrzennego ustanowiono teren zabudowy mieszkaniowej.

Krzyżówki - dla miejscowości w oparciu o istniejącą zabudowę projektuje się drobne uzupełnienia istniejącej zabudowy mieszkaniowej.

Korbielów - dla miejscowości planowane jest utrzymanie i poszerzenie terenów związanych z narciarstwem w rejonie Pilska - Korbielowa Kamiennej, związane z planami rozwoju funkcji turystycznej gminy. Ponadto w obrębie wsi projektuje się obszary uzupełnienia terenów zabudowy mieszkaniowej.

Sopotnia Wielka - zrezygnowano z terenów ofertowych działalności gospodarczej (położonych przy granicy z Sopotnią Małą), na których w planie zagospodarowania przestrzennego ustanowiono teren zabudowy mieszkaniowej. Ponadto zaprojektowano znaczne obszary uzupełnienia terenów zabudowy mieszkaniowej¹⁹⁰.

¹⁹⁰ W brzmieniu jak w przypisie 1

10. ZAŁĄCZNIKI

WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW

WYKAZ ZABYTKÓW ARCHEOLOGICZNYCH

WYKAZ OBIEKTÓW ZABYTKOWYCH GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW¹⁹¹

lp.	miejsowość	obiekt
JELEŚNIA		
1	Jeleśnia	Kaplica, ul. Żywiecka 7
2	Jeleśnia	Dom, ul. Żywiecka 54/483
3	Jeleśnia	Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Nr 2, ul. Żywiecka 17
4	Jeleśnia	Dom, ul. Żywiecka 33
5	Jeleśnia	Dom, ul. Suska 19/21
6	Jeleśnia	Dom, ul. Suska 17
7	Jeleśnia	Dom, ul. Suska 33
8	Jeleśnia	Dom, ul. Suska 35
9	Jeleśnia	Dom, ul. Suska 37
10	Jeleśnia	Dom
11	Jeleśnia	Obelisk ul. Suska po pd stronie drogi, w sąsiedztwie betoniarni
12	Jeleśnia	Kaplica ul. Suska po pn stronie drogi na łączce w lesie
13	Jeleśnia	Dom, ul. Suska 28
14	Jeleśnia	Dom, ul. Żywiecka 45
15	Jeleśnia	Dom, ul. Żywiecka 43
16	Jeleśnia	Dom (mieszk-gosp.) ul. Żywiecka / róg Suska 41
17	Jeleśnia	Budka dróżnika ul. Żywiecka w obrębie zespołu dworca kolejowego
18	Jeleśnia	Dom, ul. Dworcowa 196/159
19	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 26
20	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 34
21	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 85/87
22	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 95
23	Jeleśnia	Kapliczka ul. Jana Kazimierza, naprzeciw nr 85
24	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 54
25	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 134
26	Jeleśnia	Kapliczka słupowa ul. Jana Kazimierza, obok bud. nr 154
27	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 160
28	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 162
29	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 169
30	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 171
31	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 173
32	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 175
33	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 177
34	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 192
35	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 194
36	Jeleśnia	Kapliczka Jana Kazimierza 191
37	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 187
38	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 199
39	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 228
40	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 233
41	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 225

¹⁹¹ W brzmieniu jak w przypisie 1

lp.	miejsowość	obiekt
42	Jeleśnia	Apteka, ul. Jana Kazimierza 248
43	Jeleśnia	Dom, ul. Jana Kazimierza 254
44	Jeleśnia	Dom, ul. Porzeczkowa 7
45	Jeleśnia	Dom, ul. Porzeczkowa 15
46	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 105
47	Jeleśnia	Dom ul. Starowiejska obok bud. nr 83
48	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 62
49	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska / róg Jesionowa 77
50	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 58
51	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 61
52	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska d. nr 314
53	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 17
54	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 38
55	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 43
56	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 45
57	Jeleśnia	Dom, ul. Starowiejska 47
58	Jeleśnia	Dom, ul. Pod Grapą 1
59	Jeleśnia	Dom, ul. Jesionowa 14
60	Jeleśnia	Dom, ul. Rzeczna 10
61	Jeleśnia	Dom ul. Rzeczna za bud. ul. Jana Kazimierza 104
62	Jeleśnia	Dom, ul. Drzewna 13
63	Jeleśnia	Dom, ul. Myśliwska 1
64	Jeleśnia	Dom, ul. Myśliwska 3
65	Jeleśnia	Dom (mieszk-gosp.), ul. Myśliwska 18
66	Jeleśnia	Dom, ul. Polna 5
67	Jeleśnia	Dom, ul. Polna 6
68	Jeleśnia	Dom, ul. Powodziowa 1
69	Jeleśnia	Dom, ul. Kamieniec 2
70	Jeleśnia	Dom, ul. Kamieniec 2
71	Jeleśnia	Dom, ul. Plebańska 6
72	Jeleśnia	Dom, ul. Plebańska 16
73	Jeleśnia	Dom ul. Klimczakowa naprzeciw nr 7
74	Jeleśnia	Dom, ul. Klimczakowa 8
75	Jeleśnia	Dom, ul. Klimczakowa 6
76	Jeleśnia	Dom, ul. Klimczakowa 22
77	Jeleśnia	Dom, ul. Mokra 4
78	Jeleśnia	Kapliczka pw. św. Wacława ul. Mokra w polu nad ost. zabud.
79	Jeleśnia	Dom, ul. Klimczakowa 10
80	Jeleśnia	Budynek mieszk.-gosp. ul. Turystyczna obok nr 1
81	Jeleśnia	Dom, ul. Suchoniowi 1
82	Jeleśnia	Kościół parafialny pw. św. Wojciecha, Rynek 2 (A-455/86)
83	Jeleśnia	Plebania kościoła, Rynek 2 (A-456/86)
84	Jeleśnia	Dom(wikariat), Rynek 2
85	Jeleśnia	Nowa karczma, Rynek 6
86	Jeleśnia	Dom, Rynek / róg Babiogórska 8
87	Jeleśnia	Zespół domów, Rynek 10

lp.	miejsowość	obiekt
88	Jeleśnia	Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Nr 1, Rynek 11
89	Jeleśnia	Stara Karczma, Rynek 12 (A-427/86)
90	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 2
91	Jeleśnia	Budynek gosp. za bud. DH „Gazda” i Poczty, Rynek 16
92	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 12
93	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 14
94	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 1
95	Jeleśnia	Kapliczka, ul. Orawska 1
96	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 31
97	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska / róg Spokojna 39
98	Jeleśnia	Krzyż przydrożny ul. Orawska naprzeciw nr 39
99	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 40
100	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 42
101	Jeleśnia	Krzyż przydrożny, ul. Orawska koło domu nr 44
102	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 49
103	Jeleśnia	Dom nr 54
104	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 57
105	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 60
106	Jeleśnia	Kapliczka przydrożna, ul. Orawska koło domu nr 70
107	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 76
108	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 71
109	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 80
110	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 81
111	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska 89
112	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska / róg Wyrodowa 112
113	Jeleśnia	Kapliczka, ul. Orawska / róg Wyrodowa 112
114	Jeleśnia	Dom, ul. Orawska / róg Wyrodowa 114
115	Jeleśnia	Dom, ul. Narcyzowa 1 / Orawska 98
116	Jeleśnia	Dom, ul. Babiogórska 15
117	Jeleśnia	Krzyż przydrożny, ul. Babiogórska 76
118	Jeleśnia	Dom, ul. Stara 10
119	Jeleśnia	Dom (miesz.-gosp.), ul. Spokojna 1
120	Jeleśnia	Dom, ul. Martoszowa 2
121	Jeleśnia	Dawny cmentarz przykościelny rzymsko - katolicki
122	Jeleśnia	Cmentarz parafialny rzymsko - katolicki
KORBIELÓW		
1	Korbielów Dolny	Straż Graniczna, ul. Beskidzka 1
2	Korbielów Dolny	Straż Graniczna, ul. Beskidzka 2
3	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 4
4	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 6
5	Korbielów	Stodoła, ul. Beskidzka 5
6	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 7
7	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 8
8	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 10
9	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka / róg Mocków 14
10	Korbielów Dolny	Stodoła, ul. Beskidzka 14
11	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 17

lp.	miejsowość	obiekt
12	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 25
13	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 27
14	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 30
15	Korbielów Dolny	Kościół parafialny pw MBKA, ul. Beskidzka 24
16	Korbielów	Kaplica pw. św. Rodziny, ul. Beskidzka naprzeciw kościoła parafialnego
17	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 31
18	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 33
19	Korbielów Dolny	Dom (miesz.-gosp.), ul. Beskidzka 34
20	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 37
21	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 52
22	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 55
23	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka / róg Na Łazy 60
24	Korbielów Dolny	Stodoła, ul. Beskidzka / róg Na Łazy 60
25	Korbielów Dolny	Dom, ul. Beskidzka 63
26	Korbielów Dolny	Kapliczka przydrożna - Figura TŚ, ul. Beskidzka 78
27	Korbielów Dolny	Dawna willa letniskowa, ul. Beskidzka 82
28	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka 89
29	Korbielów Dolny	Dom (miesz.-gosp.), ul. Beskidzka 94
30	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka 97
31	Korbielów Kamienna	Willa „Hela”, ul. Beskidzka 110
32	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka 107
33	Korbielów Kamienna	Dom , ul. Beskidzka 111
34	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka
35	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka 116
36	Korbielów Kamienna	Dom (miesz.-gosp.), ul. Beskidzka 121
37	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka stary nr 130
38	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka 130
39	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka / róg Basików 132
40	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka 136
41	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka d. 166
42	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka d. 213
43	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Beskidzka 95
44	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Basikowa 18
45	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Basikowa d. 225
46	Korbielów Kamienna	Stodoła i obora, ul. Basikowa d. 225
47	Korbielów Górny	Dom, ul. Beskidzka 1
48	Korbielów Za Roztokami	Dom, ul. Czarny Groń 4
49	Korbielów Za Roztokami	Dom, ul. Czarny Groń 8
50	Korbielów Polana Gawlasia	Szałas pasterski - poloniarski, ul. Gawlasia, w sąsiedztwie posesji nr 2
51	Korbielów Polana Gawlasia	Chata góralska, ul. Gawlasia, w sąsiedztwie posesji nr 2
52	Korbielów Polana Gawlasia	Chata góralska ul. Gawlasia, w sąsiedztwie posesji nr 2
53	Korbielów	Chata góralska ul. Gawlasia, w sąsiedztwie posesji nr 2
54	Korbielów Polana Gawlasia	3 szałas pastersko - poloniarskie, Polana Gawlasie na wsch. od ul. Gawlasiej
55	Korbielów Polana Gawlasia	Szałas pastersko - polniarski, ul. Gawlasia w sąsiedztwie posesji nr 2
56	Korbielów Polana Gawlasia	Chata góralska, ul. Gawlasia

lp.	miejsowość	obiekt
57	Korbielów Kamienna	Kaplica Serca Pana Jezusa, ul. Graniczna obok nr 3
58	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Graniczna 10
59	Korbielów Kamienna	Gajówka, ul. Graniczna 14
60	Korbielów Majówki	Leśniczówka, ul. Leśna 8
61	Korbielów Majówki	Dom, ul. Leśna 10
62	Korbielów Dolny	Dom, ul. Jałowieckiego 12
63	Korbielów Dolny	Dom, ul. Mocków 2
64	Korbielów Dolny	Dom, ul. Mocków 4
65	Korbielów Górny	Dom, ul. Ogrodowa 1
66	Korbielów Górny	Stodoła, ul. Ogrodowa 1
67	Korbielów Dolny	Dom, ul. Pastorowa 1
68	Korbielów Dolny	Dom, ul. Pastorowa 18
69	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Pod Buczynką 2
70	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Buczynką 2
71	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 5
72	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 13
73	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 31
74	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 32
75	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 34
76	Korbielów Górny	Kaplica, ul. Pod Weską naprzeciw nr 34
77	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 41
78	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 49
79	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 51
80	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 57
81	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską / róg Ogrodowa 71
82	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 77
83	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 88
84	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 91
85	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 93
86	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 97
87	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 101
88	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 102
89	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 103
90	Korbielów Górny	Stodoła, ul. Pod Weską 103
91	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 110
92	Korbielów Górny	Obora, ul. Pod Weską 115
93	Korbielów Górny	Dom, ul. Pod Weską 117
94	Korbielów Górny	Spichlerz, ul. Pod Weską 117
95	Korbielów Górny	Dom, ul. Kwiatowa 2
96	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Polna 1
97	Korbielów Górny	Stodoła, ul. Majowa 4
98	Korbielów Dolny	Dom, ul. Rzeczna 6(?)
99	Korbielów Dolny	Dom, ul. Rzeczna 8(?)
100	Korbielów Dolny	Dom, ul. Rzeczna 13 d. 99
101	Korbielów Dolny	Dom, ul. Rzeczna 19
102	Korbielów Dolny	Dom, ul. Rzeczna d. 25
103	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Szczyrbok 14

lp.	miejsowość	obiekt
104	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Szczyrbok 18
105	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Szczyrbok 20
106	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Szczyrbok 28
107	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Szczyrbok 32
108	Korbielów Kamienna	Spichlerz, ul. Szczyrbok 34
109	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Szczyrbok 46
110	Korbielów Kamienna	Dawna Leśniczówka, ul. Szczyrbok 54
111	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Szczyrbok 58
112	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Ślepa Dolina 1
113	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Szczyrbok 3
114	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Wspólna 6
115	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Wspólna 7
116	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Wspólna 9
117	Korbielów Kamienna	Dom, ul. Wspólna 10
118	Korbielów	Cmentarz parafialny rzymsko - katolicki
KRZYŻOWA		
1	Krzyżowa	Dom, ul. Graniczna 5
2	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 8
3	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 5
4	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II dawn.22
5	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 30
6	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 41
7	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 43
8	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 62
9	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 46
10	Krzyżowa	Figura przydrożna, ul. Jana Pawła II 50
11	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 65
12	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 52
13	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 67
14	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II d. 40a
15	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 73
16	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 76
17	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 79
18	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 84
19	Krzyżowa	Kapliczka przydrożna, ul. Jana Pawła II, obok posesji nr 95
20	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 97
21	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 110
22	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 111
23	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II / Róg Majcherków 112
24	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 121
25	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 122
26	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 124
27	Krzyżowa	Dom Jana Pawła II 127
28	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 140
29	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 146
30	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 156
31	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 158

lp.	miejsowość	obiekt
32	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II dawn.156
33	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 164
34	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 166
35	Krzyżowa	Stodoła, ul. Jana Pawła II 166
36	Krzyżowa	Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Nr 3, ul. Jana Pawła II 190
37	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 196
38	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II
39	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 220
40	Krzyżowa	Kościół parafialny pw. NSNMP, ul. Jana Pawła II 226
41	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 262
42	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II dawn.269
43	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 271
44	Krzyżowa	Kapliczka, ul. Jana Pawła II 275
45	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 296
46	Krzyżowa	Przedszkole, ul. Jana Pawła II 311
47	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 328
48	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 332
49	Krzyżowa	Dom, ul. Jana Pawła II 445
50	Krzyżowa	Dom, ul. Smolnickich 5
51	Krzyżowa	Dom, ul. Borowa 7
52	Krzyżowa	Dom, ul. Borowa 9
53	Krzyżowa	Dom, ul. Borowa dawn.51
54	Krzyżowa	Dom, ul. Długa 57
55	Krzyżowa	Dom, ul. Majcherków 65
56	Krzyżowa	Dom (miesz.- gosp.), ul. Jaśminowa 7
57	Krzyżowa	Dom, ul. Modrzewiowa 2
58	Krzyżowa	Dom, ul. Sportowa / róg Jana Pawła II 99
59	Krzyżowa	Dom (miesz.-gosp.), ul. Kasztanowa(ostatni budynek)
60	Krzyżowa	Dom, ul. Babiogórska 326
61	Krzyżowa	Dom, ul. Brzegowa naprzeciw nr 9, nr 11
62	Krzyżowa	Dom, ul. Brzegowa dawny 294
63	Krzyżowa	Stodoła, ul. Brzegowa dawny 294
64	Krzyżowa	Kapliczka, ul. Zdrowotna 1
65	Krzyżowa	Dom, ul. Zdrowotna 6
66	Krzyżowa	Cmentarz parafialny rzymsko - katolicki
KRZYŻÓWKI		
1	Krzyżówki	Dom nr 184
2	Krzyżówki	Dom nr 188
3	Krzyżówki	Dom nr 201
4	Krzyżówki	Stodoła nr 201
5	Krzyżówki	Stodoła nr 202
6	Krzyżówki	Dom za domem murowanym nr 203, po pd, stronie drogi, w dole
7	Krzyżówki	Stodoła za domem mur. nr 203, po pd. stronie drogi w dole
8	Krzyżówki	Dom (miesz.-gosp.) obok domu mur. 203 po pd. stronie drogi
9	Krzyżówki	Dom nr 206
10	Krzyżówki	Dom nr 209

lp.	miejsowość	obiekt
11	Krzyżówki	Stodoła nr 215
12	Krzyżówki	Dom nr 223
13	Krzyżówki	Stodoła nr 223
14	Krzyżówki	Dom nr 226
15	Krzyżówki	Dom nr 239
16	Krzyżówki	Dom nr 263
17	Krzyżówki	Dom nr 269
18	Krzyżówki	Dom nr 274
19	Krzyżówki	Dom (miesz.-gosp.) nr 287
20	Krzyżówki	Dom nr 291
21	Krzyżówki	Dom (miesz.-gosp.) nr 295
22	Krzyżówki	Dom nr 187
23	Krzyżówki	Obora nr 187
24	Krzyżówki	Dom nr 304
25	Krzyżówki	Dom nr 314
26	Krzyżówki	Dom nr 317
27	Krzyżówki	Dom nr 337
28	Krzyżówki	Dom nr 386
29	Krzyżówki	Dom na pn. wzniesieniu, naprzeciw domu nr 337
30	Krzyżówki	Dom (miesz.-gosp.) po pn. stronie drogi za posesją nr 184 w kierunku wsch.
MUTNE		
1	Mutne	Kaplica pw. Matki Boskiej Częstochowskiej, między remizą a budynkiem nr 16
2	Mutne	Spichlerz nr 7
3	Mutne	Dom nr 31
4	Mutne	Dom nr 80
5	Mutne	Dom nr 14
6	Mutne	Dom nr 21
7	Mutne	Dom nr 42/18
8	Mutne	Dom nr 60
9	Mutne	Dom nr 13
10	Mutne	Dom nr 38
11	Mutne	Dom nr 44
12	Mutne	Dom nr 88
13	Mutne	Dom nr 69/29
PEWEL WIELKA		
1	Pewel Wielka, Przysiółek Garleje	Dom nr 319
2	Pewel Wielka, Przysiółek Garleje	Dom nr 101
3	Pewel Wielka, Przysiółek Garleje	Dom nr 98
4	Pewel Wielka, Przysiółek Garleje	Dom nr 90
5	Pewel Wielka, Przysiółek Garleje	Dom nr 245
6	Pewel Wielka, Przysiółek Garleje	Dom nr 225
7	Pewel Wielka, Przysiółek Garleje	Dom nr 88
8	Pewel Wielka, Przysiółek Garleje	Dom nr 84
9	Pewel Wielka, Przysiółek Za Piekło	Dom nr 66/269
10	Pewel Wielka, Przysiółek Za Piekło	Dom nr 59
11	Pewel W., Przys. Szewcowa Polana	Dom nr 323

lp.	miejsowość	obiekt
12	Pewel W., Przys. Szewcowa Polana	Stodoła nr 323
13	Pewel Wielka, Przysiółek Adamki	Dom nr 154
14	Pewel Wielka, Przysiółek Adamki	Dom nr 142
15	Pewel Wielka, Przysiółek Adamki	Dom nr 326
16	Pewel Wielka, Przysiółek Adamki	Dom nr 211
17	Pewel Wielka, Szyguty	Dom nr 170
18	Pewel Wielka, Szyguty	Budynek gospodarczy nr 170
19	Pewel Wielka, Szyguty	Dom nr 173A
20	Pewel Wielka, Szyguty	Dom nr 172
21	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 239
22	Pewel Wielka, Święci	Dom obok bud. nr 422
23	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 81
24	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 47
25	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 42
26	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 32
27	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 34
28	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 247
29	Pewel Wielka, Święci	Stodoła - obora nr 247
30	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 57
31	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 36
32	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 373
33	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 80
34	Pewel Wielka, Święci	Dom nr 39
PRZYBORÓW		
1	Przyborów	Dom nr 9
2	Przyborów	Dom nr 15
3	Przyborów	Dom nr 16
4	Przyborów	Dom nr 18
5	Przyborów	Dom nr 19
6	Przyborów	Dom nr 21
7	Przyborów	Dom nr 25
8	Przyborów	Dom nr 32A
9	Przyborów	Dom nr 44
10	Przyborów	Dom (mieszk.-gosp.) naprzeciw nr 44
11	Przyborów	Dom nr 46
12	Przyborów	Dom nr 51
13	Przyborów	Dom nr 52
14	Przyborów	Dom nr 55
15	Przyborów	Dom nr 60
16	Przyborów	Dom nr 70
17	Przyborów	Dom nr 74
18	Przyborów	Dom nr 76
19	Przyborów	Dom nr 82
20	Przyborów	Dom nr 85
21	Przyborów	Dom nr 96
22	Przyborów	Dom nr 97
23	Przyborów	Dom nr obok nr 104 po str. zach.

lp.	miejsowość	obiekt
24	Przyborów	Dom nr 104
25	Przyborów	Dom nr 106
26	Przyborów	Dom nr 107
27	Przyborów	Dom nr 110
28	Przyborów	Sklep i dawna Karczma
29	Przyborów	Dom nr 111
30	Przyborów	Kapliczka obok sklepu, w sąsiedztwie domu nr 111, po stronie pn
31	Przyborów	Dom nr 120
32	Przyborów	Dom nr 121
33	Przyborów	Dom nr obok bud. Nr 124 po lewej stronie
34	Przyborów	Dawna karczma obok domu nr 124
35	Przyborów	Dom nr 128
36	Przyborów	Dom nr 137
37	Przyborów	Spichlerz nr 137
38	Przyborów	Dom nr 141
39	Przyborów	Dom nr 142
40	Przyborów	Dom nr 145
41	Przyborów	Dom nr 147
42	Przyborów	Dom nr 163
43	Przyborów	Stodoła nr 171
44	Przyborów	Dom nr 173
45	Przyborów	Dom nr 175 d.270
46	Przyborów	Stodoła nr 175 d.270
47	Przyborów	Piwnica nr za posesją nr 175
48	Przyborów	Piwnica nr za posesją nr 175
49	Przyborów	Piwnica z tyłu za posesjami nr 178A i 179
50	Przyborów	Zespół trzech piwnic za posesjami nr 178A, 179
51	Przyborów	Dom nr 181
52	Przyborów	Dom nr 189
53	Przyborów	Dom (miesz.-gosp.) nr 221
54	Przyborów	Dom (miesz.-gosp.) nr 222
55	Przyborów	Dom nr 227
56	Przyborów	Dom nr 229
57	Przyborów	d. Leśniczówka Habsburgów nr 234 (A-610/88)
58	Przyborów	Dom nr 238 d.159
59	Przyborów	Dom nr 256
60	Przyborów	Dom nr 260
61	Przyborów	Dom nr 267
62	Przyborów	Dom nr 268
63	Przyborów	Dom (miesz.-gosp.) nr 258 d.352
64	Przyborów	Dom nr 281
65	Przyborów	Dom nr 282
66	Przyborów	Stodoła nr 282
67	Przyborów	Dom nr 283
68	Przyborów	Dom nr 284 d.243
69	Przyborów	Kuźnia nr 284 d.243

lp.	miejsowość	obiekt
70	Przyborów	Dom nr 289
71	Przyborów	Dom nr 290
72	Przyborów	Stodoła i obora nr 290
73	Przyborów	Dom nr 294
74	Przyborów	Stodoła nr 294
75	Przyborów	Dom nr 296
76	Przyborów	Stodoła nr 296
77	Przyborów	Dom nr 297
78	Przyborów	Dom nr 302
79	Przyborów	Dom nr 303
80	Przyborów	Dom nr 310
81	Przyborów	Dom nr 319
82	Przyborów	Dom (miesz.-gosp.) nr 322
83	Przyborów	Dom nr 327
84	Przyborów	Kaplica za mostem na potoku Przybyłka, po pn stronie drogi
85	Przyborów	Dom nr 330
86	Przyborów	Dom na skrzyż. drogi gł. z dr. do Zwaliska nr 331(?)
87	Przyborów	Dom nr 332(?) naprzeciw nr 355
88	Przyborów	Dom nr 334
89	Przyborów	Dom nr 336
90	Przyborów	Dom nr 337
91	Przyborów	Dom nr 338
92	Przyborów	Dom z tyłu za bud. nr 341
93	Przyborów	Dom nr 351
94	Przyborów	Obora k. nr 351
95	Przyborów	Dom nr d.353
96	Przyborów	Dom nr 359
97	Przyborów	Dom nr 359
98	Przyborów	Dom nr 370
99	Przyborów	Dom nr 372
100	Przyborów	Dom nr 374
101	Przyborów	Dom nr 375
102	Przyborów	Dom nr 376
103	Przyborów	Kapliczka koło posesji nr 383
104	Przyborów	Dom ze stodołą nr 389 d.202
105	Przyborów	Dom nr 393 d.238
106	Przyborów	Dom ze stodołą nr 396 d.207
107	Przyborów	Dom nr 397 d.206
108	Przyborów	Dom obok domu nr 404
109	Przyborów	Dom obok domu nr 407
110	Przyborów	Dom nr 408
111	Przyborów	Dom ze stodołą nr 411 d.329
112	Przyborów	Dom nr 432
113	Przyborów	Dom (miesz.-gosp.) nr 434
114	Przyborów	Dom nr 436
115	Przyborów Głuchaczki	Stodoła przy drodze na szczycie wzniesienia przysiółka
116	Przyborów	Kaplica przy drodze równoległej do potoku Jabłonów

lp.	miejsowość	obiekt
SOPOTNIA MAŁA		
1	Sopotnia Mała	Dom nr 140
2	Sopotnia Mała	Dom nr 176
3	Sopotnia Mała	Dom nr 6
4	Sopotnia Mała	Stodoła nr 213
5	Sopotnia Mała	Dom nr 11
6	Sopotnia Mała	Dom nr 40
7	Sopotnia Mała	Dom nr 69
8	Sopotnia Mała	Dom nr 24
9	Sopotnia Mała	Stodoła nr 24
10	Sopotnia Mała	Dom nr 34
11	Sopotnia Mała	Dom nr 180
12	Sopotnia Mała	Dom nr 54
13	Sopotnia Mała	Krzyż przydrożny obok nr 35, przy górnej drodze
14	Sopotnia Mała	Dom nr 35
15	Sopotnia Mała	Dom nr 225
16	Sopotnia Mała	Dom nr 231
17	Sopotnia Mała	Dom nr 236
18	Sopotnia Mała	Dom nr 25
19	Sopotnia Mała	Obora i stodoła nr 25
20	Sopotnia Mała	Dom nr 62
21	Sopotnia Mała	Dom nr 251
22	Sopotnia Mała	Dom nr 101
23	Sopotnia Mała	Dom nr 170
24	Sopotnia Mała	Remiza strażacka obok bud. nr 416
25	Sopotnia Mała	Kapliczka przydrożna między remizą a szkołą
26	Sopotnia Mała	Szkoła Podstawowa
27	Sopotnia Mała	Dom nr 90
28	Sopotnia Mała	Dom nr 247
29	Sopotnia Mała	Kuźnia nr 247
30	Sopotnia Mała	Dom nr 89
31	Sopotnia Mała	Dom nr 225
32	Sopotnia Mała	Dom nr 258
33	Sopotnia Mała	Dom nr 53
34	Sopotnia Mała	Dom nr 94
35	Sopotnia Mała	Kaplica naprzeciw budynku mieszkalnego nr 120
36	Sopotnia Mała	Dom nr 96
37	Sopotnia Mała	Dom nr 117
38	Sopotnia Mała	Dom nr 115
39	Sopotnia Mała	Stodoła nr 115
40	Sopotnia Mała	Dom nr 215
41	Sopotnia Mała	Dom nr 122
42	Sopotnia Mała	Dom nr 116
43	Sopotnia Mała	Dom nr 153
44	Sopotnia Mała	Dom nr 103
45	Sopotnia Mała	Dom nr 146
46	Sopotnia Mała	Dom nr 147

lp.	miejsowość	obiekt
47	Sopotnia Mała	Dom nr 46
48	Sopotnia Mała Romanka Górna	Leśniczówka Romanka Górna, na wysokości przysiółka Lni-sko
49	Sopotnia Mała	Leśniczówka nr 174
50	Sopotnia Mała	Dom nr 294
51	Sopotnia Mała	Dom nr 205
SOPOTNIA WIELKA		
1	Sopotnia Wielka, Kamieniec	Dom nr 294
2	Sopotnia Wielka	Dom nr 169
3	Sopotnia Wielka	Dom nr 66
4	Sopotnia Wielka	Dom nr 60
5	Sopotnia Wielka	Dom nr 165
6	Sopotnia Wielka	Dom nr 56
7	Sopotnia Wielka	Kapliczka przy posesji nr 53
8	Sopotnia Wielka	Stodoła nr 52
9	Sopotnia Wielka	Kaplica przed kościołem parafialnym
10	Sopotnia Wielka, Na Dole	Dom nr 144
11	Sopotnia Wielka, Na Dole	Kaplica na końcu drogi do przysiółka Na Dole koło nr 150
12	Sopotnia Wielka, Na Dole	Dom nr 210/124
13	Sopotnia Wielka, Na Dole	Dom nr 133
14	Sopotnia Wielka, Na Dole	Dom nr 129
15	Sopotnia Wielka, Wielkie Gawlasie	Dom nr 115
16	Sopotnia Wielka, Wielkie Gawlasie	Dom nr 121
17	Sopotnia Wielka, Wielkie Gawlasie	Dom nr 103
18	Sopotnia Wielka, Do Liparów	Dom nr 92
19	Sopotnia Wielka, Do Liparów	Dom nr 250
20	Sopotnia Wielka, Do Stachurów	Dom nr 81
21	Sopotnia Wielka, Do Stachurów	Dom nr 218
22	Sopotnia Wielka, Do Stachurów	Dom nr 75
23	Sopotnia Wielka, Do Stachurów	Stodoła - obora nr 75
24	Sopotnia Wielka, Do Stachurów	Dom nr 222
25	Sopotnia Wielka, Do Stachurów	Dom nr 71
26	Sopotnia Wielka, Kamieniec	Krzyż przydrożny koło przystanku PKS
27	Sopotnia Wielka	Dom nr 43
28	Sopotnia Wielka	Dom obok nr 410
29	Sopotnia Wielka	Stodoła nr 259
30	Sopotnia Wielka	Dom nr 12
31	Sopotnia Wielka	Dom nr 13
32	Sopotnia Wielka	Spichlerz nr 13
33	Sopotnia Wielka	Dom nr 241
34	Sopotnia Wielka	Dom nr 228
35	Sopotnia Wielka	Dom nr 184
36	Sopotnia Wielka	Stodoła nr 17
37	Sopotnia Wielka	Dom nr 20
38	Sopotnia Wielka	Dom nr 26
39	Sopotnia Wielka, Na Borki	Dom nr 106
40	Sopotnia Wielka, Wałęgówka	Dom nr 153

lp.	miejsowość	obiekt
41	Sopotnia Wielka, Ryszkówki	Dom nr 164
42	Sopotnia Wielka, Ryszkówki	Dom nr 190
43	Sopotnia Wielka, Wałęgówka	Stodoła w sąsiedztwie zajazdu „Śnieżka” nr 330
44	Sopotnia Wielka, Wałęgówka	Szałas pasterski na zboczu nad zajazdem „Śnieżka” nr 330
45	Sopotnia Wielka, Mrozkówki	Zespół 3 szałasów górskich w sąsiedzi. nowej ujeżdżalni koni

WYKAZ ZABYTEKÓW ARCHEOLOGICZNYCH¹⁹²

Lp.	Miejscowość	Nr Krajowej ewidencji stanowisk archeolog.	Nr obszaru AZP	Typ stanowiska	Chronologia	Lokalizacja	Nr stanowiska na obszarze AZP	Nr stanowi- ska w miej- scowości
1	Jelesnia	1115026	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	między ul. J. Kazimierza a potokiem Sopotnia	26	1
2	Jelesnia	1115027	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	w pobliżu potoku Sopotnia na wysokości ul. Rzecznej	27	2
3	Jelesnia	1115028	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	ok. 250 m na zach. od ul. J. Kazimierza na wysoko- ści ul. Polnej	28	3
4	Jelesnia	1115029	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	ok. 200 m na pd. od ul. My- śliwskiej na wysokości posesji nr 18	29	4
5	Jelesnia	1115030	111-50	śląd osadnictwa	późne średniowie- cze / ok. nowożytny	Bory Juraszkowe, ok. 200 m na pd. od ul. Myśliwskiej	30	5
6	Jelesnia	1115031	111-50	śląd osadnictwa	późne średniowie- cze / ok. nowożytny	przy potoku Suseńskim, ok. 600 m na zach. od ul. J. Kazimierza	31	6
7	Jelesnia	1115032	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	ok. 250 m na pn. od cmenta- rza parafialnego	32	7
8	Jelesnia	1115033	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	nad potokiem Suseńskim, ok. 250 m na pn. od ul. Ple- bańskiej	33	8
9	Jelesnia	1115034	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	między ul. Plebańską a cmentarzem parafialnym	34	9
10	Jelesnia	111511	111-51	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	w połowie odległości między górami Bucznik a ul. J. Kazimie- rza	1	10
11	Jelesnia	111512	111-51	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	ok. 100 m od rzeki Koszarawy na wysokości kościoła para- fialnego	2	11
12	Jelesnia	111513	111-51	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	ok. 100 m na wsch. od rzeki Koszarawy na wysokości kościoła parafialnego	3	12
13	Jelesnia	1115045	111-50	osada wyżynna	okres halszacki	górze Janikowa Grapa	45	13
14	Krzyżowa	112502	112-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	po wsch. stronie rzeki Glinnej, ok. 150 m w kierunku wschod- nim	2	1

¹⁹² W brzmieniu jak w przypisie 1

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY JELEŚNIA

Lp.	Miejscowość	Nr Krajowej ewidencji stanowisk archeolog.	Nr obszaru AZP	Typ stanowiska	Chronologia	Lokalizacja	Nr stanowiska na obszarze AZP	Nr stanowiska w miejscowości
15	Krzyżowa	112503	112-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	nad potokiem Dablin, po zachodniej stronie głównej drogi	3	2
16	Pewel Wielka	110518	110-51	huta szkła	ok. nowożytny	ok. 300 m od drogi przelotowej w kierunku pn-zach.	8	1
17	Pewel Wielka	110519	110-51	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	ok. 500 m w kierunku pn-zach. od drogi przelotowej	9	2
18	Pewel Wielka	1105110	110-51	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	przysiółek Adamki, ok. 500 m w kierunku pn-zach. od drogi przelotowej	10	3
19	Pewel Wielka	1105111	110-51	śląd osadnictwa	ep. kamienia pradzieje ok. nowożytny	ok. 500 m od drogi przelotowej w kierunku pn-zach przy potoku Głębokim	11	4
20	Pewel Wielka Kuklówka	1115110	111-51	śląd osadnictwa	pradzieje	w sąsiedztwie osady Szymkowska Polana	10	5
21	Przyborów	112511	112-51	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	nad zabudowaniami po pn. stronie gł. drogi	1	1
22	Sopotnia Mała	1115035	111-50	śląd osadnictwa	późne średniowiecze / ok. nowożytny	w sąsiedztwie zabudowań zagrody nr 140	35	1
23	Sopotnia Mała	1115036	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	w sąsiedztwie zabudowań posesji nr 140	36	2
24	Sopotnia Mała	1115037	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	w sąsiedztwie zabudowań posesji nr 140	37	3
25	Sopotnia Mała	1115038	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	w sąsiedztwie zabudowań posesji nr 140 w kierunku pd.	38	4
26	Sopotnia Mała	1115039	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	za posesją nr 140 w kierunku pd.	39	5
27	Sopotnia Mała	1115040	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	za drugim mostem po pd. stronie drogi na wysokości budynku nr 6	40	6
28	Sopotnia Mała	1115041	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	za drugim mostem po pd. stronie na wysokości budynku nr 6	41	7
29	Sopotnia Mała	1115042	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	po pd. stronie drogi na wysokości budynku nr 35	42	8
30	Sopotnia Mała	1115043	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	po pd. stronie drogi w odległości ok. 200 m na wysokości budynku nr 225	43	9
31	Sopotnia Mała	1115044	111-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny	ok. 400 m od drogi w kierunku pd. na wysokości budynku nr 229	44	10
32	Sopotnia Mała	112501	112-50	śląd osadnictwa	ok. nowożytny		1	11

